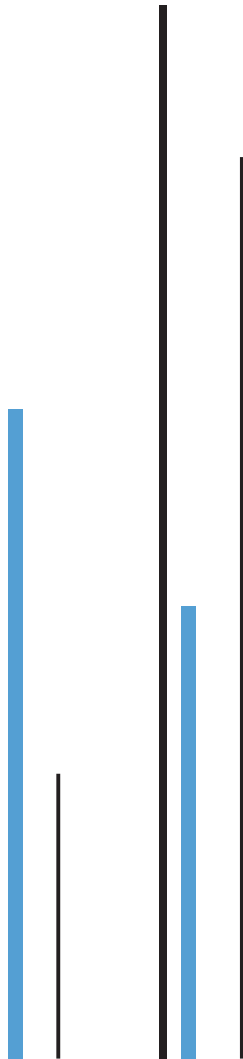

Woongedrag en zorggebruik ouderen

Woongedrag en zorggebruik ouderen

Uitgevoerd in opdracht van Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

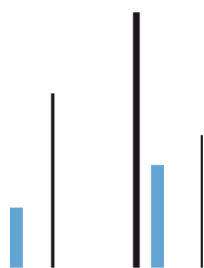
Jaap van Galen (ABF), Co Poulus (ABF), Willeke van Staalduinen (TNO)

Juli 2014 | r2014-0001JG | 13244-ZRG

ABF Research | Verwersdijk 8 | 2611 NH | Delft | 015 - 27 99 300

Copyright ABF Research 2013

ABF Research heeft dit rapport met zorg samengesteld. ABF Research aanvaardt geen aansprakelijkheid voor type- of drukfouten of andere onvolkomenheden. Het gebruik van onderdelen van dit rapport door een andere partij dan ABF Research blijft de verantwoordelijkheid van deze andere partij en dient voorzien te zijn van duidelijke bronvermelding. In een aantal gevallen is voor gebruik van (onderdelen van) dit rapport goedkeuring door ABF Research vereist. In geval van enige twijfel dient met ABF Research hierover contact te worden opgenomen.

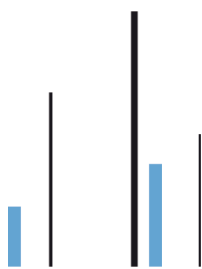

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding.....	5
2 Welke zorg neemt de partner op zich?	9
2.1 Inleiding	9
2.2 Zorggebruik, ZZV, en omvang hulp partner	10
2.2.1 Zorggebruik alleenstaanden en samenwonenden, totaaloverzicht	11
2.2.2 Zorggebruik alleenstaanden en samenwonenden, naar duur	13
2.3 Langdurig zorggebruik bij alleenstaanden en samenwonenden naar achtergrondkenmerken	15
2.3.1 Langdurig zorggebruik naar opleidingsniveau	16
2.3.2 Langdurig zorggebruik naar hoogte inkomen.....	17
2.3.3 Langdurig zorggebruik in huur- en koopwoningen	18
2.3.4 Langdurig zorggebruik in eengezins en meergezinswoningen	19
2.3.5 Langdurig zorggebruik naar typering wonen met zorg	20
2.3.6 Langdurig zorggebruik per woonmilieu	21
2.3.7 Langdurig zorggebruik per landsdeel en in de G4	22
3 Het gebruik van zwaardere thuiszorg	25
3.1 Inleiding	25
3.2 Zorgintensiteit	26
3.2.1 Het meten van zorgintensiteit	26
3.2.2 Zorgintensiteit naar functie.....	27
3.2.3 Zorgintensiteit, beperkingen en informele hulp of particuliere hulp	30
3.2.4 Uiteindelijke analysebestand WoON.....	32
3.3 Zorgintensiteit naar diverse achtergrondkenmerken	33
3.3.1 Zorgintensiteit naar opleidingsniveau	34
3.3.2 Zorgintensiteit naar hoogte inkomen.....	36
3.3.3 Zorgintensiteit in huur- en koopwoningen	38
3.3.4 Zorgintensiteit in eengezins en meergezinswoningen.....	40
3.3.5 Zorgintensiteit naar typering wonen met zorg	42
3.3.6 Zorgintensiteit per woonmilieu	44
3.3.7 Zorgintensiteit per landsdeel en in de G4	46
4 Paden in het zorggebruik.....	49
4.1.1 Inleiding	49
4.2 Zorg per leeftijdscategorie	50
4.2.1 Gebruik ZMV per leeftijdscategorie in periode 2004-2011	52
4.2.2 Gebruik ZZV per leeftijdscategorie in periode 2004-2011	54
4.2.3 Gebruik zorg per leeftijdscategorie in periode 2004-2011.....	56
4.3 Zorgcarrières in Zorg Zonder Verblijf	58

4.4	Zorgcarrières in Zorg Met Verblijf	60
4.5	Zorg in de laatste levensjaren.....	64
4.5.1	Gebruik zorg in de laatste levensjaren in de periode 2004-2011	64
4.5.2	Omvang zorggebruik ZMV in laatste levensjaren, 2004-2011	66
4.5.3	Omvang zorggebruik ZZV in laatste levensjaren, 2004-2011	67
4.6	Zorgcarrières naar diverse achtergrondkenmerken	68
4.6.1	Basisopzet zorgcarrières	69
4.6.2	Ontwikkeling in de tijd van zorgcarrières.....	70
4.6.3	Zorgcarrières WoON-respondenten.....	71
4.6.4	Zorgcarrières naar leeftijd overlijden.....	73
4.6.5	Zorgcarrières naar huishoudtype	74
4.6.6	Zorgcarrières naar opleidingsniveau.....	75
4.6.7	Zorgcarrières naar hoogte inkomen.....	76
4.6.8	Zorgcarrières in huur en koopwoningen.....	77
4.6.9	Zorgcarrières in eengezins- en meergezinswoningen.....	78
4.6.10	Zorgcarrières naar typering wonen met zorg	79
4.6.11	Zorgcarrières naar woonmilieu	80
4.6.12	Zorgcarrières naar landsdeel en G4	81
5	Verschillen in zorgintensiteit binnen woonvormen.....	83
5.1	Inleiding	83
5.2	Woonsituatie langdurige zorgvragers.....	84
5.3	Hulpvraag en typering wonen met zorg	86
5.4	75 jaar en ouder naar beperking en wonen met zorg.....	88
5.5	Zorgcarrières naar typering wonen met zorg	90

Bijlage 1 Koppeling WoON - CAK	93
Bijlage 2 Beschikbare informatie in SSB.....	94
Bijlage 2.1. CAK Zorg Met Verblijf.....	94
Bijlage 2.2. CAK Zorg Zonder Verblijf	96
Bijlage 2.3. GBA-bestanden.....	97
Bijlage 2.4. Beschikbare informatie WoON	98
Bijlage 3 Koppeling WoON aan de diverse bestanden	99
Bijlage 3.1. Koppeling WoON met CAK-ZZV, aantallen.....	99
Bijlage 3.2. Koppeling WoON met CAK-ZZV, zorgduur	102
Bijlage 3.3. Koppeling WoON met CAK-ZZV, zorgzwaarte	103
Bijlage 3.4. Feitelijk en opgegeven zorggebruik.....	104
Bijlage 3.5. Een eerste koppeling WoON aan GBA	106
Bijlage 4 Aangemaakte basisbestanden	107
Bijlage 4.1. Zorg met verblijf (ZMV).....	108
Bijlage 4.2. Zorg zonder verblijf (ZZV)	109
Bijlage 4.3. WoON	110
Bijlage 4.4. Combinatiebestand met basisinformatie GBA.....	111
Bijlage 4.5. Combinatiebestand met adresinformatie uit GBA	112
Bijlage 4.6. Combinatiebestanden met huishoudensinformatie uit GBA	113
Bijlage 4.6. Combinatiebestanden met huishoudensinformatie uit GBA	114
Bijlage 4.7. Combinatiebestand overleden personen.....	115
Bijlage 4.8. Combinatiebestanden WoON.....	116
Bijlage 5.1 Aantallen per zorgcarrière naar gebruik zorg	117
Bijlage 5.2 Aantallen in ZMV naar verschiljaar met jaar overlijden.....	119
Bijlage 5.3 Aantallen in ZZV naar verschiljaar met jaar overlijden	121

Samenvatting

Achtergrond

In 2012 hebben ABF Research en TNO onderzoek gedaan naar het zorggebruik en woongedrag van ouderen aan de hand van het WoonOnderzoek Nederland. Het rapport “Wonen, zorggebruik en verhuisgedrag van ouderen; een kwantitatieve analyse” is eind 2012 verschenen. Doel van dat onderzoek was om antwoord te krijgen op vragen rondom de relatie woning, woonmilieu, verhuisgedrag, ruimtelijke spreiding en zorggebruik.

De gebruikte woononderzoeken gaven voor wat betreft het zorggebruik overzicht of een huishouden wel of geen gebruik maakte van zorg en waaruit deze zorg bestond: thuiszorg, particuliere zorg of informele hulp. Over de mate van zorggebruik boden de woononderzoeken te weinig houvast. Ook werd inzicht in de veranderingen in het zorggebruik door de tijd heen, tijdens de levensloop van mensen, gemist.

Om hierin een verbetering te kunnen maken, is besloten gegevens van het Centraal Administratie Kantoor (CAK) te koppelen aan het WoON. Op deze wijze is aanvullende informatie beschikbaar gekomen, waardoor een aantal nog onbeantwoorde onderzoeksvragen beantwoord kon worden. Dit rapport doet daar verslag van, waarbij de navolgende vier thema's aan de orde komen.

- De relatie tussen de aanwezigheid van de partner, informele zorg en de intensiteit van de zorg,
- Het gebruik van zwaardere zorg naar huishoudensituatie, woonsituatie en woonmilieu,
- De veranderingen in zorggebruik gedurende de levensloop,
- De verschillen in zorgintensiteit in woonvormen, meer of minder afgestemd op wonen met zorg.

Thema 1: Welke zorg neemt de partner op zich

Samenwonenden maken aanzienlijk minder gebruik van thuiszorg dan alleenstaanden. Natuurlijk is er een verschil tussen beide groepen waar het gaat om leeftijd en gezondheid. Alleenstaanden zijn nu eenmaal meestal ouder en (mede daardoor) vaak minder gezond. Maar ook als daarvoor gecorrigeerd wordt, is het verschil aanzienlijk. Dit geldt zowel bij jonge senioren als bij de oudste leeftijdsgroep. Bij de 80+-ers heeft bijna 60% van de alleenstaanden thuiszorg en 30% van de samenwonenden. Bovendien verschilt ook de intensiteit van deze zorg. Waar alleenstaande 80+-ers gemiddeld 3.5 uur per week zorg ontvangen, krijgen samenwonenden van dezelfde leeftijd 2.5 uur zorg. Doordat alleenstaanden vaker thuiszorg krijgen en meer uren, wordt aan de groep alleenstaanden van 80 jaar en ouder, totaal aanzienlijk meer thuiszorg geboden.

Door de aanwezigheid van een partner en de zorg die deze partner op zich neemt worden daarmee miljoenen uren thuiszorg uitgespaard. Totaal over alle leeftijden gaat het om meer dan 60 miljoen uur. Wanneer aan ieder uur een bedrag van 25 euro toegekend zou worden, besparen partners de samenleving daarmee een bedrag van meer dan 1,5 miljard euro.

Voor de eerlijkheid moet daarbij wel bekend worden dat alleenstaanden en samenwonenden zoals al eerder opgemerkt is, op tal van punten van elkaar verschillen. Hier is, kijkend naar de groep van 80 jaar en ouder, alleen voor leeftijd gecorrigeerd. Met andere factoren is in deze rekensom geen rekening gehouden. Zo heeft ook het opleidingsniveau invloed op het zorggebruik, evenals het inkomen en de woonsituatie. Laag opgeleiden hebben meer thuiszorg dan hoger opgeleiden. Dit heeft tot gevolg dat van de laag opgeleiden alleenstaanden (in 2009) 54% langdurig thuiszorg heeft en van de hoog opgeleide alleenstaanden 7%. Bij de samenwonenden ligt het thuiszorggebruik over de hele linie lager: van de laag opgeleide samenwonenden heeft 18% langdurig thuiszorg en van de hoog opgeleiden samenwonenden slechts 3%. Naar inkomensgroep zijn vergelijkbare verschillen aanwijsbaar. En ook blijken huurders meer thuiszorg te krijgen dan eigenaar-bewoners. Dat leidt ertoe dat het langdurig thuiszorggebruik uiteenloopt van 58% bij de alleenstaande huurders tot 10% bij de samenwonende eigenaar-bewoners.

Samenvattend is duidelijk dat naast leeftijd het al dan niet hebben van een partner een belangrijke rol speelt in de mate waarin mensen zorg krijgen. Andere kenmerken spelen meer secundair een rol.

Thema 2: Het gebruik van zwaardere zorg

De groep waar hier verder op ingezoomd wordt betreft de groep cliënten die langdurig zorg ontvangen. Langdurig is daarbij gedefinieerd als zorg ontvangend in minimaal drie kalenderjaren. Deze groep langdurige gebruikers bestaat uit bijna 350.000 personen (in 2009). Globaal de helft hiervan ontvangt de hulp via de Wmo, de andere helft via de AWBZ. Op basis van het aantal uren zorg, kan een indeling gemaakt worden in zorgzwaarte decielen. Tot het eerste deciel behoort de groep die de minste zorg in uren ontvangt. Tot het tiende deciel behoren de cliënten die de meeste uren zorg ontvangen.

Het profiel van degenen die langdurig maar betrekkelijk weinig uren zorg per week ontvangen hetzij via de AWBZ, hetzij via de Wmo, is redelijk vergelijkbaar. Veelal gaat het hier om goed een uur zorg per week. Maar bij de groep die langdurig en veel uren zorg ontvangt (het hoogste deciel qua uren zorg per week) is er wel een duidelijk verschil. Via de Wmo wordt aan deze bijzondere groep gemiddeld per week goed 4 uur hulp geleverd; via de AWBZ meer dan 11 uur. Naast persoonlijke verzorging wordt er ook tijd besteed aan verpleging en huishoudelijke hulp.

In het verlengde hiervan is vervolgens verder ingezoomd op het totale zorggebruik van de groep van 75 jaar en ouder. Daaruit komen beelden naar voren die aansluiten bij het vorige thema. Zo blijkt dat 49% van de alleenstaande 75+-ers met een laag opleidingsniveau langdurige zorg ontvangt (via Wmo dan wel AWBZ), terwijl dat maar bij 7% van de hoog opgeleide samenwonenden het geval is. Daarmee is opnieuw de belangrijke rol van de partner aangetoond en het feit dat lager opgeleiden meer zorg vragen dan hoger opgeleiden. Ook het eerder besproken verschil naar inkomen is opnieuw aantoonbaar: 59% van de alleenstaanden van 75 jaar en ouder uit de laagste inkomensgroep gebruikt langdurige zorg, terwijl 8% van de samenwonenden van 75 jaar en ouder uit de hoogste inkomensgroep langdurig verzorgd wordt. Verder geldt dat 49% van de alleenstaande huurders ouder dan 75 jaar langdurige zorg gebruikt, terwijl dat geldt voor 13% van de samenwonende 75+-ers in de koopsector.

Dat de zo belangrijke rol die veel partners vervullen, alleen vervuld kan worden als deze partner zelf in goede gezondheid verkeert, ligt voor de hand. Maar het blijkt ook uit de cijfers. Langdurig zorggebruik komt amper voor bij samenwonenden met een gezonde partner. Maar als de partner beperkingen heeft,

dan is het langdurig zorggebruik vergelijkbaar met dat van alleenstaanden. Op dat moment valt overigens ook het effect van het opleidingsniveau, het inkomen of huurder versus eigenaar-bewoner vrijwel weg. Dit geeft aan dat dit soort variabelen als zodanig niet direct van invloed zijn op het zorggebruik, maar meer indirect. Voor zorggebruik is uiteindelijk de gezondheid de bepalende factor. Hoger opgeleiden, hogere inkomens en eigenaar-bewoners hebben (blijkbaar) vaker een gezonde partner en juist die aanwezigheid verlaagt het gebruik van zorg.

Een en ander sluit aan bij de conclusie zoals die verwoord is in het eerder genoemde onderzoek van ABF en TNO uit 2012: "Uit de analyses komt naar voren dat het al dan niet gebruik maken van zorg voornamelijk samenhangt met de gezondheid en dat dit heel goed kan worden verklaard aan de hand van leeftijd, opleiding en inkomen".

Thema 3: Paden in het zorggebruik

Zorg met verblijf (ZMV)

De cijfers in dit rapport laten opnieuw zien hoe sterk gebruik van zorg samenhangt met de leeftijd. Dat levert geen echte nieuwe beelden op. Wel is er de constatering dat per leeftijdsgroep het gebruik van zorg met verblijf (ZMV) de afgelopen jaren is afgenomen. Ontving in 2004 bijvoorbeeld 37% van de 80-84 jarigen ZMV, in 2011 lag dat percentage op 32%. Deze afname in ZMV is zichtbaar over alle leeftijdsgroepen.

Wat nieuw is in dit rapport, is dat met deze cijfers de zorg door een bepaalde groep over een reeks van jaren gevolgd kon worden. Dan blijkt bijvoorbeeld dat van degenen die in 2004 voor het eerst gebruik maakten van verpleging en verzorging (V&V binnen ZMV), in 2011 bijna 13% nog steeds van die zorg gebruik maakte. Ruim 30% van de mensen die in 2004 instroomden heeft overigens minder dan 3 maanden hiervan gebruik gemaakt en 20% slechts 3-12 maanden. Een groot deel van de instroom maakt dus kort gebruik van V&V. En wanneer de instroom over de jaren heen bezien wordt, dan blijkt dat een steeds groter deel minder dan 3 maanden verblijft: was dat 30% in 2004, in 2010 gold dat voor 45% van de nieuwe instroom.

Van de mensen die sinds 2004 in V&V zijn ingestroomd en inmiddels weer uitgestroomd is bekend of ze nog in leven zijn. Ruim een kwart van deze cliënten leeft nog en zal dus veelal voor revalidatie enige tijd opgenomen geweest zijn. De resterende driekwart van de mensen is inmiddels overleden: 60% veelal in de instelling en de overigen korte of langere tijd na het vertrek uit de instelling.

Bij de andere vormen van ZMV, namelijk gehandicaptenzorg (GEH) en geestelijke gezondheidszorg (GGZ) zien de cijfers er heel anders uit. Daar is sprake van een klein en laag blijvend percentage cliënten dat maar kort gebruik maakt van deze zorg. De meeste cliënten maken dus veel langer gebruik van deze zorg. En van de cliënten die inmiddels uitgestroomd zijn uit deze vorm van zorg, geldt dat ruim 70% (GEH) resp. bijna 85% (GGZ) nog in leven is. Deze instellingen zijn daarmee anders dan V&V geen eindstation.

Zorg zonder verblijf (ZZV)

Waar het gebruik van ZMV de afgelopen jaren bij alle leeftijdsgroepen dus is teruggelopen, laat de zorg zonder verblijf (ZZV) een iets ander beeld zien: bij de groep tot 85 jaar is het gebruik eveneens teruggelopen, maar bij de oudste leeftijdsgroepen is het gebruik juist toegenomen.

Verder blijkt uit de cijfers over het zorggebruik door de jaren heen, dat de intensiteit van het zorggebruik hier per cliënten in de afgelopen jaren omlaag gegaan is. Degenen die in 2004 voor het eerst ZZV ontvingen, kregen dat jaar gemiddeld 48 minuten uur zorg per week. In 2010 lag dat voor de nieuwe instromers bij ZZV op 38 minuten zorg per week. En dezelfde groep die in 2004 instroomde, ontving 2 tot 3 jaar na instroom 6,6 uur zorg per week, terwijl de groep die in 2008 instroomde 2 tot 3 jaar na instrooming 5,7 uur zorg ontving. Al met al levert dit voor ZZV dus een betrekkelijk genuanceerd beeld op: meer mensen krijgen zorg zonder verblijf; dit als gevolg van de vergrijzing en het toenemend aantal ouderen; de groep tot 85 jaar ontvangt de laatste jaren verhoudingsgewijs minder zorg terwijl de oudere leeftijdsgroepen meer zorg ontvangen; en de intensiteit van deze zorg uitgedrukt in uren is in de loop der jaren omlaag gegaan.

De laatste levensjaren

Bij deze verschuivingen in het zorggebruik speelt nog mee dat de gemiddelde leeftijd de laatste jaren is opgelopen: bij mannen van 72,5 in 2004 naar 74,2 in 2011; bij vrouwen van 78,6 naar 79,6.

Terugkijkend blijkt dat in 2004 38% van degenen die in dat jaar overleden, in dat jaar ook ZMV gebruikten. Dat percentage ligt in 2011 hoger: 42%. Dit geeft aan dat van degenen die overleden een toenemend deel in het laatste jaar ZMV kreeg. Datzelfde beeld komt naar voren uit de cijfers over ZZV: in 2004 gebruikte 40% van degenen die toen overleden deze zorg, in 2011 was dat 44%. Kortom: met de toename van de leeftijd, hebben steeds meer mensen vooral in het laatste jaar van hun leven zorg nodig.

Zorgcarrières

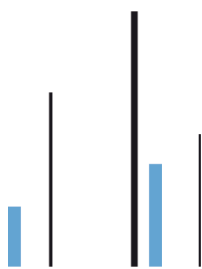
Om een beeld te geven van de hoeveelheid zorg die mensen aan het eind van hun leven krijgen, is een classificatie opgesteld, die oploopt van geen zorggebruik tot langdurig ZMV. Van degenen die overleden tussen 65 en 74 jaar ontving 38% geen enkele zorg terwijl dat bij de 90+-ers maar voor 6% gold. En van de 65 tot 74 jarige ontving slechts 20% langdurig ZMV, van de 90+-ers was dat 72%. Naarmate mensen ouder worden, ontvangen ze dus in hun laatste levensjaar meer (intensieve) zorg.

Verder blijken zich hier dezelfde patronen voor te doen als eerder beschreven. Alleenstaanden en vooral oudere alleenstaanden ontvangen verhoudingsgewijs vaak langdurig ZMV in hun laatste levensjaar; veel meer dan samenwonenden. Verder ontvangen ook lager opgeleiden veel langdurige ZMV; veel meer dan hoger opgeleiden. Hetzelfde geldt voor lage inkomens die meer zorg krijgen dan hoge inkomens en voor huurders die meer zorg krijgen dan eigenaar-bewoners.

Thema 4: Verschillen in zorgintensiteit naar woonvorm

De diverse vormen van wonen met zorg zijn in het WoON gedefinieerd, lopend van “verzorgd wonen” tot “overige woningen”: woningen die niet in het bijzonder afgestemd zijn op zorgverlening. In het algemeen geldt – en dat zal niet verbazen – dat in woningen met het label “verzorgd wonen” ook de mensen wonen die relatief de meeste zorg ontvangen. Ook speelt een leeftijdselement mee: van de 65 jarigen die langdurige zorg ontvangen, woont nog geen 5% in “verzorgd wonen”, terwijl dat percentage bij de 85+-ers 20 tot 25% is. Meer algemeen geldt daarmee dat de koppeling tussen zorggebruik en voor wonen met zorg geschikte huisvesting, inderdaad aanwezig is.

1

Inleiding

In 2012 deden ABF Research en TNO samen onderzoek naar het zorggebruik en woongedrag van ouderen aan de hand van het WoonOnderzoek Nederland van 2009 en eerdere edities van dit onderzoek (Woningbehoeftenonderzoeken). Doel van het onderzoek was om antwoord te krijgen op vragen rondom de relatie woning, woonmilieu, verhuisgedrag, ruimtelijke spreiding en zorggebruik. Voor deze onderzoeken zijn de data uit het WoON en het WBO geanalyseerd en is over de uitkomsten gerapporteerd¹.

De gebruikte woononderzoeken gaven voor wat betreft het zorggebruik inzicht in de vraag of een huishouden wel of geen gebruik maakte van zorg en waaruit deze zorg bestond: thuiszorg, particuliere zorg of informele hulp. Over de mate van zorggebruik en eventuele kosten hiervan boden de woononderzoeken te weinig houvast. Ook werd inzicht gemist in de veranderingen in het zorggebruik door de tijd heen, tijdens de levensloop van mensen. Om hierin een verbetering te kunnen maken, is aansluiting gezocht bij de data over de zorgregistraties en eigen bijdragen in de AWBZ en Wmo. Deze data worden bijgehouden bij het Centraal Administratie Kantoor Bijzondere Ziektekosten (CAK) en via het CBS ontsloten.

Voor dit nieuwe onderzoek zijn de gegevens van het CAK gekoppeld aan de respondenten die meegedaan hebben aan het WoON onderzoek van 2006 en 2009. Vanuit het WoON onderzoek is veel informatie bekend over huishoudenkenmerken en woonsituatie. Door aan deze WoON-gegevens de CAK gegevens te koppelen, ontstaat aanvullend inzicht in de intensiteit van het zorggebruik (uren per week) in combinatie met de woonomstandigheden. Alsmede is er de mogelijkheid om mensen te volgen gedurende een reeks van jaren.

Binnen dit onderzoek zijn vier thema's benoemd. In de komende hoofdstukken worden deze uitgewerkt

- De relatie tussen de aanwezigheid van een partner en informele zorg enerzijds en de intensiteit van het zorggebruik anderzijds.
- De verschillen in omvang van groepen met zwaardere thuiszorg naar huishoudensituatie, woonsituatie en woonmilieu.
- De verandering in zorggebruik tijdens de levensloop.
- De verschillen in zorgintensiteit binnen specifieke woonvormen voor ouderen versus gewone woningen.

¹ Harry Post (TNO), Co Poulus (ABF), Jaap van Galen (ABF) en Willeke van Staalduinen (TNO), Wonen, zorggebruik en verhuisgedrag van ouderen
Een kwantitatieve analyse, oktober 2012.

Representativiteit WoON

Deze paragraaf schetst een algemeen beeld van het gebruik van zorg zonder verblijf (ZZV) naar huishoudenpositie. Daarbij staat de vraag centraal of op basis van het WoON een representatief beeld kan worden geschetst van het zorggebruik (dat met de CAK gegevens integraal gemeten wordt).

Voor de analyse van het gebruik van zorg zonder verblijf, ZZV, zijn de persoonsgegevens van WoON-2006 en WoON-2009 gekoppeld aan de CAK-gegevens uit de periode 2004-2011. De CAK-gegevens betreffen alleen gegevens op persoonsniveau. Voor een analyse van woonzorg-carrières zijn we geïnteresseerd in het zorggebruik per huishouden.

Eerste relevante vraag daarbij is welke personen in het huishouden gebruik maken van zorg zonder verblijf. Om deze vraag te beantwoorden is voor alle zorggebruikers gekeken naar hun positie in het huishouden op respectievelijk 1-januari 2006 en 1-januari 2009 volgens het GBA. Tabel 1 laat dit zien voor de ZZV-gebruikers in 2006 en 2009 in de registraties volgens het CAK² en het WoON. De respondenten in het WoON zijn met de reguliere wegingsfactor opgehoogd tot landelijke totalen.

Het overgrote gedeelte van het ZZV-gebruik betreft personen die wat betreft positie in het huishouden in het WoON tot de ondervraagde personen of de partners van de ondervraagde personen behoren. Ofwel personen waarvan de voor analyse belangrijke achtergrondkenmerken uit het WoON bekend zijn.

Daarnaast ontvangen circa 3 duizend thuiswonende kinderen en 3 duizend overige leden van huishouden zorg zonder verblijf. Verder vallen de circa 10 duizend personen op die volgens GBA institutioneel zijn, in het WoON worden deze bij de steekproef in principe uitgesloten.³

Tabel 1 Gebruik ZZV naar positie in huishouden, CAK/WoON/GBA, aantal personen x1000

Positie in het huishouden	CAK-gegevens		WoON-respondenten		Verschil WoON-CAK	
	2006	2009	2006	2009	2006	2009
Alleenstaande	346	361	347	376	0	15
Samenwonend zonder kind	183	189	181	169	-2	-20
Samenwonend met kind	31	25	26	21	-5	-4
Ouder in eenouderhuishouden	24	23	25	24	1	1
In overig huishouden	11	10	8	8	-3	-2
In institutioneel huishouden	10	10	2	1	-8	-9
Kind	3	3	3	2	0	-1
Totaal aantal personen met ZZV	608	621	592	600	-16	-21

Het WoON geeft in het algemeen een goed beeld van het ZZV-gebruik, in het WoON-2006 zijn er nauwelijks verschillen met de CAK-registratie, in het WoON-2009 zijn er wel enige verschillen. Van alle respondenten in het WoON-2009 hebben in 2009 in totaal 600 duizend personen gebruik gemaakt van ZZV, terwijl er volgens de CAK-gegevens 621 duizend ZZV-cliënten waren. De helft van dit verschil wordt veroorzaakt door de eerder genoemde intramurale huishoudens.

² Bijlage 2.2. geeft een volledig overzicht van het aantal cliënten ZZV in de periode 2004-2011. Er zijn kleine verschillen tussen de totalen in bijlage 2.2. en de CAK-cijfers in deze paragraaf, omdat voor in totaal circa 900 ZZV-cliënten, ofwel 0,15%, geen koppeling mogelijk bleek.

³ Twee mogelijke verklaringen zijn (i) dit betreffen tijdelijk intramuraal verblijvende personen die op 1 januari intramuraal verbleven maar later in het jaar weer thuis woonden en ZZV gebruikten (ii) de intramurale registratie van CBS klopt niet helemaal, de personen wonen wel degelijk extramuraal en worden dus ten onrechte niet in het WoON waargenomen. Er is hier niet nader naar gekeken.

Bij de samenwonende respondenten is het ZZV-gebruik in het WoON-2009 lager, bij de alleenstaande respondenten zijn er in het WoON 15 duizend ofwel 4% meer die thuiszorg gebruiken dan volgens de CAK-gegevens. In bijlage 3.2 en bijlage 3.3. wordt uitgebreider gekeken naar de representativiteit van het WoON voor wat betreft het ZZV-zorggebruik.

Bij samenwonenden is naast het zorggebruik van de WoON-respondenten ook het zorggebruik van de eventuele partner van belang. Om dit te kunnen analyseren zijn vanuit het GBA hoofd en eventuele partner “bij elkaar gezocht” zodat een gezamenlijke ZZV-gebruik kan worden vastgesteld.

Tabel 2 laat het gebruik zien van ZZV bij samenwonenden, met een uitsplitsing naar gebruik van beide partners, en vergelijkt de CAK-cijfers met de WoON-cijfers. In 2009 gebruikten volgens de CAK-cijfers 214 duizend samenwonenden ZZV. Het aantal huishoudens is lager, 181 duizend, doordat in 33 duizend huishoudens beide partners ZZV gebruikten.

Het totaal gebruik bij samenwonenden is in het WoON-2009 is in vergelijking met de CAK-bestanden 11% lager, in het WoON-2006 was er nauwelijks verschil. Tabel 2 laat zien dat met name de situatie dat zowel de respondent (OP) als de partner (PA) ZZV gebruiken in het WoON-2009 minder voorkomt. De verschillen bij samenwonenden zijn ook in dit opzicht in het WoON-2006 veel kleiner.

Voor de partners zou je binnen het huishouden in een steekproef als het WoON evenveel gebruik bij de ondervraagd persoon OP als bij de partner PA verwachten. Beide partners hebben immers evenveel kans om als OP in de steekproef terecht te komen. In het WoON-2009 is het ZZV-gebruik van OP en PA inderdaad gelijk, in het WoON-2006 is het aantal partners met thuiszorg hoger. Dit kan mede te maken hebben met de steekproefmarges.

Tabel 2 Gebruik ZZV bij samenwonenden in CAK en WoON

	Totaal samenwonend met ZZV				WoON-CAK			
	WoON-2006	WoON-2009	CAK-2006	CAK-2009	2006	2009	%2006	%2009
Alleen OP	72	68	74	72	-2	-4	-3%	-5%
Alleen PA	80	69	74	72	6	-3	8%	-4%
OP+PA	32	26	33	35	-2	-8	-5%	-24%
Totaal huishoudens	183	164	181	179	2	-15	1%	-9%
Totaal personen	215	190	214	214	1	-24	0%	-11%

In 2009 waren er volgens de CAK-gegevens, zie Tabel 2, van de 179 duizend samenwonende huishoudens circa 35 duizend cliënten, ofwel 19%, waarvan ook de partner gebruik maakte van thuiszorg. Dit lijkt vrij hoog, maar blijkt vrij plausibel. In Tabel 3 is per leeftijdsklasse gekeken hoeveel je op grond van het gemiddelde zorggebruik per leeftijdsklasse zou kunnen verwachten aan zorggebruik bij beide partners, en is dit vergeleken met het feitelijk gebruik⁴. Zo is bv. In het WoON-2006 het gebruik van thuiszorg bij samenwonenden van 80 jaar en ouder 36%. Op grond daarvan zou je wellicht kunnen verwachten dat bij 36%*36% ofwel 12,6% van de samenwonenden sprake zou zijn van thuiszorg bij beide partners. In de

⁴ Is een benadering, zou ook veel verfijnder kunnen worden berekend door b.v. rekening te houden met opleidingsniveau van beide partners

werkelijkheid blijkt dit percentage 15,1%. Dit is niet zo vreemd omdat immers bij indicatiestelling de mogelijke hulp van de partner meetelt. Bij de “jongeren” zijn de verschillen groter.

Tabel 3 Gebruik ZZV bij samenwonenden, WoON-2006 en CAK

Leeftijd	Gebruik thuiszorg bij samenwonenden				%Thuiszorg		%OP+PA			
	OP	PA	OP+PA	Totaal TZ	Geen	Totaal	%Geen	%Gebruik	Feitelijk	Verwacht
tot 65	22	25	6	53	6704	6758	99%	1%	0,1%	0,0%
65-69	7	6	3	15	547	563	97%	3%	0,5%	0,1%
70-74	9	11	9	30	384	414	93%	7%	2,3%	0,5%
75-79	12	17	13	42	243	285	85%	15%	4,7%	2,2%
80+	22	21	31	74	135	209	64%	36%	15,1%	12,6%
Totaal	72	80	63	215	8013	8228	97%	3%	0,8%	0,1%

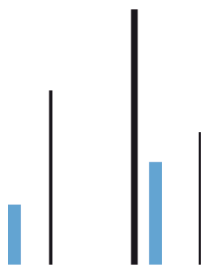
Tabel 4 Gebruik ZZV bij samenwonenden, WoON-2009 en CAK

Leeftijd	Gebruik thuiszorg bij samenwonenden				%Thuiszorg		%OP+PA			
	OP	PA	OP+PA	Totaal TZ	Geen	Totaal	%Geen	%Gebruik	Feitelijk	Verwacht
tot 65	16	19	2	38	6587	6625	99%	1%	0,0%	0,0%
65-69	8	6	3	18	596	613	97%	3%	0,5%	0,1%
70-74	8	9	4	20	430	450	95%	5%	0,8%	0,2%
75-79	16	15	11	43	267	310	86%	14%	3,7%	1,9%
80+	20	20	32	71	152	224	68%	32%	14,2%	10,2%
Totaal	68	69	52	190	8031	8221	98%	2%	0,6%	0,1%

Conclusies

- Belangrijk voor het maken van analyses is dat het WoON in het algemeen een goed beeld geeft van het gebruik van zorg zonder verblijf. In het WoON-2006 zijn er nauwelijks verschillen met de CAK-registratie, in het WoON-2009 zijn er wel enige verschillen.
- In het WoON-2009 zijn er circa 15 duizend (4%) meer alleenstaande ZZV-cliënten dan in de CAK-bestanden, in het WoON-2006 is dit aantal gelijk aan het CAK
- Voor de samenwonenden in het WoON-2006 is het ZZV zorggebruik gelijk aan datgene wat in de CAK-bestanden wordt waargenomen, in het WoON-2009 is dit 11% lager dan in de CAK-bestanden
- Een kleine 10 duizend volgens het GBA intramurale huishoudens worden in het WoON niet waargenomen.
- Voor de analyses van woonzorg-carrières met het WoON wordt alleen gekeken naar het zorggebruik van respondent en partner. Het ZZV-gebruik van circa 6000 kinderen en overige leden van het huishouden wordt buiten beschouwing gelaten.

2

Welke zorg neemt de partner op zich?

2.1 Inleiding

De aanwezigheid van een partner en een sociaal netwerk leidt tot een lager beroep op de collectief betaalde zorg. Het eerder vermelde onderzoek uit 2012 toonde al aan dat beide factoren van belang zijn voor de mate van het gebruik van thuiszorg via de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) of de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). De precieze omvang van het gebruik kon toen niet in beeld worden gebracht. Door de CAK-data te koppelen aan het WoON kan nu wel zuiverder bepaald worden (1) van welke omvang de thuiszorg is (gemeten in uren) en (2) of de in het WoON gerapporteerde thuiszorg bij samenwonenden bestemd is voor slechts één of voor beide partners. Vervolgens kan bepaald worden welke invloed op het gebruik komt van de partner en het sociale netwerk; dit onder constant houden van andere factoren zoals leeftijd en opleidingsniveau.

Dit hoofdstuk kijkt naar het algemene gebruik van zorg thuis (zorg zonder verblijf, ZZV) bij alleenstaanden en samenwonenden. Daarnaast wordt gekeken naar een voor deze analyse belangrijke doelgroep, de langdurige ZZV-zorggebruikers. Daarbij wordt per leeftijdsklasse gekeken naar verschillen in gebruik bij alleenstaanden en samenwonenden naar opleidingsniveau, hoogte inkomen, per woonmilieu en per landsdeel of in de G4. Vervolgens wordt, ook per leeftijdscategorie en huishoudtype, gekeken naar de woonsituatie van langdurige zorggebruikers: huur of koop, eengezins- of meergezinswoning, en de typering van wonen met zorg.

2.2 Zorggebruik, ZZV, en omvang hulp partner

De omvang van de hulp van de partner is moeilijk te meten. In deze paragraaf wordt een poging gedaan om de omvang van de hulp van de partner en de invloed op het zorggebruik in beeld te brengen.

Bij het bepalen van de omvang van de hulp van de partner moet rekening worden gehouden met diverse achtergrondkenmerken die ook mede het zorggebruik bepalen, zoals leeftijd, opleiding, inkomen en gebruik informele en particuliere hulp. Omdat deze achtergrondkenmerken alleen in combinatie met het WoON kunnen worden vastgesteld is gekozen voor een vergelijking op basis van het in het WoON gemeten zorggebruik.

Allereerst is gekeken naar omvang van het gebruik ZZV bij alleenstaanden en samenwonenden per leeftijdscategorie en ook naar de naar verwachting meest belangrijke extra factor, de zorgzwaarte, zoals die in het WoON wordt gemeten.

Vervolgens geeft deze paragraaf een analyse van het zorggebruik (ZZV) bij alleenstaanden en samenwonenden naar diverse achtergrondkenmerken. Voor het zorggebruik is alleen gekeken naar de langdurig zorggebruikers. Dit zijn diegenen die in minimaal drie achtereenvolgende jaren gebruik hebben gemaakt van ZZV, dit betreft ongeveer 460 duizend personen per jaar (op circa 590 duizend ZZV-gebruikers).

In de analyse zijn de volgende achtergrondkenmerken meegenomen: opleiding, inkomen, huur- of koopwoning, eengezins-/ meergezinswoningen met zorg, woonmilieu, landsdeel en de vier grote steden (G4).

Per achtergrondkenmerk zijn de volgende gegevens gepresenteerd:

- Aantallen en percentages per leeftijdsklasse voor alleenstaanden en samenwonenden uit het WoON-2009
- In een figuur representatie van aantallen in WoON-2006 en WoON-2009

In hoofdstuk drie wordt deze groep nog verder uitgesplitst naar zorgintensiteit, gebruik informele hulp, gebruik particuliere hulp, beperkingen en beperkingen partner. In hoofdstuk 4 wordt gekeken naar de totale zorgcarrières en de diverse achtergrondkenmerken.

2.2.1 Zorggebruik alleenstaanden en samenwonenden, totaaloverzicht

Om een inschatting te maken van de invloed van de partner op het zorggebruik is allereerst gekeken naar een vergelijking van het gebruik van ZZV bij samenwonenden in vergelijking met alleenstaanden. Tabel 5 laat zien dat in elke leeftijdscategorie alleenstaanden flink meer gebruik maken van ZZV dan samenwonenden. Bij de "grootgebruikers", de categorie 80+, maakt 58% van de alleenstaanden en 30% van de samenwonenden gebruik van zorg zonder verblijf.

Ook het aantal uren bij alleenstaande zorggebruikers is hoger dan het aantal uren bij samenwonenden die zorggebruiken. Het gemiddelde aantal uren voor alleenstaanden en samenwonenden bedroeg in 2009 respectievelijk 162 uur en 117 uur per jaar.

Door de aanwezigheid van een partner en de zorg die deze partner op zich neemt worden daarmee miljoenen uren thuiszorg uitgespaard. Totaal over alle leeftijden gaat het om circa 65 miljoen uur.

Tabel 5 Gebruik ZZV, personen naar huishoudenspositie, WoON-2006/CAK¹

Leeftijd	Alleenstaand		Samenwonend			GEM	GEM	GEM
	TZ	%TZ	GEM	TZ	%TZ	Totaal	PA geen ZZV	PA ook ZZV
tot 65	70	3%	129	53	1%	65	61	-
65-69	24	15%	138	15	3%	82	77	-
70-74	40	24%	136	30	7%	103	101	-
75-79	68	38%	171	42	13%	101	98	-
80+	170	58%	207	74	30%	143	138	157
Totaal	372	13%	174	215	3%	105	98	-

Tabel 6 Gebruik ZZV, personen naar huishoudenspositie, WoON-2009/CAK

Leeftijd	Alleenstaand		Samenwonend			GEM	GEM	GEM
	TZ	%TZ	GEM	TZ	%TZ	Totaal	PA geen ZZV	PA ook ZZV
tot 65	79	3%	121	38	1%	88	83	-
65-69	23	15%	152	18	3%	122	101	-
70-74	36	22%	142	20	4%	104	108	-
75-79	63	36%	155	43	13%	122	107	-
80+	198	59%	186	71	27%	135	131	143
Totaal	400	13%	162	190	2%	117	108	-

Voor samenwonende 80-plussers is in de tabel een onderscheid gemaakt naar het al dan niet ook gebruik maken van ZZV door de partner. Het gemiddelde aantal uren bedroeg in 2009 respectievelijk 131 en 143 uur per jaar. Bij de leeftijdsklassen onder de 80 jaar zijn de laatste aantallen door te weinig waarnemingen in het WoON noodgedwongen weggelaten.

¹ In de tabel betreft TZ het aantal cliënten thuiszorg ofwel ZZV x1000 personen, %TZ is het percentage personen in de betreffende leeftijdsklasse met ZZV, en GEM is het gemiddeld aantal uren thuiszorg per cliënt ZZV. De categorie PA geen ZZV betreft samenwonenden met ZZV waarbij de partner geen ZZV ontvangt, PA met ZZV betreft samenwonenden met ZZV waarbij de partner wel ZZV ontvangt.

De voorgaande vergelijking tussen alleenstaanden en samenwonenden doet de vraag oproepen of de verschillen in het aantal uren ZZV te maken hebben met (i) de informele hulp die de partner kan verlenen of dat (ii) verschillen in zorgzwaarte de doorslag geven.

Om het antwoord op deze vraag te vinden zijn in de volgende twee tabellen alleenstaanden en samenwonenden met dezelfde zorgzwaarte vergeleken. Voor het bepalen van de zorgzwaarte is gebruik gemaakt van de in het WoON opgenomen SCP beperkingenmaat. Bij de 80-plussers maakt 69% van de alleenstaanden met een matige of zware beperking gebruik van ZZV. Bij de samenwonenden van 80 jaar of ouder met een matige of zware beperking is dit percentage 41. Vergeleken met de totale groep ZZV-gebruikers zijn de verschillen bij de personen met beperkingen tussen alleenstaanden en samenwonenden kleiner. Voor een gedeelte lijkt dus ook de bij alleenstaanden hogere zorgzwaarte de verschillen in ZZV-gebruik tussen alleenstaanden en samenwonenden te verklaren. Dit neemt niet weg dat ook bij gelijke zorgzwaarte de verschillen naar huishoudpositie groot zijn.

Ook hier is bij de samenwonende 80-plussers een onderscheid gemaakt naar het al dan niet ook gebruik maken van ZZV door de partner. Het gemiddelde aantal uren ZZV in 2009 bedroeg respectievelijk 149 en 157 uur per jaar.

Tabel 7 Personen met matige/zware beperkingen met ZZV naar huishoudenspositie , WoON-2006/CAK²

Leeftijd	Alleenstaand		Samenwonend			GEM	GEM	GEM
	TZ	%TZ	GEM	TZ	%TZ	Totaal	PA geen ZZV	PA ook ZZV
tot 65	41	23%	163	18	5%	95	96	-
65-69	14	41%	165	5	8%	137	149	-
70-74	25	50%	170	14	16%	147	119	-
75-79	48	62%	193	21	24%	120	131	-
80+	132	69%	234	49	41%	165	149	187
Totaal	259	49%	205	106	7%	139	128	-

Tabel 8 Personen met matige/zware beperkingen met ZZV naar huishoudenspositie, WoON-2009/CAK

Leeftijd	Alleenstaand		Samenwonend			GEM	GEM	GEM
	TZ	%TZ	GEM	TZ	%TZ	Totaal	PA geen ZZV	PA ook ZZV
tot 65	45	26%	150	12	4%	115	96	-
65-69	15	48%	197	8	12%	190	149	-
70-74	20	51%	177	9	13%	118	119	-
75-79	41	60%	180	21	27%	159	131	-
80+	142	70%	206	46	43%	152	149	157
Totaal	263	51%	189	95	8%	147	131	-

² In de tabel betreft TZ het aantal cliënten thuiszorg ofwel ZZV x1000 personen, %TZ is het percentage personen in de betreffende leeftijdsklasse met ZZV, en GEM is het gemiddeld aantal uren thuiszorg per cliënt ZZV. De categorie PA geen ZZV betreft samenwonenden met ZZV waarbij de partner geen ZZV ontvangt, PA met ZZV betreft samenwonenden met ZZV waarbij de partner wel ZZV ontvangt.

2.2.2 Zorggebruik alleenstaanden en samenwonenden, naar duur

Voor een analyse van het zorggebruik naar achtergrondkenmerken is allereerst een onderscheid naar de duur van het zorggebruik van belang. In deze paragraaf wordt daarbij een onderscheid gemaakt in kortdurende en langdurende zorggebruikers. Tot de langdurige zorggebruikers worden gerekend diegenen die in minimaal drie achtereenvolgende jaren gebruik hebben gemaakt van ZZV, kortdurend zorggebruik heeft vaak betrekking op herstellende zorg. In hoofdstuk drie wordt de groep langdurige zorggebruikers verder uitgesplitst naar Wmo/AWBZ gebruik en zorgintensiteit.

Tabel 9 geeft een overzicht van het totaal aantal kortdurende en langdurende zorggebruikers, op basis van het WoON-2006/2009 en de CAK-bestanden. Van de jaarlijks circa 590 duizend personen die gebruik maken van zorg zonder verblijf zijn er circa 460 duizend langdurige zorggebruikers en 130 duizend kortdurende zorggebruikers. In Tabel 10, Tabel 11 en Tabel 12 worden deze aantallen uitgesplitst naar leeftijdsklasse. Samenwonenden maken relatief meer gebruik van kortdurende zorg dan alleenstaanden. Van de alleenstaanden maakte in 2009 15% (53 duizend van de in totaal 377 duizend alleenstaande ZZV-zorggebruikers) gebruik van kortdurende zorg; bij samenwonenden gebruikte in 2009 37% (77 duizend van in totaal 209 duizend) kortdurende zorg. In de leeftijdscategorie 75+ zijn er relatief nog veel meer samenwonenden die gebruik maken van kortdurende zorg. Ook het percentage kortdurende zorg voor samenwonende 75-plussers (5,3%) is in het WoON-2009 hoger dan bij alleenstaanden (4,2%).

Tabel 9 Personen (x1000) naar zorgduur en huishoudenpositie, WoON/CAK

WoON-2006	Aantallen			% Totaal			% Zorggebruik naar duur		
	Totaal	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM
Totaal ZZV	377	209	586	13%	3%	5%	100%	100%	100%
Kortdurend	53	77	130	1,8%	0,9%	1,2%	14%	37%	22%
Langdurend	324	132	456	11%	2%	4%	86%	63%	78%
Totaal personen	2994	8189	11183	100%	100%	100%			

WoON-2009	Aantallen			% Totaal			% Zorggebruik naar duur		
	Totaal	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM
Totaal ZZV	409	181	590	13%	2%	5%	100%	100%	100%
Kortdurend	62	66	128	2,0%	0,8%	1,1%	15%	36%	22%
Langdurend	347	115	462	11%	1,4%	4%	85%	64%	78%
Totaal personen	3122	8210	11332	100%	100%	100%			

Tabel 10 Personen 75+ (x1000) naar zorgduur en huishoudenpositie, WoON/CAK

WoON-2006	Aantallen			% Totaal			% Zorggebruik naar duur		
	75+	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM
Totaal ZZV	236	99	334	49%	23%	37%	100%	100%	100%
Kortdurend	20	23	43	4,2%	5,3%	4,7%	8%	23%	13%
Langdurend	216	76	291	45%	18%	32%	92%	77%	87%
Totaal personen	477	431	908	100%	100%	100%			

WoON-2009	Aantallen			% Totaal			% Zorggebruik naar duur		
	75+	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM
Totaal ZZV	265	95	359	51%	20%	36%	100%	100%	100%
Kortdurend	24	26	50	4,6%	5,4%	5,0%	9%	27%	14%
Langdurend	241	69	309	47%	14%	31%	91%	73%	86%
Totaal personen	518	478	996	100%	100%	100%			

Bij de jongere leeftijdsklassen is, zoals te verwachten, het percentage kortdurende zorgvragers hoger. Terwijl bij de personen van 75 jaar en ouder in totaal 14% van de zorgvragers gebruik maakt van kortdurende zorg is dit in 2009 in de leeftijdscategorie 55-74 32% en bij personen jonger dan 55 jaar 42%.

Tabel 11 Personen <54 jaar (x1000) naar zorgduur en huishoudenpositie, WoON/CAK

WoON-2006 <54	Aantallen			% Totaal			% Zorggebruik naar duur		
	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT
Totaal ZZV	47	30	78	3%	1%	1%	100%	100%	100%
Kortdurend	15	18	33	0,8%	0,3%	0,5%	32%	60%	42%
Langdurend	32	12	45	1,8%	0,2%	0,6%	68%	40%	58%
Totaal personen	1813	5316	7129	100%	100%	100%			

WoON-2009 <54	Aantallen			% Totaal			% Zorggebruik naar duur		
	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT
Totaal ZZV	47	20	68	3%	0%	1%	100%	100%	100%
Kortdurend	15	11	26	0,8%	0,2%	0,4%	32%	55%	38%
Langdurend	32	9	42	1,7%	0,2%	0,6%	68%	45%	62%
Totaal personen	1854	5094	6948	100%	100%	100%			

Tabel 12 Personen 55-74 jaar (x1000) naar zorgduur en huishoudenpositie, WoON/CAK

WoON-2006 55-74	Aantallen			% Totaal			% Zorggebruik naar duur		
	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT
Totaal ZZV	94	80	174	13%	3%	6%	100%	100%	100%
Kortdurend	18	36	54	2,6%	1,5%	1,7%	19%	45%	31%
Langdurend	76	44	120	11%	2%	4%	81%	55%	69%
Totaal personen	704	2442	3146	100%	100%	100%			

WoON-2009 55-74	Aantallen			% Totaal			% Zorggebruik naar duur		
	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT	ALL	SAM	TOT
Totaal ZZV	97	66	163	13%	3%	5%	100%	100%	100%
Kortdurend	23	29	52	3,1%	1,1%	1,5%	24%	44%	32%
Langdurend	74	37	111	10%	1%	3%	76%	56%	68%
Totaal personen	750	2638	3388	100%	100%	100%			

Conclusies

- Niet alleen naar leeftijd is er een flink verschil tussen percentages langdurend en kortdurend zorggebruik, maar per leeftijdsklasse verschilt ook het gebruik bij alleenstaanden en samenwonenden flink. Zo gebruikt van de alleenstaande ZZV-gebruikers van 75 jaar en ouder 9% kortdurende zorg. Bij samenwonenden van 75 jaar en ouder is dit 27%.
- Voor analyses van het zorggebruik is het, zeker ook bij het onderscheid tussen personen met en zonder partner, belangrijk een onderscheid te maken in kortdurend en in langdurend zorggebruik

2.3 Langdurig zorggebruik bij alleenstaanden en samenwonenden naar achtergrondkenmerken

2.3.1 Langdurig zorggebruik naar opleidingsniveau

Tabel 13 en Figuur 1 laten zien dat opleidingsniveau een belangrijke rol speelt bij langdurig zorggebruik. Dit geldt ook als voor andere belangrijke factoren zoals leeftijdsklasse en huishoudensamenstelling wordt gecorrigeerd.

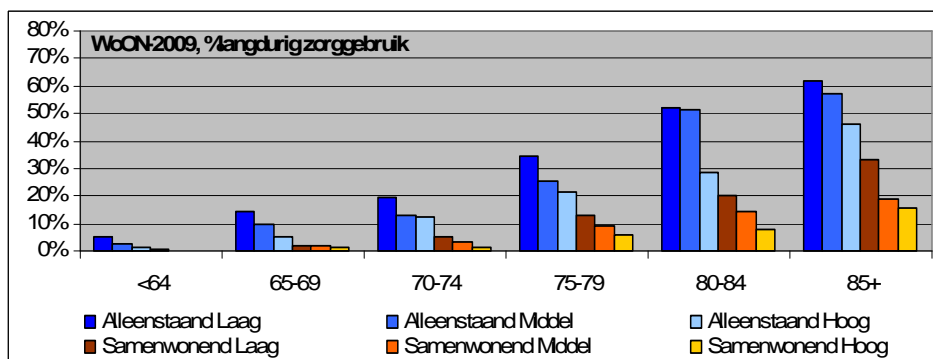
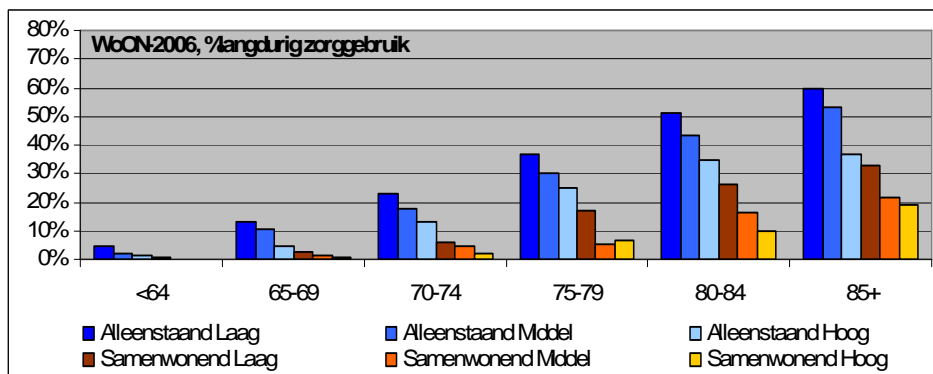
Zo gebruiken van de alleenstaande 80-84 jarigen (de "grootgebruikers" van de thuiszorg), 52% van de laagopgeleiden langdurige thuiszorg, terwijl bij de hoogopgeleiden dit percentage 29% betreft. Bij de 80-84 jarige samenwonenden bedragen deze percentages respectievelijk 20% en 8%.

In het WoON-2009 was 77% van de in totaal 451 duizend langdurige zorggebruikers laag opgeleid, waarvan 54% alleenstaand en 23% samenwonend.

Tabel 13 Percentages en aantal personen met langdurig zorggebruik naar opleidingsniveau, WoON-2009/CAK

Leeftijd	Alleenstaand			Samenwonend			Totaal%			Totaal personen			Totaal Tot%	
	Laag	Middel	Hoog	Laag	Middel	Hoog	Laag	Middel	Hoog	Laag	Middel	Hoog		
<64	5%	2%	1%	1%	0%	0%	2%	1%	0%	44	22	12	78	1%
65-69	15%	10%	6%	2%	2%	2%	5%	3%	2%	18	6	4	28	4%
70-74	20%	13%	12%	5%	3%	1%	10%	5%	4%	35	6	4	45	8%
75-79	35%	25%	21%	13%	9%	6%	22%	15%	10%	67	14	7	88	19%
80-84	52%	52%	29%	20%	14%	8%	40%	36%	16%	84	20	8	112	35%
85+	62%	57%	46%	33%	19%	15%	55%	46%	34%	82	19	9	110	51%
Tot WoON-2009	248	65	30	82	21	12				330	87	44	461	
Tot WoON-2006	245	49	28	102	19	10				347	67	37	451	
%WoON-2009	54%	14%	7%	18%	5%	3%	72%	19%	10%					100%
%WoON-2006	54%	11%	6%	23%	4%	2%	77%	15%	8%					100%

Figuur 1 Percentage personen met langdurig zorggebruik naar opleidingsniveau, WoON-2006-2009/CAK

2.3.2 Langdurig zorggebruik naar hoogte inkomen

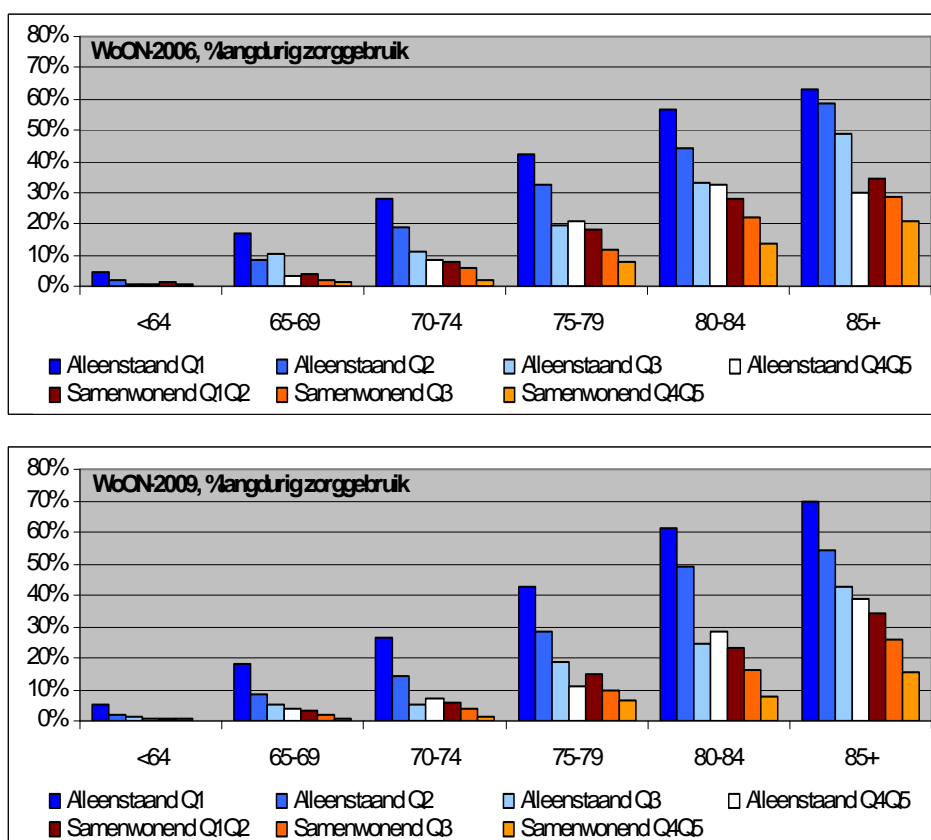
Tabel 14 en Figuur 2 kijken naar het inkomensniveau bij gebruikers van langdurige thuiszorg. Het inkomen geeft een nog iets scherper onderscheid dan opleiding voor het zorggebruik, alhoewel deze twee factoren natuurlijk met elkaar samenhangen. Van de 80-84 jarige alleenstaanden gebruikt 61% van de personen in het 1e quintiel langdurige thuiszorg, terwijl in het 4e en 5e quintiel dit 28% betreft. Bij de 80-84 jarige samenwonenden zijn de percentages respectievelijk 23% en 8%.

In het WoON-2009 behoorde 78% van de in totaal 451 duizend langdurige zorggebruikers tot het 1e of 2e quintiel, waarvan 62% alleenstaand en 16% samenwonend.

Tabel 14 Aantal en % personen met langdurig zorggebruik naar inkomensquintiel, WoON-2009/CAK³

Leeftijd	Alleenstaand				Samenwonend			Personen totaal				Totaal Tot%	
	Q1	Q2	Q3	Q4Q5	Q1	Q2	Q3 Q4Q5	Q1	Q2	Q3	Q4Q5		
<64	5%	2%	1%	0%	1%	1%	0%	5%	1%	1%	0%	78	1%
65-69	18%	9%	5%	4%	3%	2%	1%	18%	4%	2%	1%	28	4%
70-74	26%	14%	5%	7%	6%	4%	2%	26%	8%	4%	2%	45	8%
75-79	43%	28%	19%	11%	15%	10%	6%	43%	20%	12%	7%	88	19%
80-84	61%	49%	25%	28%	23%	16%	8%	61%	37%	19%	13%	112	35%
85+	70%	55%	42%	39%	35%	26%	15%	70%	46%	35%	27%	110	51%
Tot WoON-2009	213	89	27	14	56	39	20	213	146	66	34	461	
Tot WoON-2006	203	76	28	16	70	35	26	203	146	63	41	451	
%WoON-2009	46%	19%	6%	3%	12%	8%	4%	46%	32%	14%	7%		100%
%WoON-2006	45%	17%	6%	4%	16%	8%	6%	45%	32%	14%	9%		100%

Figuur 2 Percentage personen met langdurig zorggebruik naar inkomensquintiel, WoON-2006-2009/CAK

³ Q1 t/m Q5 betreft aantallen in 1^e t/m het vijfde quintiel. Hierbij zijn het vierde en vijfde quintiel vanwege de geringe aantallen samengevoegd

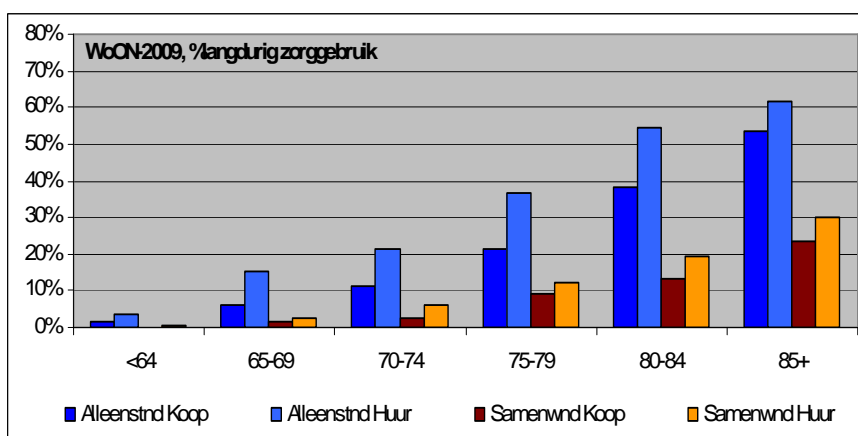
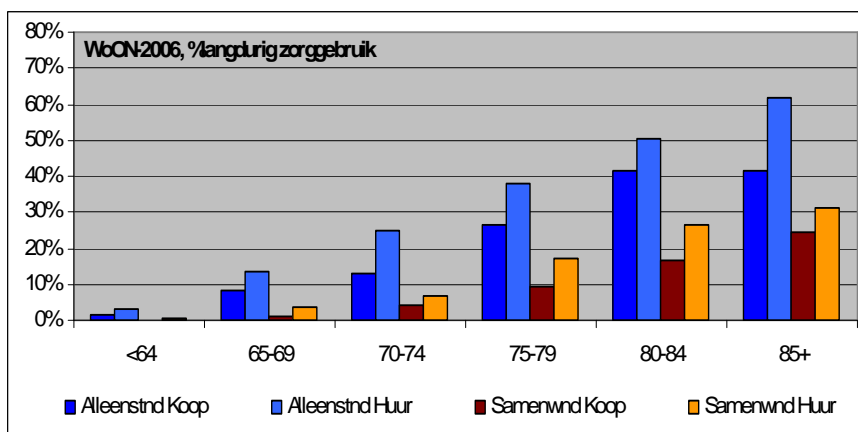
2.3.3 Langdurig zorggebruik in huur- en koopwoningen

Tabel 15 en Figuur 3 kijken naar de woonsituatie van cliënten van langdurige thuiszorg. Dit is uitgesplitst naar huur- en koopwoningen. In het algemeen wonen langdurige thuiszorggebruikers meer in huurwoningen. Van de 80-84 jarige kopers gebruikt 24% van de personen langdurige thuiszorg, terwijl bij huurders dit 42% betreft. In het WoON-2009 was 72% van de in totaal 451 duizend langdurige zorggebruikers huurder.

Tabel 15 Percentages en aantal personen met langdurig zorggebruik in huur/koopwoning, WoON-2009/CAK

Leeftijd	Alleenstnd		Samenwnd		Totaal		Alleenstnd		Samenwnd		Totaal		Totaal Tot%	
	Koop	Huur	Koop	Huur	Koop	Huur	Koop	Huur	Koop	Huur	Koop	Huur		
<64	1%	4%	0%	1%	0%	2%	10	46	10	10	20	56	78	1%
65-69	6%	15%	1%	3%	2%	7%	4	15	5	5	9	20	28	4%
70-74	11%	21%	2%	6%	4%	12%	7	22	6	10	13	32	45	8%
75-79	21%	37%	9%	12%	13%	24%	13	44	14	17	27	61	88	19%
80-84	38%	54%	13%	19%	24%	42%	20	69	8	14	28	83	112	35%
85+	54%	62%	23%	30%	43%	54%	23	70	5	11	28	81	110	51%
Tot WoON-2009	17%	58%	10%	15%	27%	72%	78	266	48	67	126	333	461	100%
Tot WoON-2006	15%	56%	11%	18%	26%	75%	68	253	48	83	116	336	451	100%

Figuur 3 Percentage personen met langdurig zorggebruik naar huur/koopwoning, WoON-2006-2009/CAK

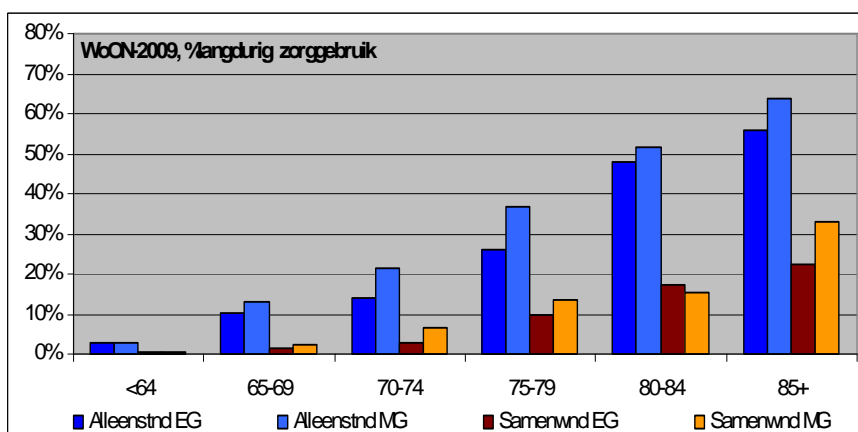
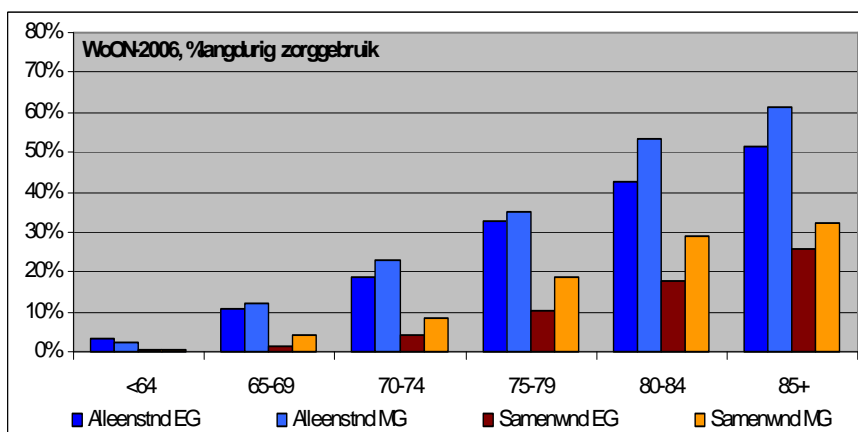
2.3.4 Langdurig zorggebruik in eengezins en meergezinswoningen

Tabel 16 en Figuur 4 kijken naar de woonsituatie van cliënten van langdurige thuiszorg, uitgesplitst naar eengezins- en meergezinswoningen. Wat opvalt is dat relatief veel cliënten met langdurige thuiszorg in een eengezinswoning wonen. Van de “grootgebruikers” ZZV, de 80-84 jarigen, gebruikt in een eengezinswoning 33% langdurige thuiszorg, terwijl in meergezinswoningen dit 38% betreft. Per huishoudtype zijn de verschillen nog iets kleiner. In het WoON-2009 woonde 48% van de in totaal 451 duizend langdurige zorggebruikers in een eengezinswoning.

Tabel 16 Percentages en aantal personen met langdurig zorggebruik naar een/meergezins, WoON-2009/CAK⁴

WoON-2009 Leeftijd	Alleenstnd		Samenwnd		Totaal		Alleenstnd		Samenwnd		Totaal		Totaal Tot%	
	EG	MG	EG	MG	EG	MG	EG	MG	EG	MG	EG	MG		
<64	3%	3%	0%	1%	1%	2%	26	31	16	5	42	36	78	1%
65-69	10%	13%	2%	2%	3%	6%	9	9	7	3	16	12	28	4%
70-74	14%	21%	3%	6%	6%	13%	13	17	9	7	22	24	45	8%
75-79	26%	37%	10%	13%	15%	25%	24	32	18	12	42	44	88	19%
80-84	48%	52%	17%	16%	33%	38%	41	48	14	9	55	57	112	35%
85+	56%	64%	22%	33%	45%	56%	35	55	6	9	41	64	110	51%
Tot WoON-2009	33%	42%	15%	10%	48%	52%	149	190	70	44	219	234	453	100%
Tot WoON-2006	31%	40%	16%	13%	47%	53%	138	177	73	57	211	234	445	100%

Figuur 4 Percentage personen met langdurig zorggebruik naar een/meergezins, WoON-2006-2009/CAK

⁴ EG is eengezins, MG is meergezins

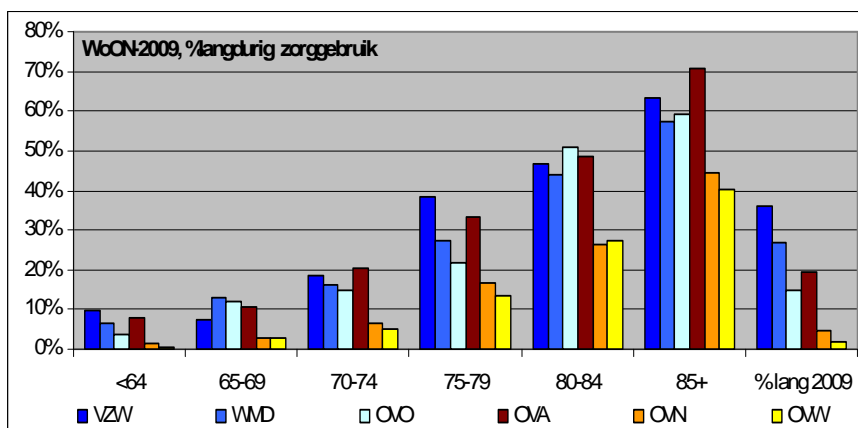
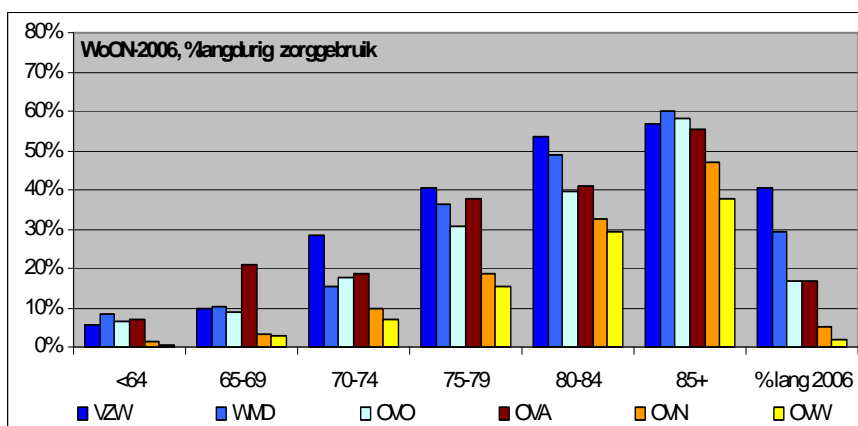
2.3.5 Langdurig zorggebruik naar typering wonen met zorg

Tabel 17 en Figuur 5 kijken naar de woonsituatie van cliënten langdurige thuiszorg, uitgesplitst naar typering wonen met zorg. In verzorgd wonen gebruikte in 2009 36% van de bewoners langdurige thuiszorg. In de niet geschikte woningen (OVW) bedroeg dit percentage 2%. Per leeftijdscategorie zijn deze verschillen veel kleiner. Bij de 80-84 jarigen gebruikte in verzorgd wonen 47% van de personen langdurige thuiszorg, terwijl in de "niet geschikte" woningen dit percentage 27% betrof. In het WoON-2009 woonde 28% van de in totaal 451 duizend langdurige zorggebruikers in specifieke ouderenwoningen met voorzieningen, ofwel verzorgd wonen ofwel wonen met diensten, en 36% in een "niet-geschikte" woning. Onderscheid alleenstaand/samenwonend naar leeftijdsklasse is vanwege geringe aantallen niet mogelijk.

Tabel 17 Percentages en aantal personen met langdurig zorggebruik woonzorgtypering, WoON-2009/CAK

WoON-2009 Leeftijd	Percentages						Aantallen in langdurige zorg						
	VZW	WMD	OVO	OVA	OVN	OVW	VZW	WMD	OVO	OVA	OVN	OVW	TOT
<64	10%	6%	4%	8%	1%	1%	2	3	6	8	15	43	77
65-69	7%	13%	12%	11%	3%	3%	1	4	4	2	4	12	27
70-74	18%	16%	15%	20%	6%	5%	4	6	6	4	8	17	45
75-79	38%	27%	22%	33%	17%	13%	13	13	8	6	17	30	87
80-84	47%	44%	51%	48%	26%	27%	20	20	14	8	18	32	112
85+	63%	57%	59%	71%	45%	40%	23	19	10	8	19	29	108
% lang 2009	36%	27%	15%	19%	5%	2%	64	65	49	35	81	164	458
% lang 2006	40%	29%	17%	17%	5%	2%	66	52	54	31	88	162	453
Tot WoON-2009	14%	14%	11%	8%	18%	36%							100%
Tot WoON-2006	15%	11%	12%	7%	19%	36%							100%

Figuur 5 Percentage personen met langdurig zorggebruik naar woonzorgtypering, WoON-2006-2009/CAK

2.3.6 Langdurig zorggebruik per woonmilieu

Tabel 18 en Figuur 6 kijken naar het gebruik van langdurige thuiszorg naar per woonmilieu.

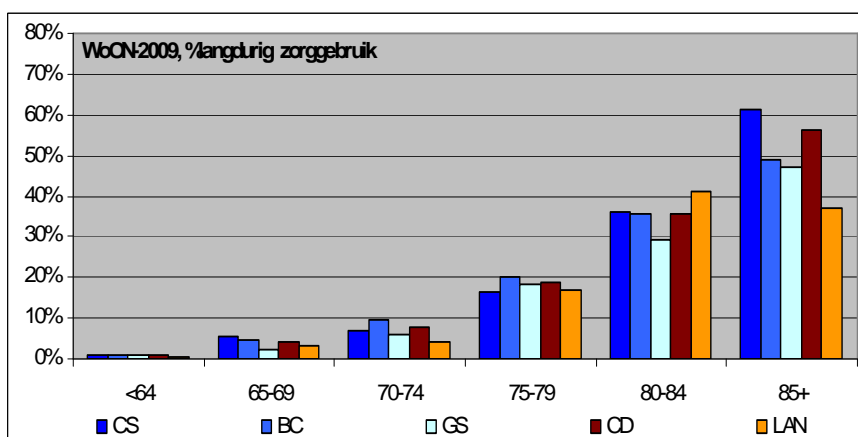
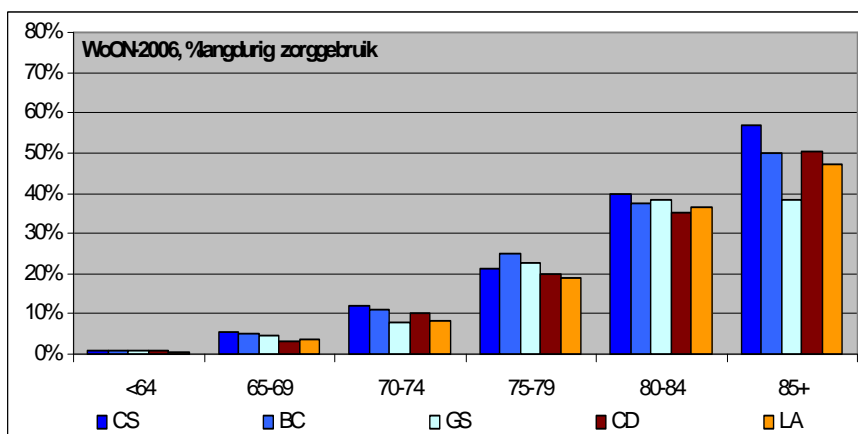
In het algemeen zijn hier weinig verschillen te zien, en zijn de aanwezige verschillen in WoON-2006 en WoON-2009 te onstabiel om daar iets concluderend over te kunnen zeggen.

Het is vanwege de geringe aantallen niet mogelijk om nader onderscheid te maken tussen alleenstaand of samenwonend naar leeftijdsklasse.

Tabel 18 Percentages en aantal personen met langdurig zorggebruik naar woonmilieu, WoON-2009/CAK⁵

WoON-2009 Leeftijd	Percentages					Aantallen in langdurige zorg					Totaal	Tot%
	CS	BC	GS	CD	LAN	CS	BC	GS	CD	LAN		
<64	1%	1%	1%	1%	0%	4	39	8	22	4	78	1%
65-69	5%	4%	3%	4%	3%	2	11	3	9	3	28	4%
70-74	7%	10%	6%	8%	4%	2	21	5	15	2	45	8%
75-79	16%	20%	18%	19%	17%	5	33	13	28	8	88	19%
80-84	36%	36%	29%	36%	41%	6	42	13	36	15	112	35%
85+	61%	49%	47%	56%	37%	10	45	14	34	7	110	51%
Tot WoON-2009	6%	41%	12%	31%	8%	29	191	56	144	39	461	100%
Tot WoON-2006	10%	38%	13%	31%	9%	45	171	57	141	39	451	100%

Figuur 6 Percentage personen met langdurig zorggebruik naar woonmilieu, WoON-2006-2009/CAK

⁵ De woonmilieus betreffen CS centrum stedelijk BC buiten centrum GS groen stedelijk CD centrum dorps en LW landelijk wonen

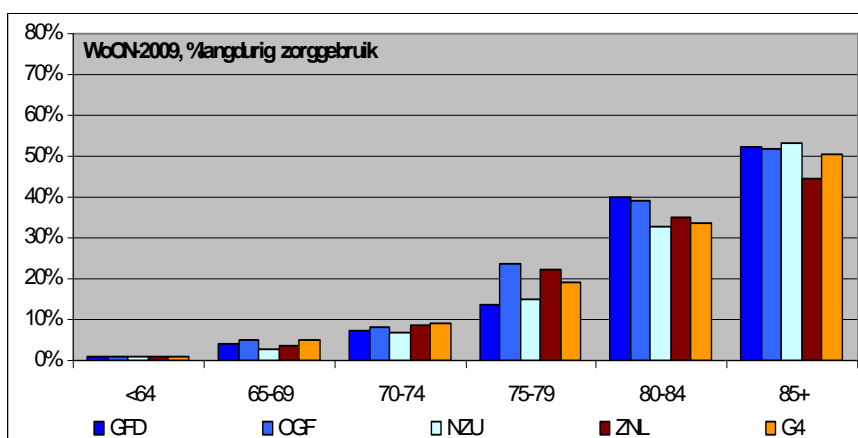
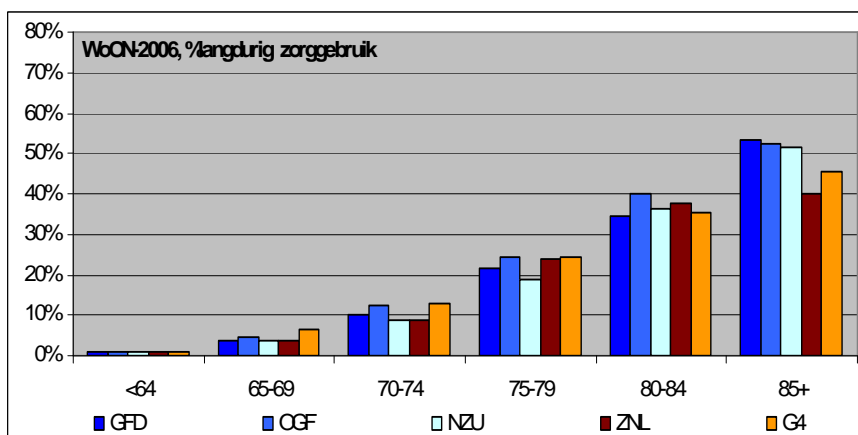
2.3.7 Langdurig zorggebruik per landsdeel en in de G4

Tabel 19 en Figuur 7 kijken naar het gebruik van langdurige thuiszorg per landsdeel en in de G4. In de noordoostelijke provincies lijkt het aantal langdurige zorggebruikers iets groter te zijn dan in de overige provincies, al zijn de diverse verschillen tussen leeftijdsklassen en het WoON-2006 en WOON-2009 te onstabiel om daar iets concluderend over te kunnen zeggen. Het is vanwege de geringe aantallen niet mogelijk om nader onderscheid te maken tussen alleenstaand of samenwonend naar leeftijdsklasse.

Tabel 19 Percentages en aantal personen met langdurig zorggebruik naar landsdeel, WoON-2009/CAK⁶

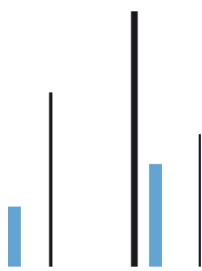
WoON-2009 Leeftijd	Percentages					Aantallen in langdurige zorg					Totaal	Tot%
	GFD	OGF	NZU	ZNL	G4	GFD	OGF	NZU	ZNL	G4		
<64	1%	1%	1%	1%	1%	8	16	22	19	12	78	1%
65-69	4%	5%	3%	4%	5%	4	7	7	6	4	28	4%
70-74	7%	8%	7%	9%	9%	5	9	13	12	5	45	8%
75-79	14%	24%	15%	22%	19%	7	23	23	24	10	88	19%
80-84	40%	39%	33%	35%	34%	14	25	38	22	12	112	35%
85+	52%	52%	53%	45%	50%	13	22	40	18	17	110	51%
Tot WoON-2009	11%	22%	31%	22%	13%	50	103	143	102	60	461	100%
Tot WoON-2006	12%	22%	33%	20%	14%	52	100	148	91	61	451	100%

Figuur 7 Percentage personen met langdurig zorggebruik naar landsdeel, WoON-2006-2009/CAK

⁶ De landsdelen zijn gebaseerd op provincies: GFD Groningen Friesland Drenthe OGF Overijssel Gelderland Flevoland NZU Noord-Holland Zuid-Holland en Utrecht ZNL Zeeland Noord-Brabant en Limburg. De G4 is apart onderscheiden

3

Het gebruik van zwaardere thuiszorg

3.1 Inleiding

De mate waarin mensen een beroep doen op zorg thuis varieert van enkel huishoudelijke zorg tot meer of minder uren verzorging, verpleging en begeleiding. In dit hoofdstuk wordt gekeken wat de relatie is tussen zorgintensiteit en diverse achtergrondkenmerken uit het WoON.

De zorgintensiteit is neergelegd in zorgprofielen. Door het ontbreken van data bij het CAK/CBS over de hoeveelheid begeleiding per persoon is de functie begeleiding volledig buiten beschouwing gelaten. Er is alleen gekeken naar het gebruik van huishoudelijke zorg in de AWBZ en/of Wmo en de functies verzorging en verpleging in de AWBZ. Bij het opstellen van de zorgprofielen is uitgegaan van vier groepen met oplopende zorgzwaarte.

- Thuiswonende cliënten met alleen huishoudelijke verzorging via de AWBZ en sinds 2007 via de Wmo.
- Thuiswonende cliënten die tot 2013 niet voor een intramurale indicatie in aanmerking kwamen:
Omvang totale thuiszorg (huishoudelijke verzorging, persoonlijke verzorging en verpleging) ≤ 3 uur per week
- Cliënten die vanaf 2009 tot 2016 deels wel en deels niet voor een intramurale indicatie (ZZP) in aanmerking kwamen of komen. Vanaf 2016 krijgen deze cliënten geen intramurale indicatie meer.
Grens tussen thuis wonen en intramuraal in 2015: Omvang totale thuiszorg (huishoudelijke verzorging, persoonlijke verzorging en verpleging) 3-9 uur per week
- Cliënten die normaliter voor een intramurale indicatie in aanmerking komen (ook na 2016). Zij kunnen ervoor kiezen om met een persoonsgebonden budget of Volledig Pakket Thuis thuis te blijven wonen.
Omvang totale thuiszorg (huishoudelijke verzorging, persoonlijke verzorging en verpleging) >9 uur per week

In dit hoofdstuk wordt op basis van het WoON-2006 het WoON-2009 gekeken naar de zorgintensiteit naar diverse achtergrondkenmerken.

3.2 Zorgintensiteit

3.2.1 Het meten van zorgintensiteit

Voor het meten van de zorgintensiteit is het nodig het ZZV-gebruik per week zo goed mogelijk te kunnen vaststellen. In het CAK-bestand wordt slechts het totale gebruik van ZZV per jaar gemeten. Hieruit kun je door te delen door het aantal weken in het jaar een gebruik per week afleiden. Dit geeft echter vertekeningen bij de zorgintensiteit.

Zo betekent dit bij een langdurige zorgcarrière dat in het eerste jaar en in het (meest zorgintensieve) laatste jaar dat dit (dus) slechts een gedeelte van het jaar betreft en je de zorgintensiteit verkeerd meet, omdat de omvang in weken van dat gedeelte niet bekend is.

Daarnaast is voor de kortdurende zorggebruikers, gedefinieerd als zorggebruikers waarbij instroomjaar is gelijk aan uitstroomjaar, de periode van zorggebruik in het jaar waarschijnlijk nog korter.

In de analyses worden daarom onderscheiden

- Kortdurende ZZV-gebruikers, jaar instroom is gelijk aan jaar uitstroom
- Langdurende ZZV-gebruikers met
 - ZZV-gebruik in eerste jaar
 - ZZV-gebruik in laatste jaar
 - ZZV-gebruik in tweede t/m voorlaatste jaar

Om het gebruik zo zuiver mogelijk te meten is daarbij langdurend gedefinieerd als zijnde minimaal drie achtereenvolgende jaren gebruik van ZZV volgens het CAK. Bij een selectie van twee achtereenvolgende jaren zouden ook gebruikers die van bijvoorbeeld november 2008 tot en met januari 2009 ZZV ontvingen ten onrechte als langdurige zorggebruikers worden getypeerd.

Tabel 20 laat het aantal cliënten zien volgens bovengenoemde indeling, en vergelijkt tevens de aantallen met die in de WoON-bestanden. In het algemeen komen de aantallen goed overeen. In het WoON is het aantal kortdurende zorggebruikers en de groep langdurende zorggebruikers in het laatste jaar wat minder aanwezig. Wellicht logisch gegeven de waarschijnlijke gezondheidstoestand van deze cliënten.

Tabel 20 Cliënten naar duur zorg, CAK en WoON

	CAK 2006	CAK 2007	CAK 2008	CAK 2009	WoON 2006	WoON 2009	WoON-CAK 2006	WoON-CAK 2009
ZZV alleen in betreffend jaar	151	146	149	144	130	128	-21	-16
ZZV langdurend 1e jaar	64	63	63	65	62	59	-2	-6
ZZV langdurend laatste jaar	56	56	60	66	47	48	-9	-18
ZZV langdurend overig	338	346	350	346	347	355	9	9
Totaal	609	611	621	622	586	590	-23	-32

In Tabel 21 is de groep langdurige zorggebruikers nader uitgesplitst naar de gewenste typering in zorgzwaartecategorieën. Hieruit blijkt dat in het WoON de langdurige zorggebruikers in de Wmo zijn oververtegenwoordigd, en de langdurige AWBZ-gebruikers wat minder voorkomen.

Tabel 21 Cliënten langdurig in zorg, CAK en WoON

	CAK 2006	CAK 2007	CAK 2008	CAK 2009	WoON 2006	WoON 2009	WoON-CAK 2006	WoON-CAK 2009
Alleen WMO	164	169	170	167	186	200	22	33
ZZV<3 uur	57	58	56	52	53	48	-4	-4
ZZV 3-9 uur	89	92	95	97	83	89	-6	-8
ZZV>9 uur	27	28	28	30	25	18	-2	-12
Totaal	338	346	350	346	347	355	9	9

3.2.2 Zorgintensiteit naar functie

De voor deze analyse meest relevante doelgroep zijn de langdurige gebruikers ZZV met AWBZ-zorg. Van de in totaal 346 duizend langdurige zorggebruikers in 2009 betrof dit 179 duizend personen.

In de eerste paragraaf is op grond van het aantal uren voor deze doelgroep een indeling gemaakt naar zorgintensiteit, <3 uur, 3-9 uur en >9 uur. In deze paragraaf wordt allereerst gekeken naar de algemene ontwikkeling van de zorgintensiteit, door te kijken naar de zogenaamde zorgzwaartedecielen. Daarbij is voor alle langdurige zorgvragers met AWBZ-zorg de verdeling in zorgzwaarte, net als bij inkomen in inkomensdecielen, verdeeld naar aantal uren per jaar in 10% groepen. Tabel 22 geeft de ontwikkeling daarvan weer tussen 2006 en 2009. Zo laat de tabel zien dat 50% van deze groep in 2006 meer dan 4,2 uur per week thuiszorg gebruikte, en in 2009 die "zorgzwaartegrens" 4,7 uur per week bedroeg. De omvang van deze doelgroep bleef vrijwel gelijk: 173 duizend in 2006 en 179 duizend in 2009. Het gemiddelde aantal uren thuiszorg is tussen 2006 en 2009 gestegen van 5,6 uur per week naar 5,9 uur per week. In de periode 2006-2009 blijven de groepen <3 uur, 3-9 uur en >9 uur vrij constant. De tabel geeft ook een indruk van de invloed van het eventueel kiezen van andere zorgzwaartegrenzen op de omvang van de doelgroepen.

Tabel 23 laat dezelfde zorgzwaartedecielen zien voor de andere groep langdurig zorggebruikers, de Wmo-cliënten. Gemiddeld gebruikte deze groep cliënten in 2009 2,8 uur per week, 90% van de Wmo-cliënten gebruikte in 2009 minder dan 4,4 uur per week huishoudelijke verzorging.

Tabel 22 Ontwikkeling zorgzwaartedecielen, grenzen in uren per week, ZZV-cliënten langdurig in AWBZ-zorg

	1e 10%	2e 10%	3e 10%	4e 10%	5e 10%	6e 10%	7e 10%	8e 10%	9e 10%	10e 10%	GEM	Totaal
2006	1,1	2,2	3,0	3,5	4,2	5,2	6,5	8,2	11,4	168	5,6	173
2007	1,1	2,1	3,0	3,6	4,3	5,4	6,6	8,3	11,5	168	5,6	177
2008	1,1	2,2	3,1	3,7	4,4	5,5	6,6	8,3	11,4	168	5,6	179
2009	1,2	2,4	3,2	3,8	4,7	5,7	6,9	8,6	11,5	168	5,8	179

Tabel 23 Ontwikkeling zorgzwaartedecielen, grenzen in uren per week, ZZV-cliënten langdurig in Wmo-zorg

	1e 10%	2e 10%	3e 10%	4e 10%	5e 10%	6e 10%	7e 10%	8e 10%	9e 10%	10e 10%	GEM	Totaal
2006	1,3	1,5	2,0	2,5	2,8	2,9	3,0	3,2	4,1	168	2,7	164
2007	1,3	1,5	2,0	2,5	2,7	2,9	3,0	3,2	4,1	168	2,7	169
2008	1,3	1,6	2,2	2,6	2,8	2,9	3,0	3,3	4,2	168	2,7	170
2009	1,4	1,7	2,3	2,6	2,8	2,9	3,1	3,5	4,4	168	2,8	167

Vervolgens is gekeken naar de onderverdeling per functie. Tabel 24 en Tabel 25 laten voor 2006 en 2009 het procentuele aantal gebruikers en het gemiddelde aantal uren per functie zien. Het aantal gebruikers persoonlijke verzorging (PVZ) binnen de groep langdurige zorgvragers is enigszins toegenomen, van 86% naar 93%. Het gebruik van langdurige zorggebruikers van de functie verpleging (VPG) is in uren klein, en is in de periode 2006-2009 nog kleiner geworden.

Tabel 24 Gebruik AWBZ-functies ZZV-cliënten langdurig in AWBZ-zorg, 2006,CAK

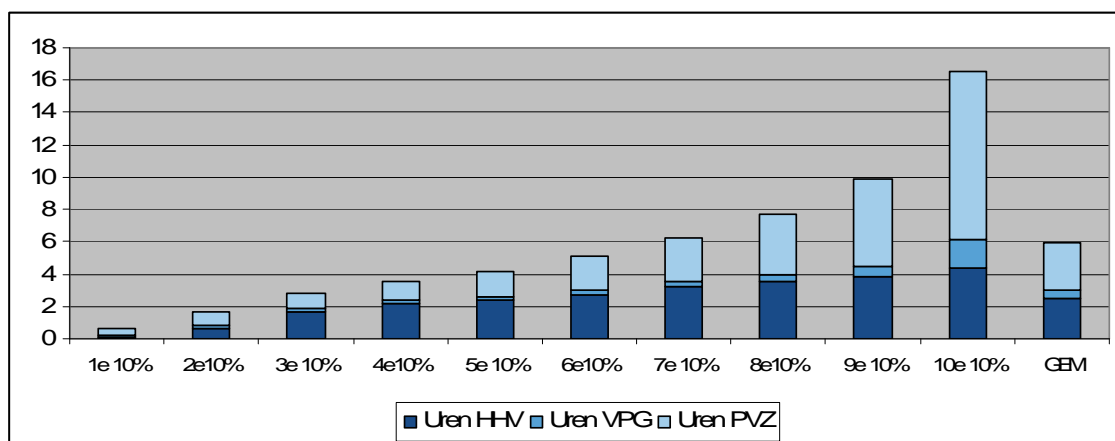
Functie	1e 10%	2e10%	3e 10%	4e10%	5e 10%	6e10%	7e 10%	8e10%	9e 10%	10e10%	GEM
%HHV	18%	61%	81%	89%	87%	89%	91%	92%	93%	91%	79%
%VPG	72%	64%	62%	66%	66%	70%	73%	79%	86%	92%	73%
%PVZ	61%	80%	78%	77%	87%	91%	92%	96%	98%	99%	86%
Uren HHV	0,1	0,8	1,7	2,3	2,4	2,7	3,2	3,6	3,9	4,7	2,5
Uren VPG	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,6	0,7	1	1,4	3,1	0,8
Uren PVZ	0,2	0,6	0,6	0,6	1	1,5	1,9	2,7	4,2	9,6	2,3
Uren ZZV	0,5	1,6	2,6	3,2	3,9	4,7	5,8	7,2	9,6	16,5	5,6

Tabel 25 Gebruik AWBZ-functies ZZV-cliënten langdurig in AWBZ-zorg, 2009,CAK

Functie	1e 10%	2e10%	3e 10%	4e10%	5e 10%	6e10%	7e 10%	8e10%	9e 10%	10e 10%	GEM
%HHV	11%	46%	73%	79%	81%	84%	86%	87%	88%	87%	72%
%VPG	46%	40%	40%	38%	40%	41%	44%	48%	57%	71%	47%
%PVZ	77%	89%	87%	91%	95%	96%	96%	98%	99%	100%	93%
Uren HHV	0,1	0,6	1,7	2,2	2,4	2,7	3,2	3,5	3,8	4,4	2,5
Uren VPG	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,5	0,7	1,7	0,5
Uren PVZ	0,4	0,9	0,9	1,1	1,6	2,1	2,7	3,7	5,4	10,4	2,9
Uren ZZV	0,6	1,8	2,8	3,5	4,2	5,1	6,2	7,6	9,9	16	5,8

Figuur 8 laat voor 2009 per zorgzwaartedeciel de verdeling in uren per functie zien. Het aantal uren verpleging is nauwelijks zichtbaar en dus klein. Bij oplopende zorgzwaarte neemt met name het aantal uren persoonlijke verzorging toe.

Figuur 8 Uren ZZV per zorgzwaartedeciel, per functie, ZZV-cliënten langdurig in AWBZ-zorg, CAK

Helaas is het niet mogelijk om voor de indeling naar zorgintensiteit gebruik te maken van de uren begeleiding, omdat deze alleen voor 2011 beschikbaar zijn.

Belangrijke vraag is of, door het ontbreken van de uren begeleiding, de doelgroep van langdurige zorgvragers wel goed wordt beschreven. Om hierover een uitspraak te doen is gekeken naar het zorggebruik in 2011 met en zonder begeleiding. Om zo goed mogelijk te kunnen vergelijken is daarbij binnen de groep langdurig zorgvragers geselecteerd op alle cliënten in 2011 met gemiddeld meer dan 3 uur ZZV per week. Tabel 26 en Tabel 27 laten de verdeling naar zorgzwaartedeciel zien van de in de rapportage gebruikte indeling zonder begeleiding en de indeling indien ook begeleiding zo kunnen worden meegenomen. De tabellen laten zien dat de in de rapportage beschreven doelgroep goed overeenkomt met de doelgroep als ook de uren begeleiding bekend zouden zijn. Figuur 9 laat de urenverdeling naar zorgzwaartecategorieën zien als ook begeleiding zou worden meegenomen. Bij oplopende zorgzwaarte neemt met het aantal uren persoonlijke verzorging ook het aantal uren begeleiding toe.

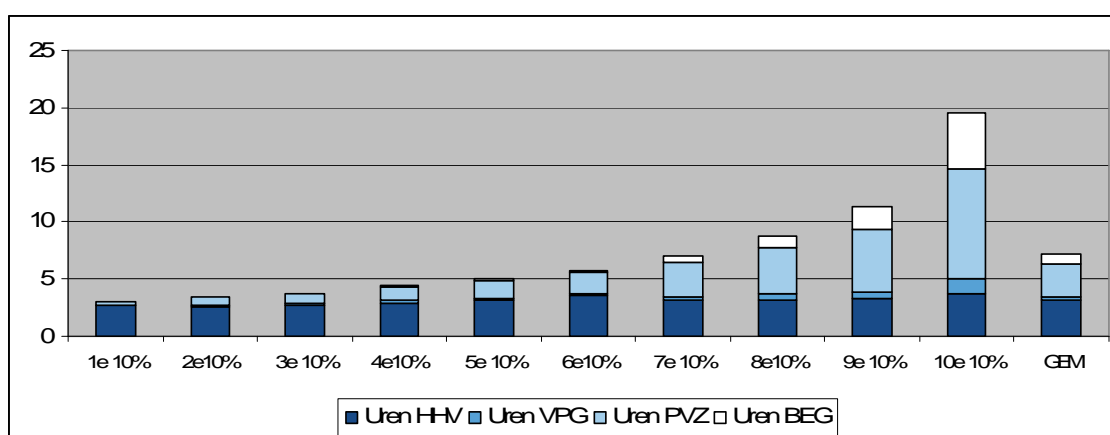
Tabel 26 Gebruik AWBZ-functies ZZV-cliënten langdurig in AWBZ-zorg, 2011, indeling conform rapportage

Functie	1e 10%	2e10%	3e 10%	4e10%	5e 10%	6e10%	7e 10%	8e10%	9e 10%	10e 10%	GEM
%HHV	94%	84%	84%	84%	83%	84%	85%	83%	85%	85%	85%
%VPG	8%	21%	20%	23%	27%	28%	30%	40%	46%	60%	30%
%PVZ	20%	53%	52%	59%	70%	71%	77%	95%	98%	99%	69%
%BEG	9%	16%	16%	18%	21%	23%	25%	32%	37%	47%	24%
Uren HHV	2,8	2,4	2,7	2,8	2,9	3,2	3,5	3,2	3,5	4,2	3,1
Uren VPG	0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,6	1,5	0,4
Uren PVZ	0,3	0,7	0,9	1,1	1,6	1,9	2,4	3,8	5,5	10,1	2,8
Uren BEG	0,3	0,4	0,5	0,5	0,6	0,7	0,8	1,1	1,5	2,4	0,9
Uren ZZV	3,1	3,3	3,7	4,1	4,6	5,4	6,2	7,5	9,6	15,6	6,3

Tabel 27 Gebruik AWBZ-functies ZZV-cliënten langdurig in AWBZ-zorg, 2011, indeling inclusief begeleiding

Functie	1e 10%	2e10%	3e 10%	4e10%	5e 10%	6e10%	7e 10%	8e10%	9e 10%	10e 10%	GEM
%HHV	95%	87%	86%	85%	84%	86%	84%	82%	82%	79%	85%
%VPG	8%	19%	19%	24%	27%	26%	35%	41%	46%	60%	31%
%PVZ	20%	49%	50%	63%	69%	68%	88%	93%	96%	99%	70%
%BEG	0%	3%	5%	10%	15%	18%	29%	40%	52%	71%	24%
uurhhv	2,8	2,6	2,8	2,9	3,1	3,6	3,2	3,2	3,3	3,7	3,1
uurvpg	0	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,5	0,6	1,4	0,4
uurpvz	0,2	0,7	0,8	1,2	1,6	1,8	2,9	4	5,5	9,5	2,8
uurbeg	0	0	0	0,1	0,1	0,2	0,6	1,1	1,9	4,9	0,9
uurzzv	3,1	3,4	3,8	4,2	4,9	5,6	6,4	7,6	9,5	14,5	6,3

Figuur 9 Percentage personen met langdurig zorggebruik , WoON-2006-2009/CAK

3.2.3 Zorgintensiteit, beperkingen en informele hulp of particuliere hulp

Bij de uiteindelijke indeling is in de analyse naast het gebruik van zorg zonder verblijf naar intensiteit ook gekeken naar het al dan niet hebben van beperkingen en het gebruik van ofwel informele of particuliere hulp. Omdat de omvang en impact van de hulp van de partner belangrijk is, is bij samenwonenden een onderscheid gemaakt naar zorggebruik bij personen met partners met beperkingen en zorggebruik bij personen met partners zonder beperkingen.

Bij de indeling naar hulpgebruik is vanwege de geringe aantallen van personen die zowel gebruik maken van ZZV alsook informele of particuliere hulp geen onderscheid gemaakt naar combinaties van hulpgebruik. Daarnaast is er bij het onderscheid in de analyse van gebruik informele en particuliere hulp voor gekozen om alleen diegenen mee te nemen die volgens de SCP beperkingenmaat een matige of zware aandoeningen hebben. Dit om deze groep zo goed mogelijk te kunnen vergelijken met de doelgroep van langdurige en zorgintensieve zorggebruikers, maar ook om voor WoON-2006 en WoON-2009 vergelijkbare aantallen te krijgen.

Onderstaande tabellen laten de aantallen gebruikers informele en particulier hulp zien in combinatie met gebruik en intensiteit ZZV. In het WoON-2009 maakte 10% van de langdurige cliënten ZZV met 3-9 uur hulp per week gebruik van informele hulp en 4% van particuliere hulp.

Tabel 28 Gebruik informele hulp in combinatie met zorg zonder verblijf, WoON-2006

Informele hulp in combinatie overige hulp	WoON-2006			WoON-2009				
	Nee	Ja	Totaal	%	Nee	Ja	Totaal	%
Alleen informele hulp	0	87	87	100%	0	73	73	100%
Alleen particuliere hulp	72	0	72	0%	65	0	65	0%
Alleen WMO	174	12	186	6%	190	10	200	5%
ZZV <3 uur	46	7	53	13%	41	7	48	15%
ZZV 3-9 uur	72	10	82	12%	80	9	89	10%
ZZV >9 uur	21	3	24	13%	17	2	19	11%
ZZV langdurend 1e jaar	55	7	62	11%	51	7	58	12%
ZZV langdurend laatste jaar	41	5	46	11%	43	4	47	9%
ZZV kortdurend	119	11	130	8%	121	8	129	6%
Totaal zorggebruik	600	142	742	19%	608	120	728	16%

Tabel 29 Gebruik informele hulp in combinatie met zorg zonder verblijf, WoON-2009

Particuliere hulp in combinatie overige hulp	WoON-2006			WoON-2009				
	Nee	Ja	Totaal	%	Nee	Ja	Totaal	%
Alleen informele hulp	84	3	87	3%	70	3	73	4%
Alleen particuliere hulp	0	72	72	100%	0	65	65	100%
Alleen WMO	185	2	187	1%	198	2	200	1%
ZZV <3 uur	46	7	53	13%	44	4	48	8%
ZZV 3-9 uur	79	3	82	4%	86	4	90	4%
ZZV >9 uur	22	3	25	12%	18	1	19	5%
ZZV langdurend 1e jaar	56	6	62	10%	54	4	58	7%
ZZV langdurend laatste jaar	44	3	47	6%	44	3	47	6%
ZZV kortdurend	114	17	131	13%	117	11	128	9%
Totaal zorggebruik	630	116	746	16%	631	97	728	13%

Tenslotte is nog gekeken naar een andere vraag in het WoON omtrent gebruik van zorg. In het WoON-2009 is alle respondenten gevraagd of men zorg gebruikt vanuit een nabijgelegen steunpunt.

In totaal 52 duizend respondenten, zie Tabel 30, hebben daarbij aangegeven zorg te gebruiken vanuit een steunpunt, en additioneel nog 34 duizend respondenten gebruiken geen zorg, verzorging of verpleging, maar wel huishoudelijke hulp. Van deze in totaal 86 duizend respondenten blijken er 22 duizend te zijn die niet via de reguliere vragen omtrent zorggebruik hulpgebruik te hebben opgegeven. Indien we vervolgens kijken naar de beperkingen van deze respondenten of hun partners dan blijken er nog 6 duizend respondenten te resteren met een volgens de SCP-beperkingenmaat matige of zware beperking.

Ofwel in de in deze rapportage gebruikte indeling wordt het grootste gedeelte van deze groep zorggebruikers beschreven. Vanwege de geringe aantallen waarvoor dat niet geldt, is vooralsnog besloten om daar in deze rapportage verder geen aandacht aan te besteden.

Tabel 30 Gebruik zorg vanuit steunpunt, WoON-2009, huishoudens x1000

Gebruik steunpunt	Totaal	Totaal geen hulp	Totaal geen hulp met beperkingen
Gebruik steunpunt zorg	52	12	3
Gebruik steunpunt huish.hulp	34	10	3
Totaal	86	22	6

3.2.4 Uiteindelijke analysebestand WoON

Uitgaande van de in de vorige paragrafen gemaakte keuzes, en de gewenste te maken analyses naar zorgintensiteit en huishoudtype geven onderstaande tabellen de basisaantallen weer. Ofwel bijvoorbeeld in de categorie langdurend ZZV >9 uur zijn er, gewogen, in het WoON-2006 en WoON-2009 respectievelijk 25 duizend en 18 duizend personen. In tabel 21 staat het aantal respondenten dat hierop betrekking heeft, belangrijk voor de plausibiliteit van de aantallen. Deze aantallen geven aan dat zeker bij de groep met een zware zorgintensiteit nadere uitsplitsingen niet altijd mogelijk zullen zijn.

Tabel 31 Aantal personen in WoON-2006 en WoON-2009, x1000 personen, naar hulp en beperkingen

	WoON-2006				WoON-2009			
	Alleen- staand	Partner gezond	Partner beperkingen	Totaal	Alleen- staand	Partner gezond	Partner beperkingen	Totaal
Geen hulp, geen beperkingen	2334	6942	486	9762	2461	7092	435	9988
Geen hulp, wel beperkingen	211	326	139	676	189	299	130	618
Alleen informele hulp	45	25	17	87	36	20	16	72
Alleen particuliere hulp	27	31	14	72	27	22	15	64
ZZV kortdurend	53	50	27	130	62	42	24	128
Langdurend alleen WMO	139	21	26	186	157	22	21	200
Langdurend ZZV <3 uur	33	8	12	53	35	5	8	48
Langdurend ZZV 3-9 uur	64	8	11	83	70	7	12	89
Langdurend ZZV >9 uur	20	-	5	25	14	-	4	18
Langdurend ZZV 1e jaar	35	10	17	62	36	10	13	59
Langdurend ZZV laatste jaar	33	5	9	47	35	6	7	48
Totaal ZZV kortdurend	53	50	27	130	62	42	24	128
Totaal ZZV langdurend	324	52	80	456	347	50	65	462
Totaal ZZV	377	102	107	586	409	92	89	590
Personen totaal	2994	7426	763	11183	3122	7525	685	11332

Tabel 32 Aantal respondenten in WoON-2006 en WoON-2009, naar hulp en beperkingen

	WoON-2006				WoON-2009			
	Alleen- staand	Partner gezond	Partner beperkingen	Totaal	Alleen- staand	Partner gezond	Partner beperkingen	Totaal
Geen hulp, geen beperkingen	16184	57102	4111	77397	21532	70867	4643	97042
Geen hulp, wel beperkingen	1633	2763	1253	5649	1939	3323	1403	6665
Alleen informele hulp	344	203	135	682	326	207	158	691
Alleen particuliere hulp	242	249	104	595	262	254	133	649
ZZV kortdurend	457	425	249	1131	475	403	211	1089
Langdurend alleen WMO	1267	184	227	1678	1463	200	218	1881
Langdurend ZZV <3 uur	274	71	100	445	248	60	63	371
Langdurend ZZV 3-9 uur	600	69	101	770	545	62	110	717
Langdurend ZZV >9 uur	158	-	40	198	116	-	42	158
Langdurend ZZV 1e jaar	313	89	160	562	334	91	125	550
Langdurend ZZV laatste jaar	275	41	79	395	264	42	51	357
Totaal ZZV kortdurend	457	425	249	1131	475	403	211	1089
Totaal ZZV langdurend	2887	454	707	4048	2970	455	609	4034
Totaal ZZV	3344	879	956	5179	3445	858	820	5123
Totaal	21747	61196	6559	89502	27504	75509	7157	110170

3.3 Zorgintensiteit naar diverse achtergrondkenmerken

In deze paragraaf wordt nader gekeken naar de zorgintensiteit en diverse achtergrondkenmerken. Als extra invalshoek zijn de beperkingen volgens de SCP-beperkingenmaat meegenomen. Hier is uitsluitend gekeken naar de personen die in het WoON een matige of zware beperking hebben.

Bij informele hulp en particuliere hulp is gekeken naar de personen/huishoudens die geen thuiszorg oftewel ZZV ontvangen. Mensen die beide afnemen, de “dubbel-gebruikers”, worden tot de ZZV-cliënten gerekend.

De steekproefomvang van het WoON vormt een beperking voor de analyses, waardoor het niet mogelijk is om op gedetailleerd niveau “betrouwbare” tabellen samen te stellen. Daarom is gekozen voor een opzet om vanuit een verschillende invalshoeken te kijken naar de zorggebruikers, zodat toch een zo volledig mogelijk beeld verkregen wordt.

In hoofdstuk twee is al naar langdurig zorggebruik per leeftijdsklasse en diverse achtergrondkenmerken gekeken. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de zorgintensiteit in relatie tot diverse achtergrondkenmerken. Per achtergrondkenmerk is voor twee invalshoeken gekozen:

Allereerst een zo volledig mogelijke beschrijving zorggebruik van 75-plussers, alleenstaand en samenwonend, met

- In tabel: aantallen en percentages naar beperkingen en gebruik hulp, WoON-2009
- In figuur, weergave van deze aantallen voor zowel WoON-2006 als WoON-2009

Ten tweede het zorggebruik voor alle personen met beperkingen volgens de SCP-beperkingenmaat, voor alleenstaanden en samenwonenden met en zonder partner met beperkingen

- In tabel: aantallen en percentages naar type en intensiteit van zorggebruik
- In figuur, weergave van deze aantallen voor zowel WoON-2006 als WoON-2009

3.3.1 Zorgintensiteit naar opleidingsniveau

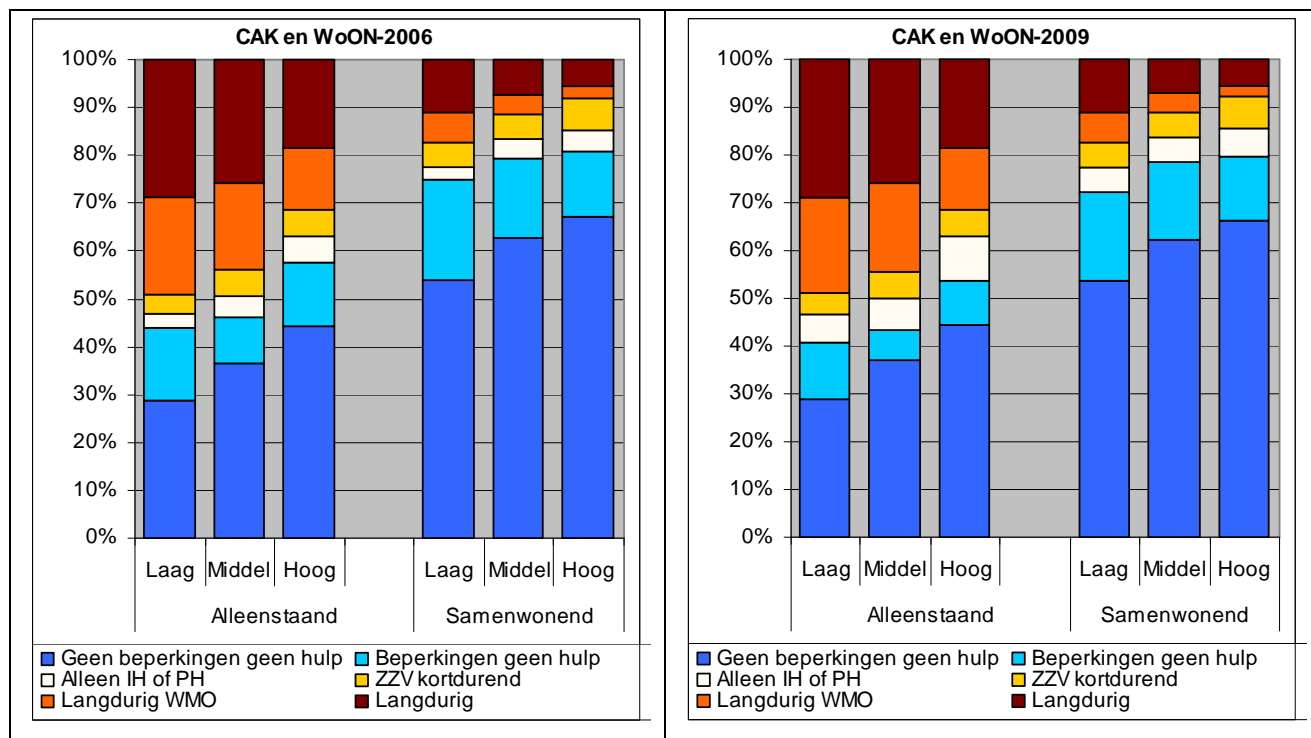
Min of meer opvallend bij zorgintensiteit van 75-plussers naar opleidingsniveau:

- Bij 75 plussers varieert het gebruik van langdurige zorg flink naar opleidingsniveau en huishoudtype, 49% van de alleenstaanden met een laag opleidingsniveau en maar 7% van de samenwonenden met een hoog opleidingsniveau maakt gebruik van langdurige AWBZ of Wmo zorg

Tabel 33 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2009/CAK, per opleidingsniveau

	Alleenstaand			Samenwonend			Personen totaal			Totaal personen
	Laag	Middel	Hoog	Laag	Middel	Hoog	Laag	Middel	Hoog	
Geen beperkingen geen hulp	107	34	24	157	61	59	264	95	83	442
Beperkingen geen hulp	57	9	7	62	16	12	119	25	19	163
Alleen IH of PH	10	4	3	7	4	4	17	8	8	33
ZZV kortdurend	16	5	3	15	5	6	31	10	9	50
Langdurig WMO	75	17	7	19	4	2	94	21	9	124
Langdurig AWBZ	107	24	10	32	7	5	139	31	14	184
Totaal	372	92	54	292	98	89	664	190	143	997
Geen beperkingen geen hulp	29%	37%	45%	54%	63%	67%	40%	50%	58%	45%
Beperkingen geen hulp	15%	9%	13%	21%	17%	14%	18%	13%	13%	17%
Alleen IH of PH	3%	4%	6%	2%	4%	5%	3%	4%	5%	4%
ZZV kortdurend	4%	5%	6%	5%	5%	7%	5%	5%	7%	5%
Langdurig WMO	20%	18%	13%	7%	5%	2%	14%	11%	6%	13%
Langdurig AWBZ	29%	26%	18%	11%	7%	5%	21%	16%	10%	19%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Figuur 1 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2006, WoON-2009 en CAK-gegevens, per opleidingsniveau

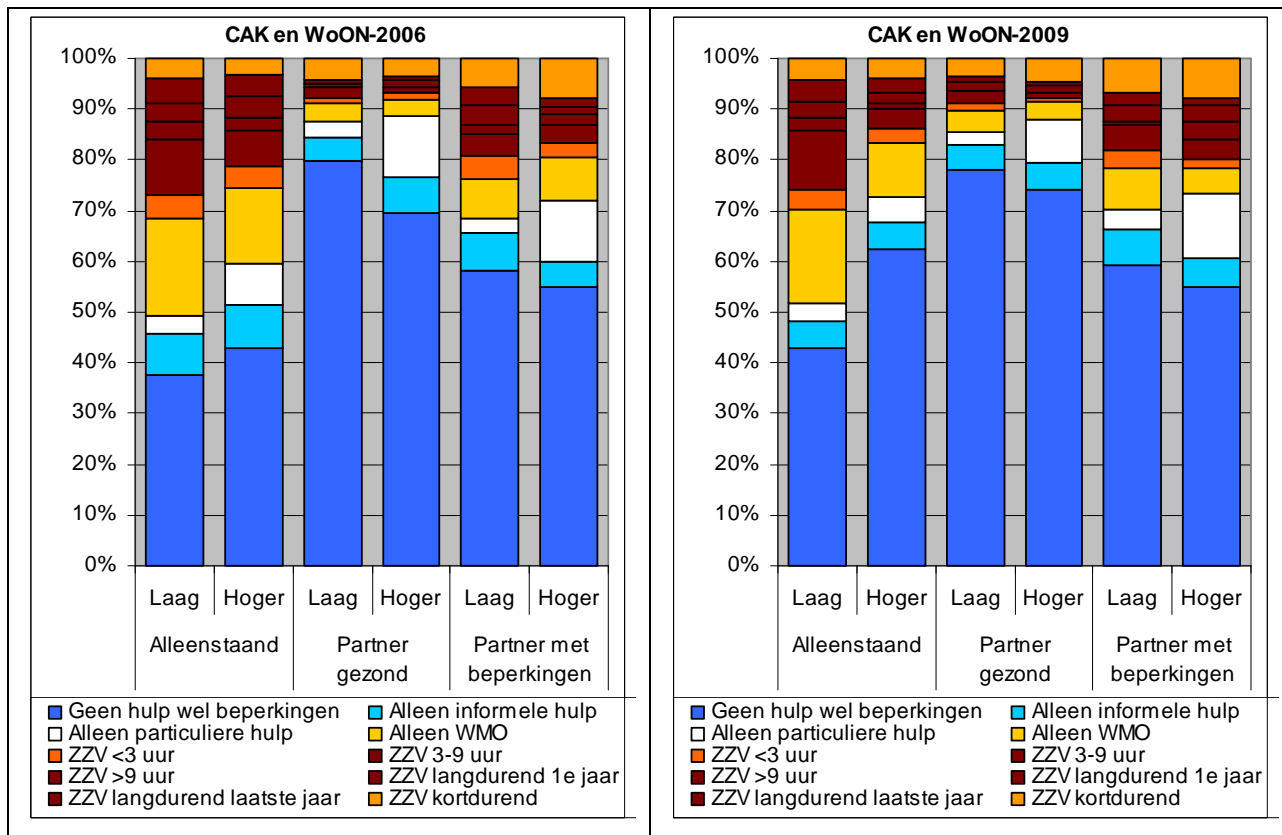
Min of meer opvallend bij het gebruik van hulp van personen met beperkingen naar opleidingsniveau:

- Niet zozeer afhankelijk van opleidingsniveau: langdurig zorggebruik komt nauwelijks voor bij samenwonenden met een gezonde partner
- Bij hoger opgeleide samenwonenden wordt relatief veel gebruik gemaakt van particuliere hulp, ook indien er een gezonde partner aanwezig is, het gebruik van informele hulp verschilt weinig per opleidingsniveau en naar huishoudtype.

Tabel 34 Percentages en aantal personen met beperking met zorggebruik naar opleiding, WoON-2009/CAK¹

WoON-2009	Alleenstaand		Partner gezond		Partner met beperkingen		Totaal
	Laag	Hoger	Laag	Hoger	Laag	Hoger	
Geen hulp wel beperkingen	43%	63%	78%	74%	59%	55%	762
Alleen informele hulp	5%	5%	5%	5%	7%	6%	71
Alleen particuliere hulp	4%	5%	3%	8%	4%	13%	66
Alleen WMO	18%	11%	4%	4%	8%	5%	133
ZZV <3 uur	4%	3%	2%	1%	4%	2%	34
ZZV 3-9 uur	12%	4%	2%	1%	5%	4%	75
ZZV >9 uur	2%	1%	0%	0%	1%	4%	17
ZZV langdurend 1e jaar	3%	2%	2%	1%	3%	3%	31
ZZV langdurend laatste jaar	4%	3%	1%	1%	3%	1%	35
ZZV kortdurend	4%	4%	4%	5%	7%	8%	59
Totaal %	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Totaal personen	403	261	180	213	149	77	1283

Figuur 10 Percentage personen met beperking met zorggebruik naar opleiding, WoON-2006-2009/CAK

¹ Onder hoger opgeleid wordt hier verstaan een middelbare of een hogere opleiding

3.3.2 Zorgintensiteit naar hoogte inkomen

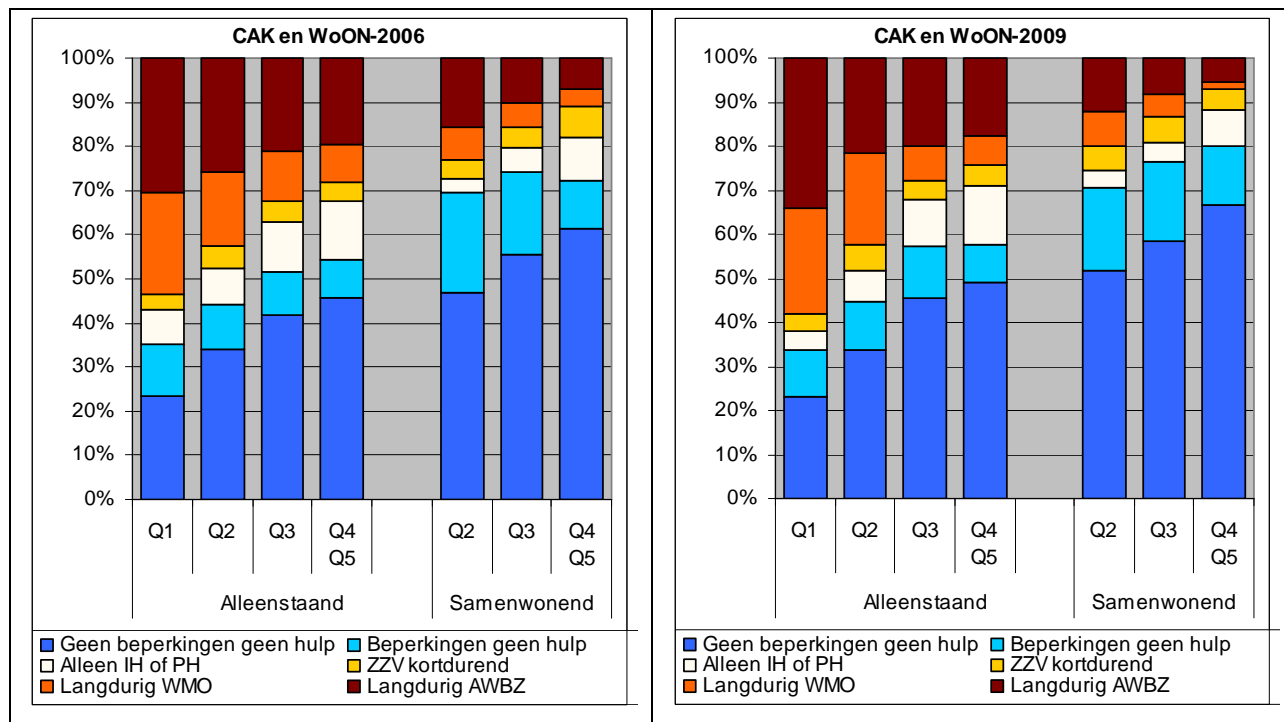
Min of meer opvallend bij zorgintensiteit 75-plussers naar hoogte inkomen:

- Bij 75 plussers varieert het gebruik van langdurige zorg flink als gekeken wordt naar den hoogte van het inkomen, 59% van de alleenstaanden met een inkomen in het 1^e quintiel en maar 8% van de samenwonenden met een inkomen in het 4^e of 5^e quintiel maakt gebruik van langdurige AWBZ of Wmo zorg

Tabel 35 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2009/CAK, per inkomensquintiel²

	Alleenstaand					Samenwonend				Personen totaal				
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Q2	Q3	Q4	Q5	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5
Geen beperkingen geen hulp	57	52	34	22		99	92	86		57	151	127	108	
Beperkingen geen hulp	26	17	9	4		36	28	17		26	53	37	21	
IH of PH	10	11	8	6		7	7	11		10	18	14	17	
ZZV kortdurend	10	9	3	2		11	9	6		10	20	12	9	
Langdurig WMO	58	32	6	3		15	8	2		58	47	14	5	
Langdurig AWBZ	84	33	15	8		23	13	7		84	56	27	16	
Totaal	245	154	74	45		191	157	130		245	345	231	175	
Geen beperkingen geen hulp	23%	34%	46%	48%		52%	59%	66%		23%	44%	55%	62%	
Beperkingen geen hulp	11%	11%	12%	10%		19%	18%	13%		11%	15%	16%	12%	
IH of PH	4%	7%	10%	12%		4%	4%	9%		4%	5%	6%	10%	
ZZV kortdurend	4%	6%	4%	5%		6%	5%	5%		4%	6%	5%	5%	
Langdurig WMO	24%	21%	8%	7%		8%	5%	2%		24%	14%	6%	3%	
Langdurig AWBZ	35%	22%	20%	19%		12%	8%	6%		35%	16%	12%	9%	
Totaal	100%	100%	100%	100%		100%	100%	100%		100%	100%	100%	100%	

Figuur 1 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2006, WoON-2009 en CAK-gegevens, per inkomensquintiel

² Q1 t/m Q5 betreft aantallen in 1^e t/m het vijfde quintiel. Hierbij zijn het vierde en vijfde quintiel vanwege de geringe aantallen samengevoegd

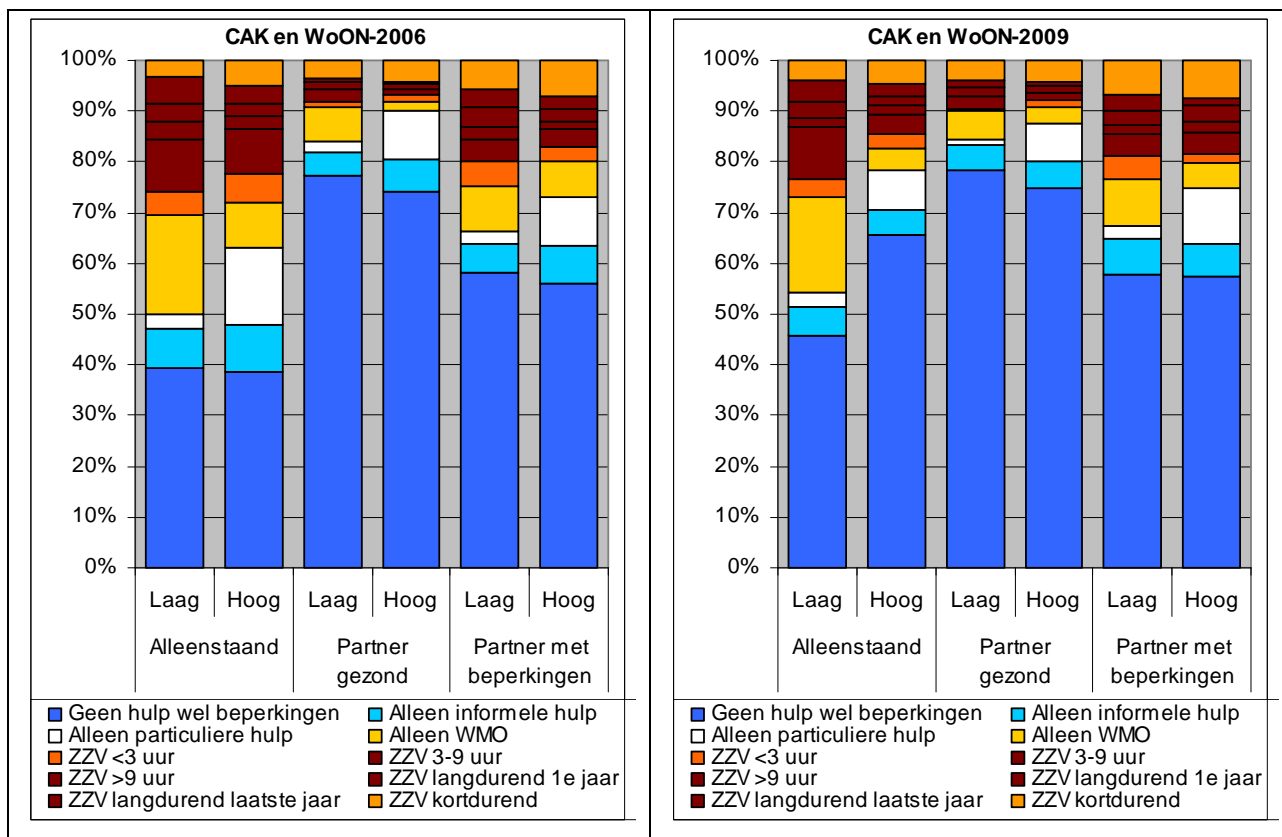
Min of meer opvallend bij het gebruik van hulp van personen met beperkingen naar hoogte inkomen:

- Er zijn nauwelijks verschillen te vinden met de eerder gepresenteerde percentages naar hoger en lager opgeleiden. Bijvoorbeeld ook bij samenwonenden met een hoog inkomen wordt relatief veel gebruik gemaakt van particuliere hulp. Overigens wil dit niet zeggen dat opleiding en inkomen volledig met elkaar samenhangen. Zo zijn er flinke verschillen tussen laag opgeleide en hoog opgeleide personen met een laag inkomen.

Tabel 36 Percentages en aantal personen met beperking met zorggebruik naar inkomen, WoON-2009/CAK³

WoON-2009	Alleenstaand		Partner gezond		Partner met beperkingen		Totaal
	Laag	Hoog	Laag	Hoog	Laag	Hoog	
Geen hulp wel beperkingen	46%	66%	78%	75%	58%	58%	762
Alleen informele hulp	6%	5%	5%	5%	7%	6%	71
Alleen particuliere hulp	3%	8%	1%	7%	3%	11%	64
Alleen WMO	19%	5%	6%	3%	9%	5%	133
ZZV <3 uur	4%	3%	1%	1%	5%	2%	34
ZZV 3-9 uur	10%	4%	2%	2%	5%	4%	74
ZZV >9 uur	2%	2%	0%	0%	2%	2%	17
ZZV langdurend 1e jaar	3%	2%	2%	2%	3%	3%	31
ZZV langdurend laatste jaar	4%	3%	2%	1%	4%	1%	35
ZZV kortdurend	4%	5%	4%	4%	7%	8%	58
Totaal %	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Totaal personen	506	156	106	286	111	114	1279

Figuur 11 Percentage personen met beperking met zorggebruik naar inkomen, WoON-2006-2009/CAK

³ Laag inkomen betreft personen met een huishoudensinkomen in het 1° of 2° quintiel. Hoog inkomen in het 3° 4° of 5° quintiel.

3.3.3 Zorgintensiteit in huur- en koopwoningen

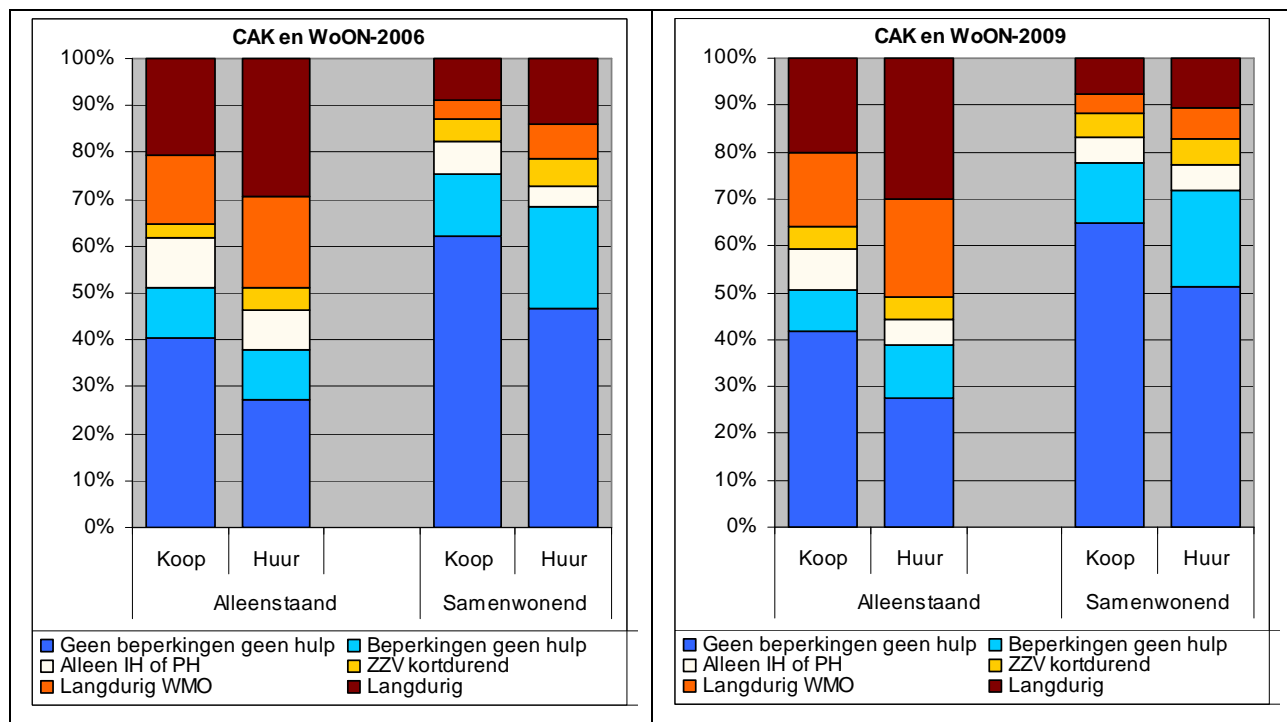
Min of meer opvallend bij zorgintensiteit 75-plussers naar huur en koopwoningen:

- Bij 75 plussers woont van de langdurige zorggebruikers 221 duizend personen in een huurwoning, en 70 duizend in een koopwoning.
- Van alle huurders maakt 38% gebruik van langdurige zorg, van alle kopers 21%. Opleiding en inkomen geven een scherper onderscheid naar langdurige zorggebruikers dan huur of koop.

Tabel 37 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2009/CAK, in huur/koop

	Alleenstaand		Samenwonend		Totaal	
	Koop	Huur	Koop	Huur	Koop	Huur
Geen beperkingen geen hulp	53	94	119	112	171	206
Beperkingen geen hulp	14	38	26	51	41	89
Alleen IH of PH	14	29	13	11	27	40
ZZV kortdurend	4	16	9	14	13	30
Langdurig WMO	19	68	8	18	27	86
Langdurig	27	102	17	33	43	135
Totaal	131	346	192	239	323	585
Geen beperkingen geen hulp	40%	27%	62%	47%	53%	35%
Beperkingen geen hulp	11%	11%	14%	21%	13%	15%
IH of PH	10%	8%	7%	5%	8%	7%
ZZV kortdurend	3%	5%	5%	6%	4%	5%
Langdurig WMO	15%	20%	4%	8%	8%	15%
Langdurig AWBZ	20%	29%	9%	14%	13%	23%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Figuur 1 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2006/2009 en CAK-gegevens, huur/koop

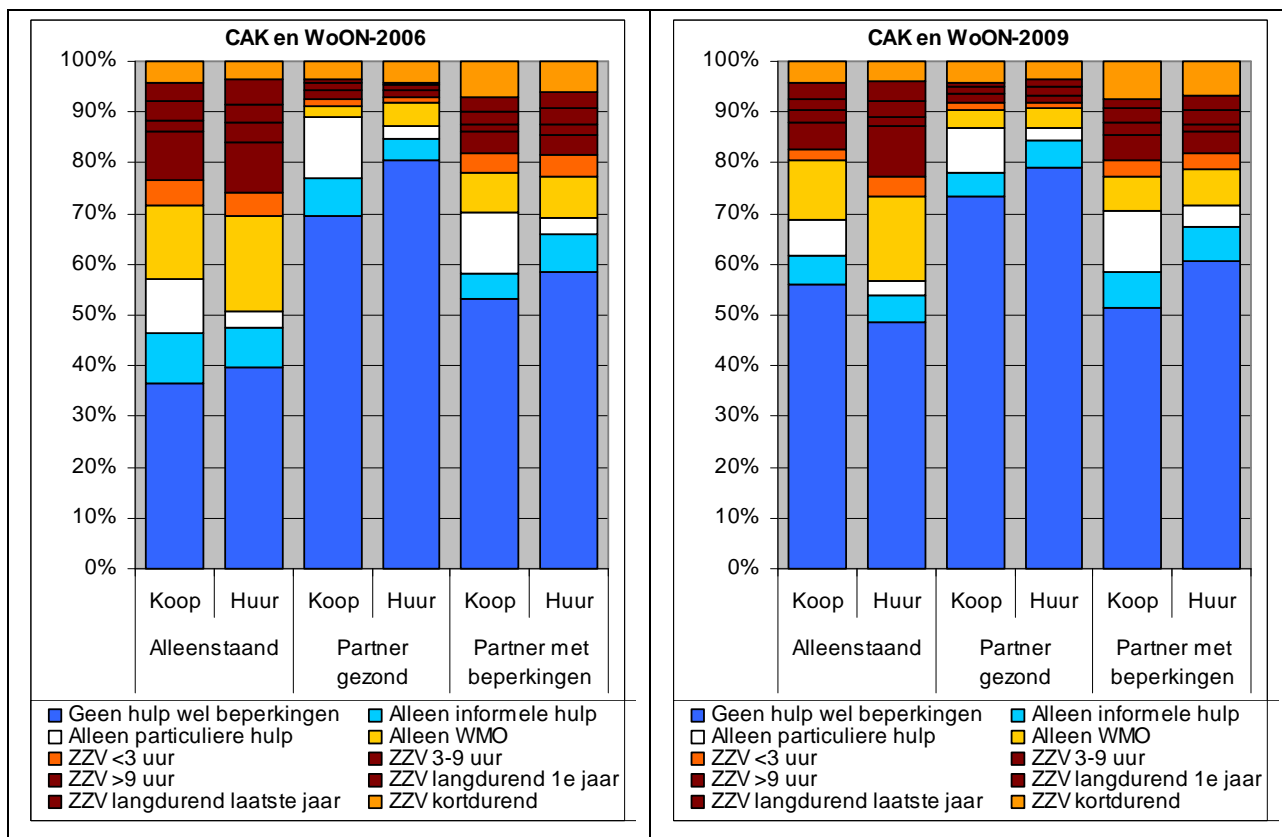
Min of meer opvallend bij het gebruik van hulp van personen met beperkingen naar huur of koop.

- In het algemeen maken personen met een beperking in een koopwoning per gespecificeerd huishoudtype wat meer gebruik van hulp dan personen in een huurwoning. Dit betreft met name een hoger gebruik van particuliere hulp, het gebruik van langdurige Wmo of AWBZ zorg in koopwoningen is vaak lager, maar overigens niet veel lager.

Tabel 38 Percentages en aantal personen met beperking met zorggebruik naar huur/koop, WoON-2009/CAK

WoON-2009	Alleenstaand		Partner gezond		Partner met beperkingen		Totaal
	Koop	Huur	Koop	Huur	Koop	Huur	
Geen hulp wel beperkingen	56%	49%	73%	79%	51%	61%	761
Alleen informele hulp	6%	5%	5%	5%	7%	7%	71
Alleen particuliere hulp	7%	3%	9%	3%	12%	4%	65
Alleen WMO	11%	17%	4%	4%	7%	7%	133
ZZV <3 uur	2%	4%	1%	1%	3%	3%	35
ZZV 3-9 uur	5%	10%	2%	2%	5%	4%	75
ZZV >9 uur	2%	2%	0%	0%	3%	2%	17
ZZV langdurend 1e jaar	2%	3%	1%	2%	3%	3%	32
ZZV langdurend laatste jaar	3%	4%	1%	1%	2%	3%	34
ZZV kortdurend	4%	4%	4%	4%	8%	7%	59
Totaal %	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Totaal personen	171	491	208	187	70	155	1282

Figuur 12 Percentage personen met beperking met zorggebruik naar huur/koop, WoON-2006-2009/CAK

3.3.4 Zorgintensiteit in eengezins en meergezinswoningen

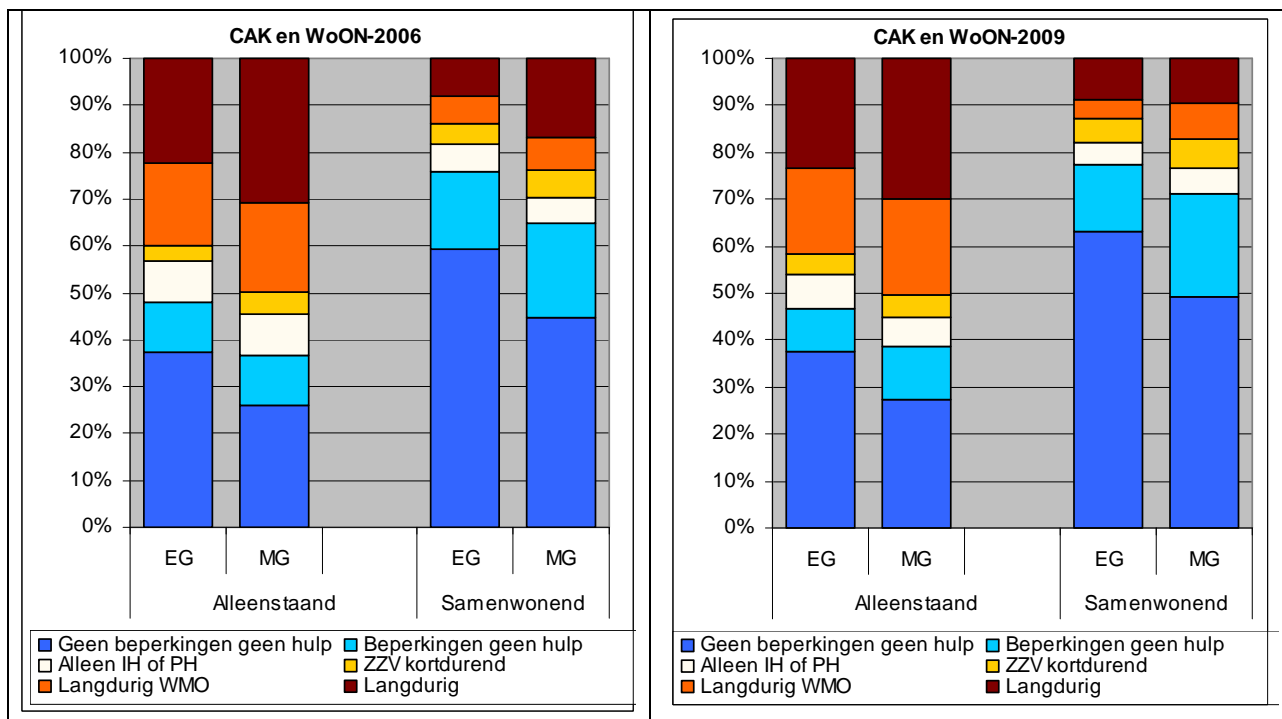
Min of meer opvallend bij zorgintensiteit 75-plussers naar eengezins en meergezinswoningen:

- Van de langdurige zorggebruikers wonen 164 duizend personen in een meergezinswoning, en 142 duizend in een eengezinswoning.
- Van alle personen in een meergezinswoning maakt 37% gebruik van langdurige zorg, van alle personen in een eengezinswoning 26%.

Tabel 39 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2009/CAK, in een/meergezins⁴

	Alleenstaand		Samenwonend		Totaal	
	EG	MG	EG	MG	EG	MG
Geen beperkingen geen hulp	91	73	188	87	280	159
Beperkingen geen hulp	22	30	43	38	65	68
Alleen IH of PH	17	16	14	10	31	26
ZZV kortdurend	11	13	15	11	26	24
Langdurig WMO	44	54	12	13	57	67
Langdurig	56	80	26	17	82	97
Totaal	242	265	299	176	541	441
Geen beperkingen geen hulp	38%	27%	63%	49%	52%	36%
Beperkingen geen hulp	9%	11%	14%	22%	12%	15%
IH of PH	7%	6%	5%	6%	6%	6%
ZZV kortdurend	5%	5%	5%	6%	5%	5%
Langdurig WMO	18%	20%	4%	7%	11%	15%
Langdurig AWBZ	23%	30%	9%	10%	15%	22%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Figuur 1 Personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2006/2009/CAK-gegevens, in een/meergezins

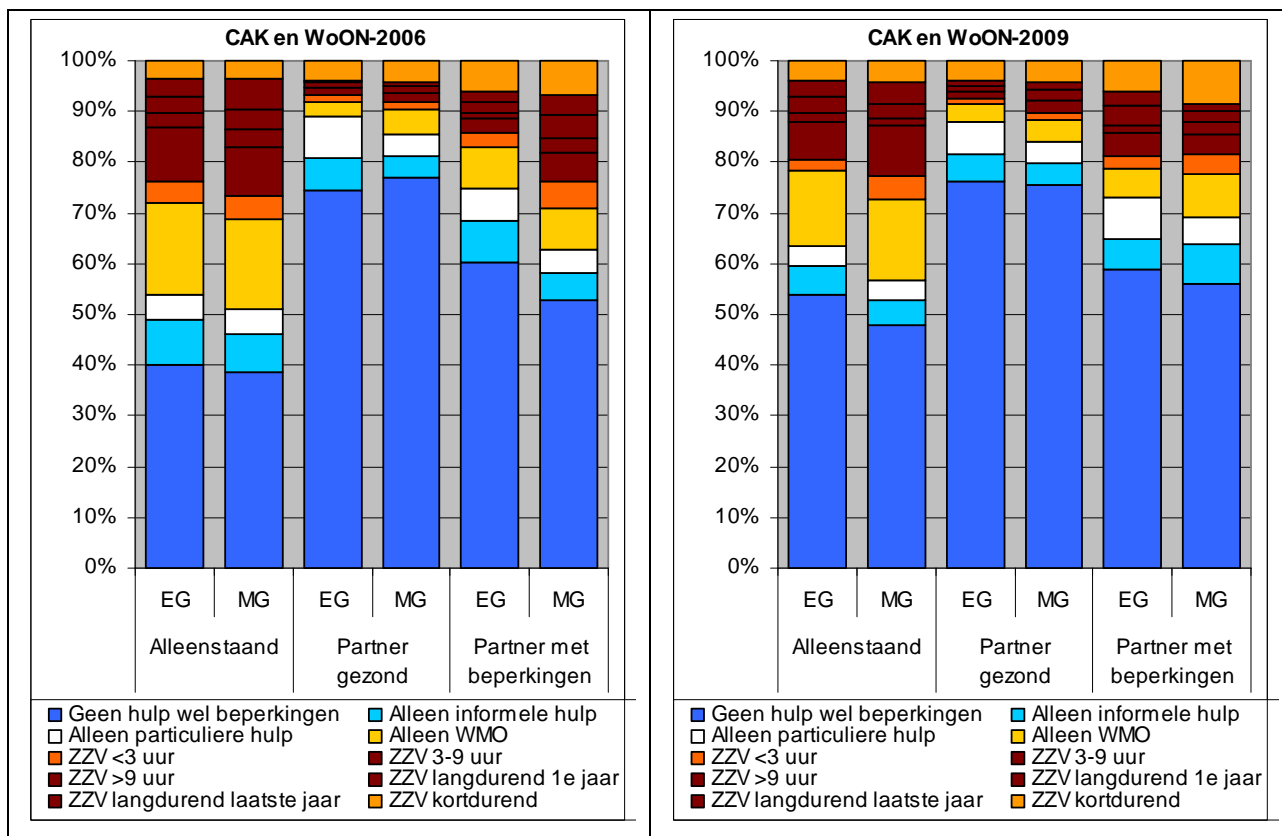
Meest opvallend bij het gebruik van hulp van personen met beperkingen naar een-/meergezins woningen.:

- Het gebruik van zorg per huishoudtype, verschilt weinig.

Tabel 40 Percentages en aantal personen met beperking met zorggebruik in EG/MG, WoON-2009/CAK⁵

WoON-2009	Alleenstaand		Partner gezond		Partner met beperkingen		Totaal
	EG	MG	EG	MG	EG	MG	
Geen hulp wel beperkingen	54%	48%	76%	75%	59%	56%	761
Alleen informele hulp	6%	5%	5%	5%	6%	8%	71
Alleen particuliere hulp	4%	4%	6%	4%	8%	5%	63
Alleen WMO	15%	16%	4%	5%	6%	9%	133
ZZV <3 uur	2%	5%	1%	2%	3%	4%	35
ZZV 3-9 uur	7%	10%	2%	2%	5%	4%	74
ZZV >9 uur	2%	2%	0%	0%	2%	2%	16
ZZV langdurend 1e jaar	3%	3%	1%	2%	4%	2%	33
ZZV langdurend laatste jaar	3%	4%	1%	1%	3%	1%	34
ZZV kortdurend	4%	4%	4%	4%	6%	9%	57
Totaal %	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Totaal personen	301	361	282	110	124	99	1277

Figuur 13 Percentage personen met beperking met zorggebruik in EG/MG, WoON-2006-2009/CAK

⁴ EG is eengezins, MG is meergezins

⁵ EG betreft eengezinswoningen, MG betreft meergezinswoningen

3.3.5 Zorgintensiteit naar typering wonen met zorg

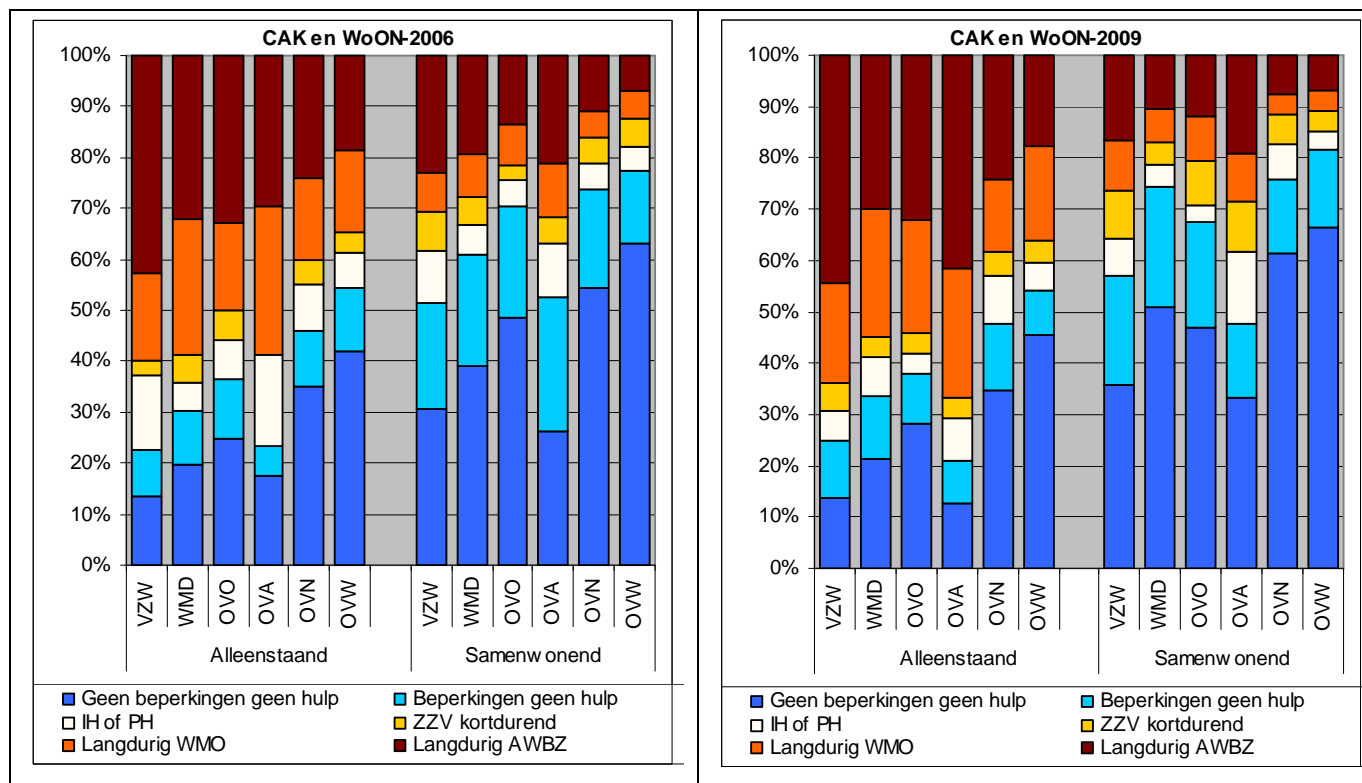
Min of meer opvallend bij zorgintensiteit 75-plussers naar typering wonen met zorg

- Het percentage 75+ met hulp of beperkingen per typering wonen met zorg varieert flink. Zo heeft in verzorgd wonen 13% van de alleenstaande bewoners geen beperkingen of hulp en gebruikt 60% langdurige Wmo- of AWBZ- zorg, In de overige niet geschikte woningen heeft 42% van de alleenstaanden geen hulp of beperkingen, en gebruik 35% langdurige hulp.
- In overige aangepaste woningen wonen relatief veel personen met beperkingen en gebruik hulp

Tabel 41 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag en typering wonen met zorg, WoON-2009/CAK⁶

	Alleenstaand						Samenwonend					
	VZW	WMD	OVO	OVA	OVN	OVW	VZW	WMD	OVO	OVA	OVN	OVW
Geen beperkingen geen hulp	10	11	13	3	35	75	12	14	18	5	54	128
Beperkingen geen hulp	7	6	6	1	11	22	8	8	8	5	19	29
IH of PH	11	3	4	3	9	12	4	2	2	2	5	10
ZZV kortdurend	2	3	3	0	5	7	3	2	1	1	5	11
Langdurig WMO	13	15	9	5	16	29	3	3	3	2	5	11
Langdurig AWBZ	32	18	17	5	24	33	9	7	5	4	11	14
Totaal	74	55	51	17	100	179	39	35	36	19	99	202
Geen beperkingen geen hulp	13%	20%	25%	18%	35%	42%	30%	39%	48%	28%	54%	63%
Beperkingen geen hulp	9%	10%	12%	6%	11%	12%	21%	23%	23%	25%	19%	14%
IH of PH	14%	6%	9%	15%	9%	7%	9%	4%	4%	13%	5%	5%
ZZV kortdurend	3%	6%	5%	3%	5%	4%	7%	5%	3%	5%	5%	5%
Langdurig WMO	18%	26%	17%	30%	16%	16%	8%	8%	8%	8%	5%	5%
Langdurig AWBZ	42%	33%	33%	28%	24%	19%	24%	19%	14%	21%	11%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Figuur 1 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag en typering wonen met zorg, WoON-0609/CAK

⁶ VZW is verzorgd wonen, WMD wonen met diensten, OVO overige ouderenwoningen, OVA overige aangepaste woningen, OVN de overige nultredenwoningen, en OVW de overige woningen

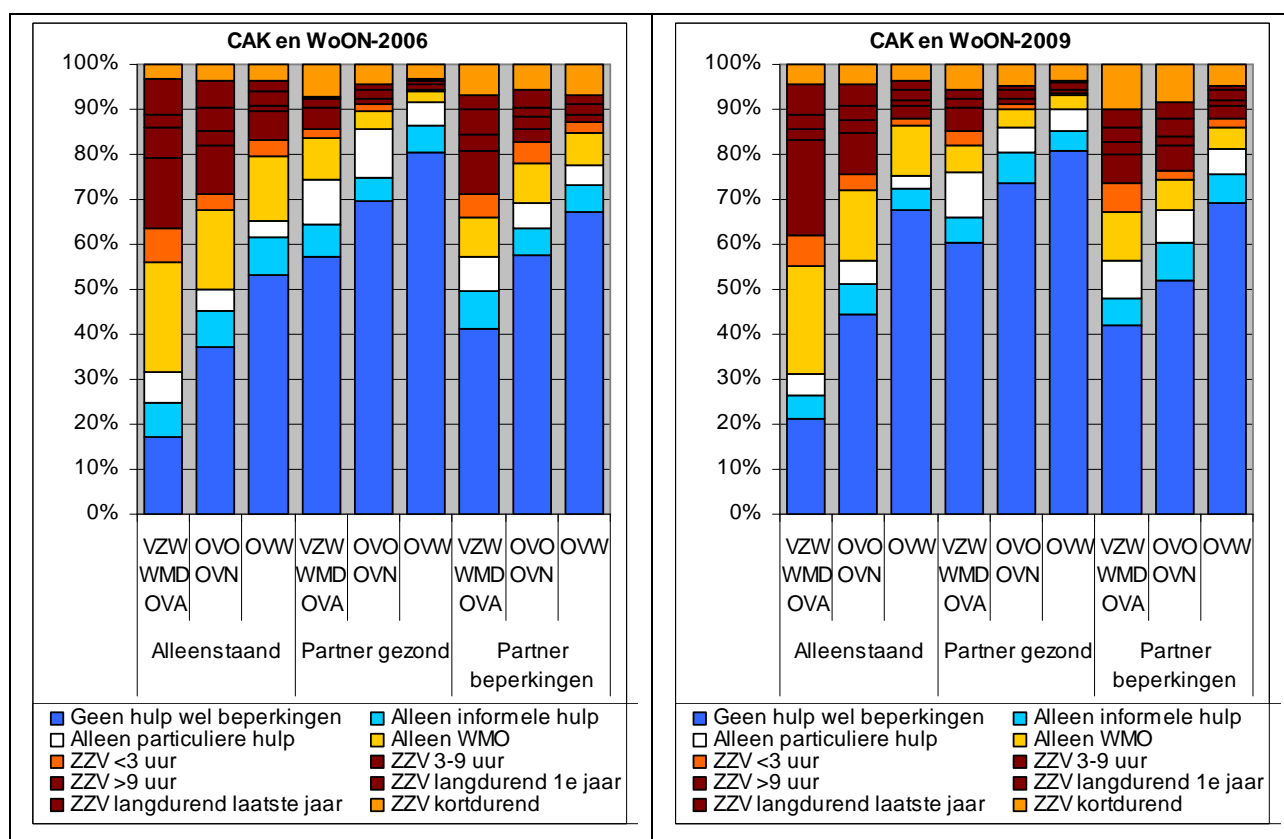
Meest opvallend bij het gebruik van hulp van personen met beperkingen naar typering wonen met zorg

- Ook bij personen met beperkingen zijn er flinke verschillen in gebruik van zorg zonder verblijf binnen de diverse typering van wonen zorg

Tabel 42 Percentages en aantal personen met beperking met zorggebruik naar wonen/zorg, WoON-2009/CAK⁷

WoON-2006	Alleenstaand			Partner gezond			Partner beperkingen			Totaal
	VZW WMD OVA	OVO OVN	OVW	VZW WMD OVA	OVO OVN	OVW	VZW WMD OVA	OVO OVN	OVW	
Geen hulp wel beperkingen	17%	37%	53%	57%	70%	81%	41%	58%	67%	668
Alleen informele hulp	8%	8%	8%	7%	5%	6%	8%	6%	6%	84
Alleen particuliere hulp	7%	5%	4%	10%	11%	5%	8%	6%	4%	69
Alleen WMO	24%	17%	14%	9%	4%	2%	9%	9%	7%	128
ZZV <3 uur	8%	4%	3%	2%	2%	1%	5%	5%	3%	41
ZZV 3-9 uur	15%	11%	7%	5%	1%	1%	10%	3%	1%	69
ZZV >9 uur	7%	3%	1%	0%	0%	0%	3%	3%	0%	21
ZZV langdurend 1e jaar	3%	5%	3%	2%	2%	1%	6%	2%	2%	32
ZZV langdurend laatste jaar	8%	6%	2%	1%	2%	0%	3%	4%	2%	34
ZZV kortdurend	3%	4%	4%	7%	4%	3%	7%	6%	7%	51
Totaal %	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Totaal personen	136	159	232	53	99	278	67	73	100	1197

Figuur 14 Percentage personen met beperking met zorggebruik naar wonen/zorg, WoON-2006-2009/CAK

⁷ VZW is verzorgd wonen, WMD wonen met diensten, OVO overige ouderwoningen, OVA overige aangepaste woningen, OVN de overige nultreffendenwoningen, en OVW de overige woningen, daarbij zijn noodgedwongen diverse categorieën samengevoegd

3.3.6 Zorgintensiteit per woonmilieu

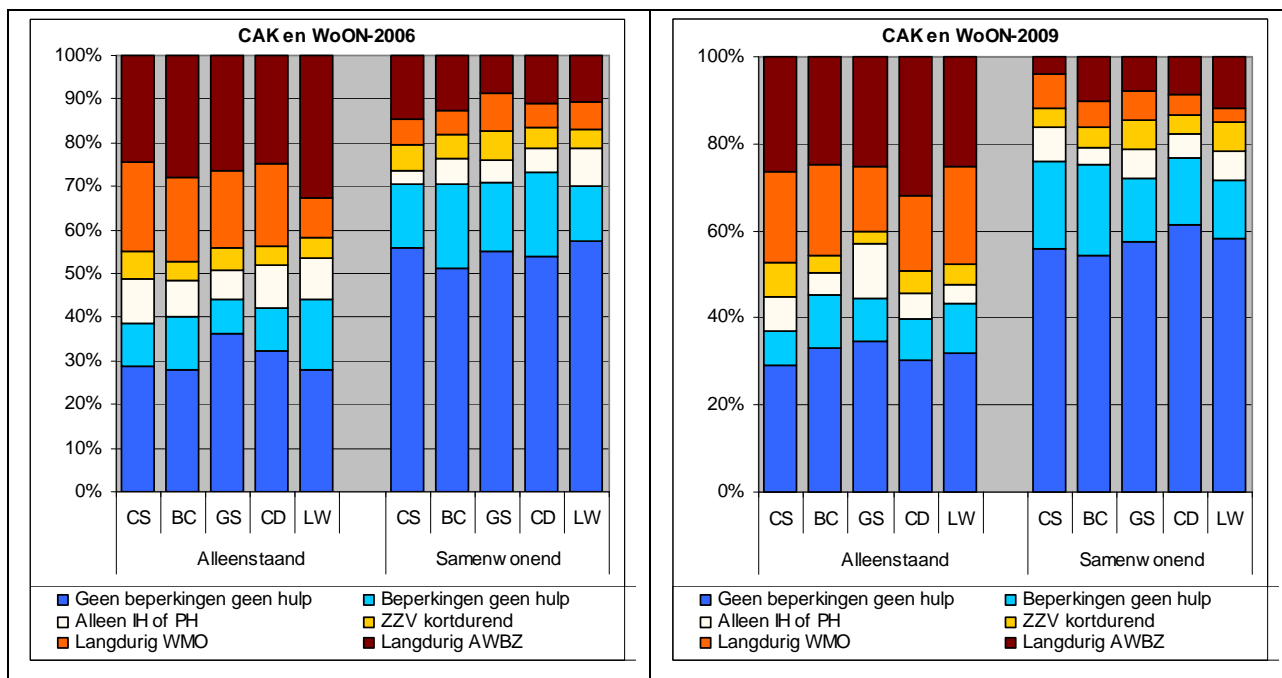
Min of meer opvallend bij zorgintensiteit 75-plussers en bij het gebruik van hulp van personen met beperkingen naar woonmilieu

- Er zijn op basis van WoON-2006 of WoON-2009 weinig consistente verschillen te constateren

Tabel 43 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2009/CAK⁸

	Alleenstaand					Samenwone nd					Personen totaal				
	CS	BC	GS	CD	LW	CS	BC	GS	CD	LW	CS	BC	GS	CD	LW
Geen beperkingen ge en hulp	11	68	25	47	14	14	92	43	93	35	25	160	68	140	48
Beperkingen geen hulp	3	25	7	15	5	5	35	11	23	8	8	61	17	38	13
Alleen IH of PH	3	11	9	9	2	2	7	5	8	4	5	18	13	18	6
ZZV kortdurend	3	8	2	8	2	1	8	5	7	4	4	16	8	15	6
Langdurig WMO	8	43	11	27	10	2	10	5	7	2	10	53	16	34	11
Langdurig AWBZ	10	51	18	50	11	1	17	6	13	7	11	67	24	63	18
Totaal	38	207	72	157	44	25	169	74	151	59	63	376	147	308	103
Geen beperkingen ge en hulp	28%	33%	34%	30%	31%	57%	55%	58%	62%	59%	40%	43%	46%	46%	47%
Beperkingen geen hulp	8%	12%	10%	10%	11%	19%	21%	14%	15%	13%	12%	16%	12%	12%	12%
IH of PH	8%	5%	12%	6%	5%	7%	4%	6%	5%	7%	8%	5%	9%	6%	6%
ZZV kortdurend	8%	4%	3%	5%	5%	5%	5%	7%	5%	7%	7%	4%	5%	5%	6%
Langdurig WMO	22%	21%	16%	17%	22%	6%	6%	7%	5%	3%	16%	14%	11%	11%	11%
Langdurig AWBZ	26%	25%	26%	32%	26%	5%	10%	8%	9%	12%	18%	18%	17%	20%	18%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Figuur 1 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2006, WoON-2009 en CAK-gegevens

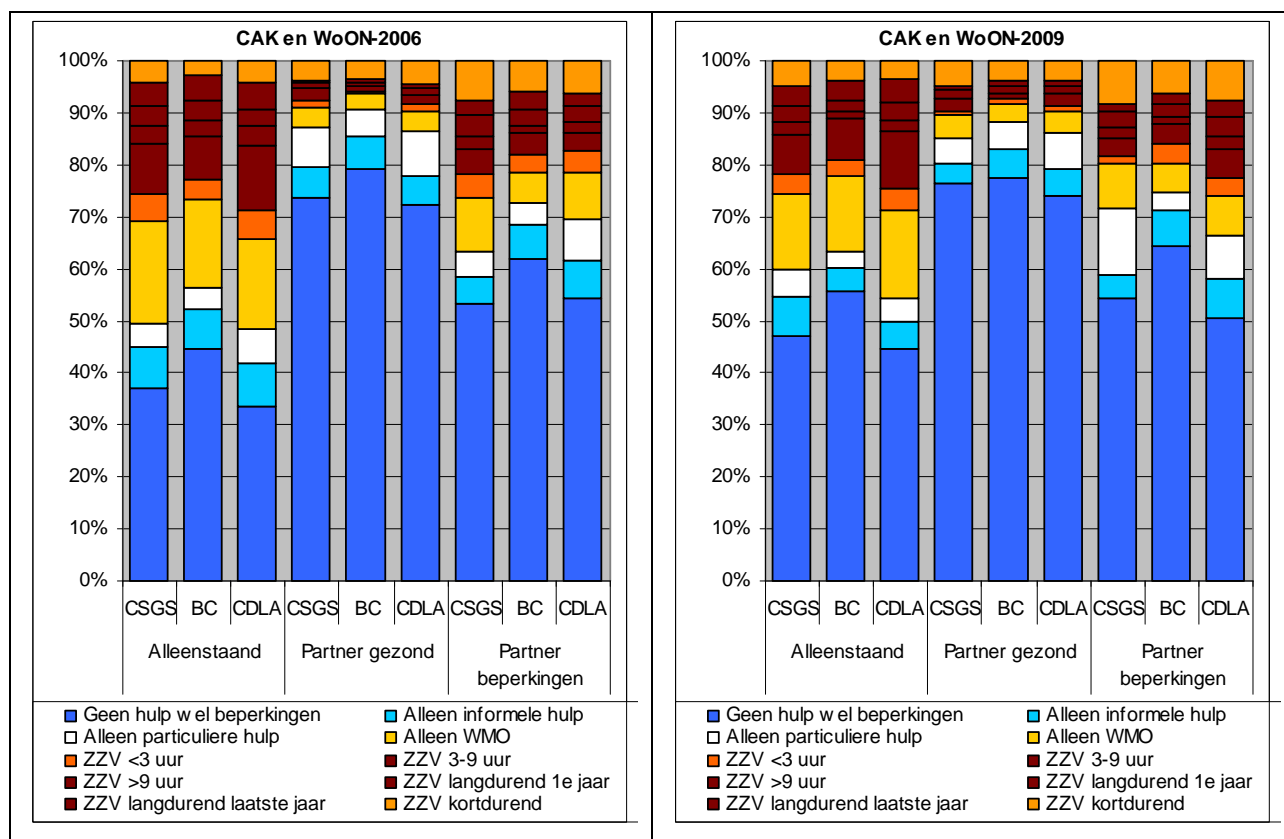

⁸ De woonmilieus betreffen CS centrum stedelijk BC buiten centrum GS groen stedelijk CD centrum dorps en LW landelijk wonen

Tabel 44 Percentages en aantal personen met beperking met zorggebruik naar woonmilieu, WoON-2009/CAK⁹

WoON-2009	Alleenstaand			Partner gezond			Partner beperkingen			Totaal
	CSGS	BC	CDLA	CSGS	BC	CDLA	CSGS	BC	CDLA	
Geen hulp wel beperkingen	47%	56%	45%	77%	78%	74%	54%	64%	51%	761
Alleen informele hulp	8%	5%	5%	4%	5%	5%	4%	7%	8%	71
Alleen particuliere hulp	5%	3%	4%	5%	5%	7%	13%	4%	8%	63
Alleen WMO	14%	15%	17%	4%	4%	4%	9%	6%	8%	132
ZZV <3 uur	4%	3%	4%	1%	1%	1%	2%	4%	3%	34
ZZV 3-9 uur	8%	8%	11%	3%	1%	2%	3%	4%	6%	74
ZZV >9 uur	2%	2%	2%	0%	0%	0%	2%	1%	2%	17
ZZV langdurend 1e jaar	3%	2%	3%	2%	2%	1%	3%	2%	4%	30
ZZV langdurend laatste jaar	4%	4%	4%	0%	1%	1%	2%	2%	3%	35
ZZV kortdurend	5%	4%	4%	5%	4%	4%	8%	6%	8%	57
Totaal %	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Totaal personen	127	325	207	68	162	162	42	105	76	1274

Figuur 15 Percentage personen met langdurig zorggebruik naar woonmilieu, WoON-2006-2009/CAK

⁹ De woonmilieus betreffen CS centrum stedelijk BC buiten centrum GS groen stedelijk CD centrum dorps en LW landelijk wonen. Daarbij zijn vanwege te geringe steekproefaantallen in het WoON de categorieën samengevoegd.

3.3.7 Zorgintensiteit per landsdeel en in de G4

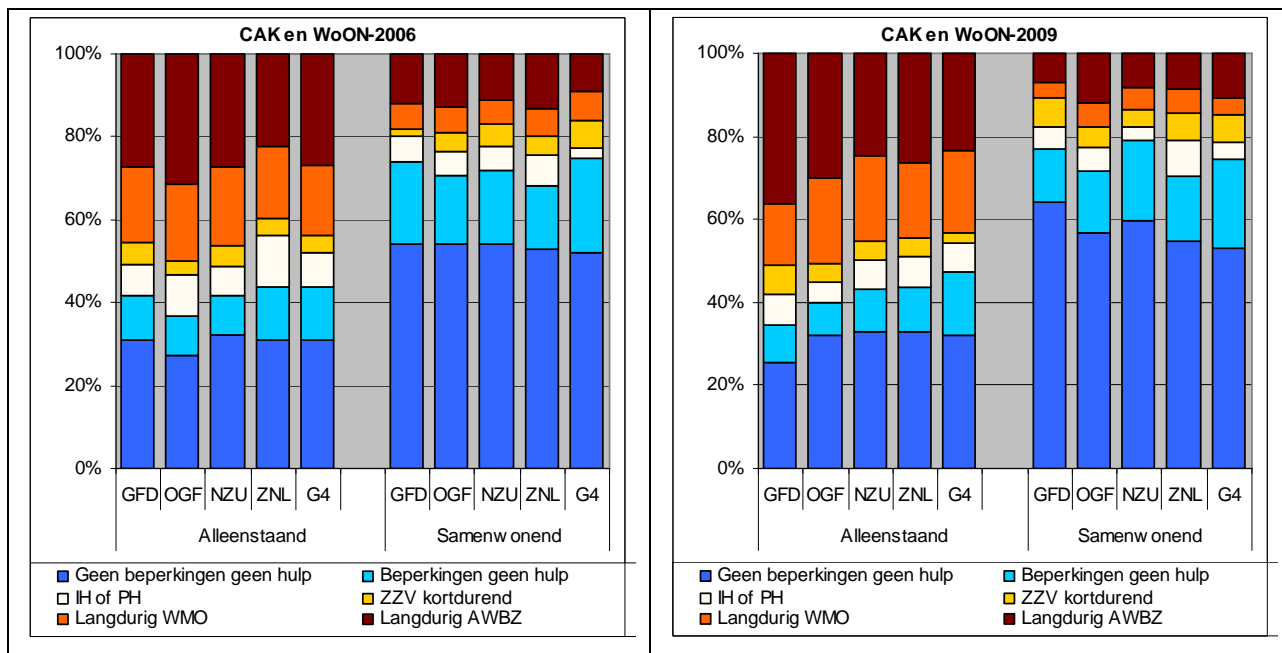
Min of meer opvallend bij zorgintensiteit 75-plussers en bij het gebruik van hulp van personen met beperkingen naar landsdeel en G4

- Er zijn op basis van WoON-2006 of WoON-2009 weinig consistente verschillen te constateren

Tabel 45 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2009/CAK, per landsdeel en in G4¹⁰

	Alleenstaand					Samenwonend					Personen totaal				
	GFD	OGF	NZU	ZNL	G4	GFD	OGF	NZU	ZNL	G4	GFD	OGF	NZU	ZNL	G4
Geen beperkingen geen hulp	14	33	57	36	23	36	58	102	57	25	50	92	159	93	48
Beperkingen geen hulp	5	8	18	12	11	7	15	33	16	10	12	23	51	28	21
IH of PH	4	5	12	8	5	3	6	6	9	2	7	11	18	17	7
ZZV kortdurend	4	5	8	5	2	4	5	7	7	3	8	10	15	11	5
Langdurig WMO	8	21	35	20	14	2	6	9	6	2	10	27	44	26	16
Langdurig AWBZ	20	31	43	29	17	4	12	14	9	5	24	43	57	38	22
Totaal	56	103	174	111	73	56	103	171	103	47	112	206	345	214	120
Geen beperkingen geen hulp	26%	32%	33%	33%	32%	64%	57%	60%	55%	54%	45%	45%	46%	44%	40%
Beperkingen geen hulp	9%	8%	11%	11%	16%	13%	15%	19%	16%	22%	11%	11%	15%	13%	18%
IH of PH	8%	5%	7%	7%	7%	5%	6%	4%	8%	4%	6%	5%	5%	8%	6%
ZZV kortdurend	7%	5%	5%	4%	3%	8%	5%	4%	6%	5%	8%	5%	4%	5%	4%
Langdurig WMO	15%	20%	20%	18%	20%	3%	6%	5%	6%	5%	9%	13%	13%	12%	14%
Langdurig AWBZ	35%	30%	25%	26%	23%	7%	11%	8%	9%	11%	21%	21%	17%	18%	18%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Figuur 1 Aantal personen 75+ naar beperkingen en hulpvraag, WoON-2006, WoON-2009 en CAK-gegevens, per landsdeel en in G4

¹⁰ De landsdelen zijn gebaseerd op provincies: GFD Groningen Friesland Drenthe OGF Overijssel Gelderland Flevoland NZU Noord-Holland Zuid-Holland en utrecht ZNL Zeeland Noord-Brabant en Limburg. De G4 is apart onderscheiden

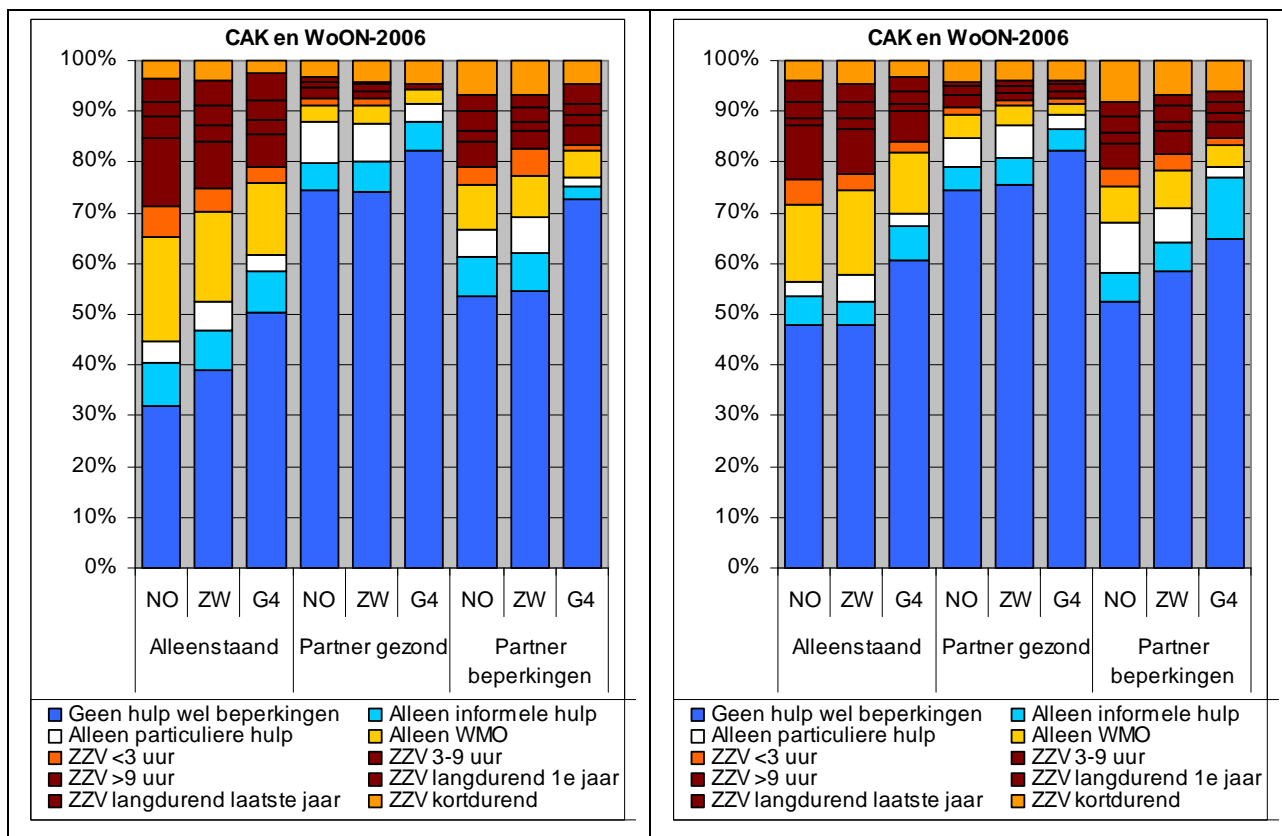
Enigszins opvallend:

- In de vier grote steden (G4) wordt er weinig gebruik gemaakt van particuliere hulp

Tabel 46 Percentages en aantal personen met langdurig zorggebruik naar opleiding, WoON-2009/CAK¹¹

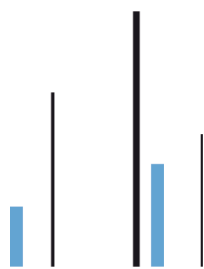
WoON-2006	Alleenstaand			Partner gezond			Partner beperkingen			Totaal
	NO	ZW	G4	NO	ZW	G4	NO	ZW	G4	
Geen hulp wel beperkingen	32%	39%	50%	74%	74%	82%	54%	55%	73%	668
Alleen informele hulp	9%	8%	8%	5%	6%	6%	8%	7%	2%	83
Alleen particuliere hulp	4%	6%	4%	8%	7%	4%	5%	7%	2%	72
Alleen WMO	21%	18%	14%	3%	4%	3%	9%	8%	5%	130
ZZV <3 uur	6%	5%	3%	1%	1%	0%	4%	5%	1%	39
ZZV 3-9 uur	14%	9%	7%	2%	2%	0%	5%	4%	4%	69
ZZV >9 uur	4%	3%	3%	0%	0%	0%	2%	2%	2%	22
ZZV langdurend 1e jaar	3%	4%	4%	1%	1%	1%	4%	3%	2%	32
ZZV langdurend laatste jaar	5%	5%	5%	1%	1%	0%	3%	3%	4%	35
ZZV kortdurend	4%	4%	3%	3%	4%	5%	7%	7%	5%	51
Totaal %	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Totaal personen	155	272	105	136	243	51	80	122	37	1201

Figuur 16 Percentage personen met langdurig zorggebruik naar opleiding, WoON-2006-2009/CAK

¹¹ De landsdelen zijn gebaseerd op provincies NO is Groningen Friesland Drenthe Overijssel Gelderland Flevoland ZW is Noord-Holland Zuid-Holland en utrecht Zeeland Noord-Brabant en Limburg. De G4 is apart onderscheiden

4

Paden in het zorggebruik

4.1.1 Inleiding

Door de CAK data van meerdere jaren aan de WoON respondenten te koppelen, ontstaat een goed inzicht in het zorggebruik (gemeten in tijd) door de jaren heen. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op:

- Hoe ziet het zorgpad er “gemiddeld” uit naar leeftijd: hoeveel procent van de personen heeft hoeveel jaar hoeveel zorg?
- Welke verschillen zijn er daarbij zichtbaar naar leeftijd, opleiding, inkomen, huurders/eigenaren en naar regio/woonmilieu?
- Zijn “standaard zorgpaden” te ontdekken? Bijvoorbeeld (a) jarenlang dezelfde hoeveelheid zorg of (b) snel in zorggebruik oplopend zorgpad. Bij welke groepen personen komt welk zorgpad het meeste voor?

In de vorige hoofdstukken werd alleen gekeken naar het gebruik van zorg zonder verblijf. In dit hoofdstuk wordt per persoon gekeken naar het totale gebruik van zorg, zowel zorg met verblijf als zorg zonder verblijf.

4.2 Zorg per leeftijdscategorie

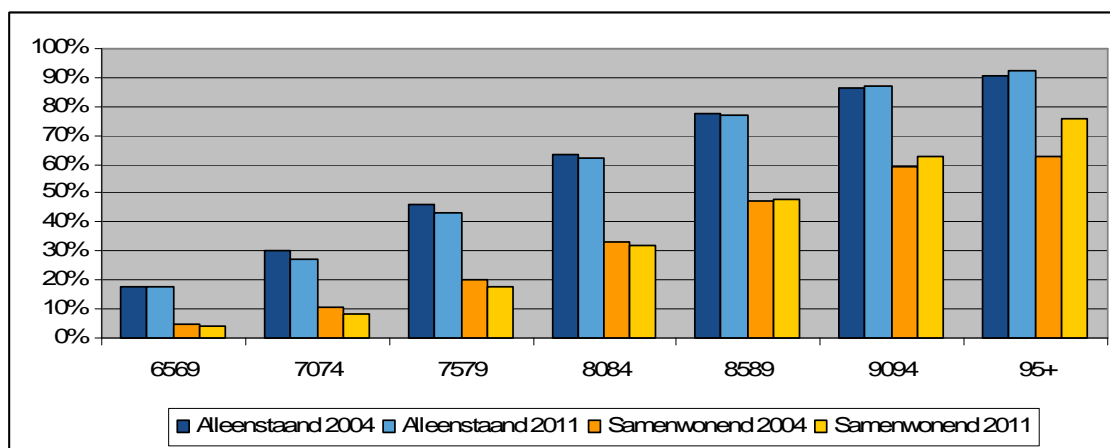
Voor een analyse van paden in het zorggebruik kijken we allereerst naar het gebruik per leeftijdsklasse in de periode 2004-2011. Door koppeling van de CAK-bestanden is het mogelijk per persoon het totale zorggebruik vast te stellen. Hierbij is gekeken naar personen met gebruik van zorg zonder verblijf (ZZV) en/of gebruik van zorg met verblijf (ZMV). Tabel 47 laat zien dat het totaal aantal zorggebruikers tussen 2004 en 2011 is gestegen van 850 duizend naar 928 duizend. Bij de in deze rapportage beschreven doelgroep, de ouderen, is in vrijwel alle leeftijdsklassen het gemiddelde zorggebruik afgenomen. Zo daalde het zorggebruik bij de 80-84 jarigen van 52% in 2004 tot 49% in 2011. Bij de personen ouder dan 90 jaar is wel sprake van een lichte stijging van het zorggebruik.

Tabel 47 Gebruik zorg, ZMV of ZZV, per leeftijdsklasse, 2004-2011, CAK

	Percentage in zorg, totaal personen									Ontwikkeling		Totaal x1000	
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2004-2011	2004	2011		
<=24	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	12	21	
2529	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	10	11		
3034	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	16	12		
3539	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	20	15		
4044	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	0%	22	21		
4549	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	0%	24	26		
5054	3%	2%	2%	2%	3%	2%	3%	3%	0%	28	31		
5559	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	0%	34	38		
6064	5%	5%	5%	4%	4%	4%	5%	5%	0%	37	51		
6569	8%	8%	8%	8%	8%	8%	8%	8%	-1%	55	60		
7074	17%	16%	16%	15%	15%	15%	14%	14%	-3%	98	91		
7579	32%	32%	31%	30%	30%	30%	29%	29%	-4%	148	143		
8084	52%	52%	52%	50%	51%	50%	49%	49%	-3%	169	177		
8589	71%	70%	70%	67%	70%	70%	69%	69%	-2%	113	147		
9094	83%	83%	83%	78%	85%	84%	84%	84%	1%	51	64		
95+	90%	90%	89%	79%	91%	91%	91%	92%	2%	12	17		
Totaal										850	928		

Figuur 17 laat voor de bevolking ouder dan 65 jaar de ontwikkeling van het zorggebruik per huishoudtype zien. Alleenstaanden maken veel minder gebruik van zorg, al neemt dat verschil overigens bij het oplopen van de leeftijd wel af. Bij de 80-84 jarigen gebruikte in 2011 ruim 30% van de samenwonenden en ruim 60% van de alleenstaanden ofwel ZZV ofwel ZMV. De ontwikkelingen in de tijd verschillen weinig.

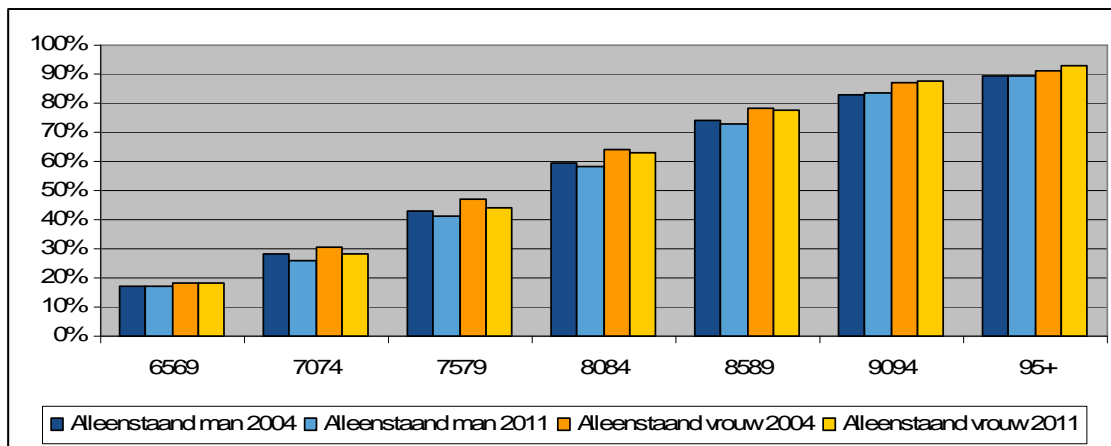
Figuur 17 Percentage gebruik zorg per leeftijdsklasse en huishoudtype, 2004 en 2011, CAK

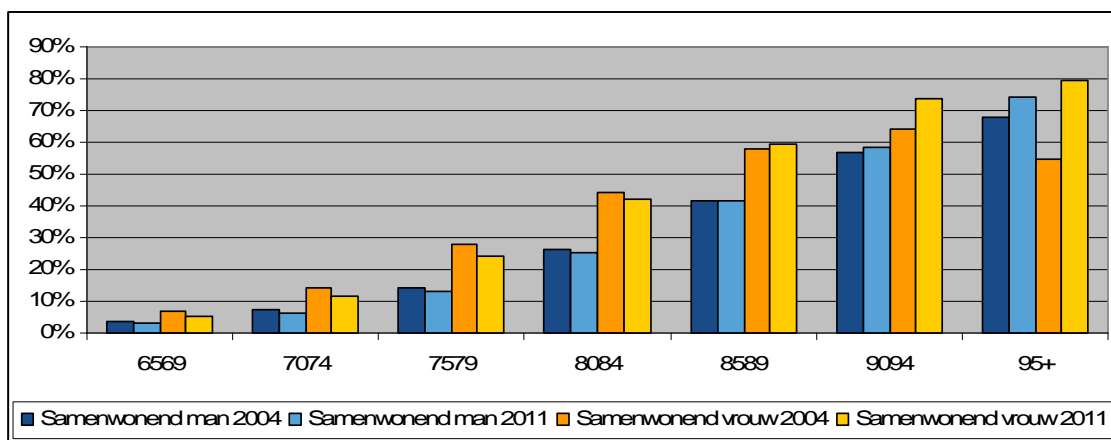
Figuur 18 en Figuur 19 laten de verschillen en ontwikkelingen in zorggebruik per geslacht zien.

Het percentage zorggebruikers onder alleenstaande mannen en alleenstaande vrouwen is per leeftijdscategorie ongeveer gelijk. Bij samenwonenden is het zorggebruik bij vrouwen hoger. Zo gebruikte in 2011 in de leeftijdscategorie 80-84 jaar 42% van de samenwonende vrouwen en 26% van de samenwonende mannen zorg. Een mogelijke verklaring zou minder informele hulpverlening van de samenwonende mannen kunnen zijn. Vraag blijft dan wel waarom alleenstaande mannen niet meer hulp nodig hebben dan alleenstaande vrouwen. De ontwikkelingen in de periode 2004-2011 verschillen weinig.

Figuur 18 Percentage gebruik zorg per leeftijdsklasse, huishoudtype en geslacht, 2004 en 2011, CAK

Figuur 19 Percentage gebruik zorg per leeftijdsklasse, huishoudtype en geslacht, 2004 en 2011, CAK

4.2.1 Gebruik ZMV per leeftijdscategorie in periode 2004-2011

In deze paragraaf wordt gekeken naar de ontwikkelingen in zorggebruik ZMV per leeftijdsklasse, huishoudtype en geslacht in de periode 2004-2011.

Tabel 48 laat zien dat het totaal aantal zorggebruikers met ZMV tussen 2004 en 2011 is gestegen van 311 duizend naar 363 duizend. Bij de in deze rapportage beschreven doelgroep, de ouderen, is in alle leeftijdsklassen het gemiddelde zorggebruik afgenomen. Zo daalde het zorggebruik bij de 80-84 jarigen van 19% in 2004 tot 17% in 2011. Ook staat de ontwikkeling van de zorgintensiteit, uitgedrukt als het gemiddelde aantal dagen ZMV per persoon in de tabel. Gemiddeld is voor alle 80-84 jarigen het aantal dagen in ZMV in gedaald van 47 in 2004 tot 40 dagen in 2011.

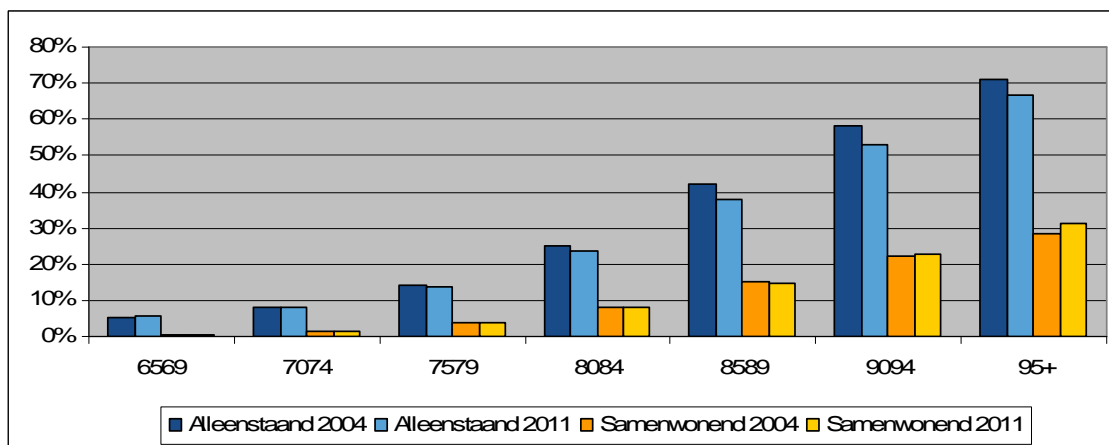
Tabel 48 Gebruik ZMV per leeftijdsklasse, 2004-2011, CAK

	Percentage in ZMV, totaal personen								Ontwikkeling 2004-2011	Totaal x1000		Gem.dagen	
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011		2004	2011	2004	2011
<=24	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	10	19	1	1
2529	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	6	9	2	3
3034	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	7	8	2	3
3539	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	8	8	2	2
4044	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	9	10	2	3
4549	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	9	12	3	3
5054	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	9	13	3	3
5559	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	9	13	2	4
6064	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	8	15	3	4
6569	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	0%	12	15	4	4
7074	4%	4%	4%	3%	4%	4%	4%	4%	0%	22	23	9	7
7579	9%	9%	9%	7%	8%	8%	8%	8%	-1%	40	39	20	17
8084	19%	19%	18%	15%	18%	17%	17%	17%	-2%	61	61	47	40
8589	37%	35%	34%	28%	33%	33%	33%	32%	-4%	58	68	98	81
9094	55%	53%	52%	44%	52%	52%	51%	49%	-5%	33	38	152	133
95+	69%	68%	67%	53%	67%	65%	65%	65%	-4%	9	12	190	177
Totaal										311	363		

Figuur 20 laat voor de bevolking van 65 jaar en ouder het gebruik en de ontwikkeling per huishoudtype zien. Samenwonenden maken veel minder gebruik van ZMV-zorg. Bij de 80-84 jarigen gebruikte in 2011 8% van de samenwonenden en 24% van de alleenstaanden ZMV.

Bij de ontwikkelingen in de tijd valt op dat het gebruik van ZMV bij alleenstaanden daalt en bij samenwonenden vrij stabiel blijft.

Figuur 20 Percentage gebruik ZMV per leeftijdsklasse en huishoudtype, 2004 en 2011, CAK

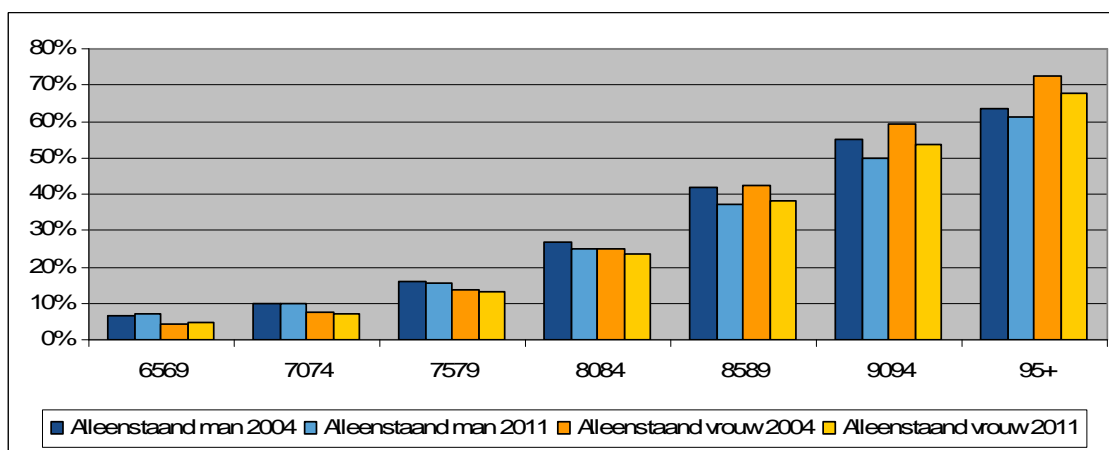

Figuur 21 en Figuur 22 laten de verschillen en ontwikkelingen in het gebruik van zorg met verblijf per geslacht zien. Het percentage cliënten ZMV onder alleenstaande mannen en alleenstaande vrouwen is per leeftijdscategorie ongeveer gelijk, wel lijkt bij jongere alleenstaande mannen het percentage wat hoger, terwijl bij personen boven 90 het percentage bij de vrouwen juist wat hoger is.

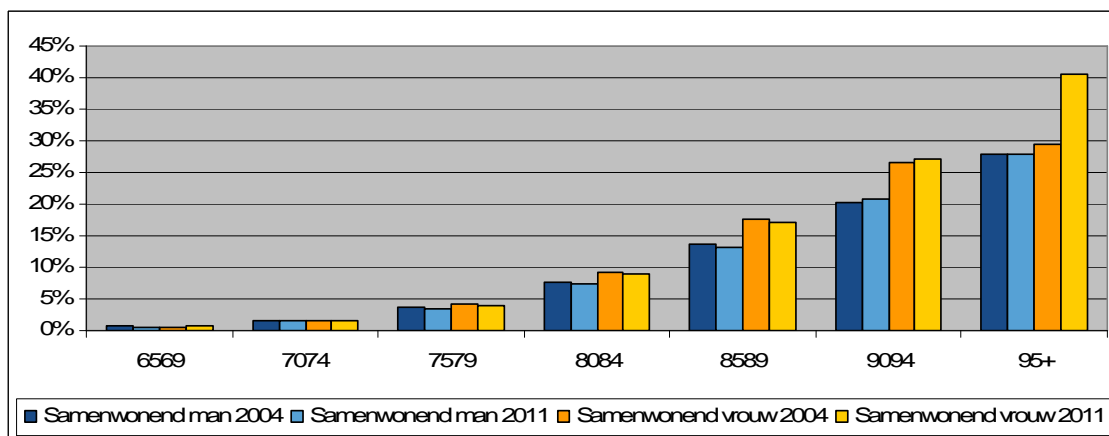
Bij samenwonenden is het intramurale zorggebruik bij vrouwen hoger. Zo gebruikt In 2011 de leeftijdscategorie 80-84 jaar 9% van de samenwonende vrouwen en 7% van de samenwonende mannen ZMV-zorg. Een mogelijke verklaring zou minder informele hulpverlening van de samenwonende mannen kunnen zijn.

De ontwikkelingen in de periode 2004-2011 laten weinig verschil zien.

Figuur 21 Percentage gebruik ZMV per leeftijdsklasse, alleenstaanden naar geslacht, 2004 en 2011, CAK

Figuur 22 Percentage gebruik ZMV per leeftijdsklasse, samenwonenden naar geslacht, 2004 en 2011, CAK

4.2.2 Gebruik ZZV per leeftijdscategorie in periode 2004-2011

In deze paragraaf wordt gekeken naar de ontwikkelingen in zorggebruik ZZV per leeftijdsklasse, huishoudtype en geslacht in de periode 2004-2011.

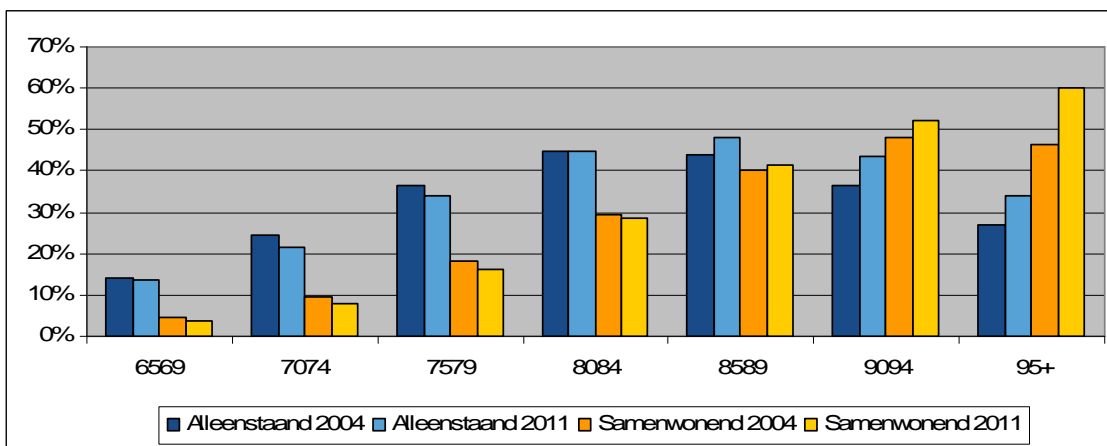
Tabel 49 laat zien dat het totaal aantal zorggebruikers tussen 2004 en 2011 is gestegen van 609 duizend naar 646 duizend. Bij de in deze rapportage beschreven doelgroep, de ouderen, is er een gedifferentieerd beeld. Bij de personen boven de 85 jaar is het gebruik gestegen, bij de personen jonger dan 85 jaar is er sprake van een (lichte) daling. Zo daalde het zorggebruik bij de 80-84 jarigen van 39% in 2004 tot 38% in 2011. Ook staat de ontwikkeling van de zorgintensiteit, uitgedrukt in het gemiddeld aantal uren ZZV per leeftijdscategorie in de tabel. Met ook nu weer de 80-84 jarigen als voorbeeld, in de periode 2004-2011 is ondanks de daling van het procentuele aantal personen met ZZV-gebruik, het gemiddeld gebruik van alle personen van 80-84 jaar gestegen van 1,2 uur naar 1,3 uur per week.

Tabel 49 Gebruik ZZV per leeftijdsklasse, 2004-2011, CAK

	Percentage in ZZV, totaal personen								Ontwikkeling 2004-2011	Totaal x1000		Gem.uren	
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011		2004	2011	2004	2011
<=24	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2	2	0,0	0,0
2529	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4	3	0,0	0,0
3034	1%	1%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	0%	10	5	0,0	0,0
3539	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	12	7	0,0	0,0
4044	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	14	11	0,0	0,0
4549	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	15	15	0,0	0,0
5054	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	0%	20	19	0,0	0,0
5559	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	0%	26	26	0,1	0,1
6064	4%	4%	4%	4%	4%	3%	3%	4%	0%	31	39	0,1	0,1
6569	7%	7%	7%	6%	6%	6%	6%	6%	-1%	47	49	0,2	0,2
7074	15%	14%	14%	13%	13%	12%	12%	12%	-3%	84	76	0,4	0,3
7579	27%	26%	26%	25%	25%	24%	24%	24%	-3%	122	118	0,7	0,7
8084	39%	39%	39%	39%	39%	39%	38%	38%	-1%	127	137	1,2	1,3
8589	43%	43%	45%	46%	46%	46%	46%	46%	3%	68	98	1,7	1,9
9094	38%	39%	40%	41%	42%	43%	43%	44%	7%	23	34	1,9	2,2
95+	28%	29%	31%	32%	33%	34%	35%	35%	7%	4	6	1,9	2,2
Totaal										609	646		

Figuur 23 laat voor de bevolking van 65 jaar en ouder het gebruik en de ontwikkeling per huishoudtype zien. Samenwonenden “jongeren” maken veel minder gebruik van zorg, ouderen boven de 90 juist meer. Bij de 80-84 jarigen gebruikte in 2011 45% van de alleenstaanden en 29% van de samenwonenden ZZV. Bij de ontwikkelingen in de tijd zijn er geen opvallende verschillen.

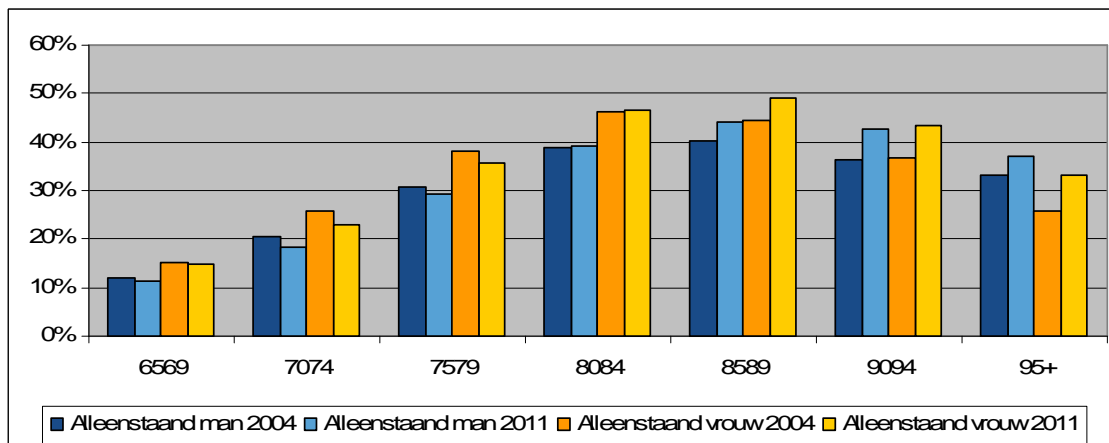
Figuur 23 Percentage gebruik zorg per leeftijdsklasse en huishoudtype, 2004 en 2011, CAK

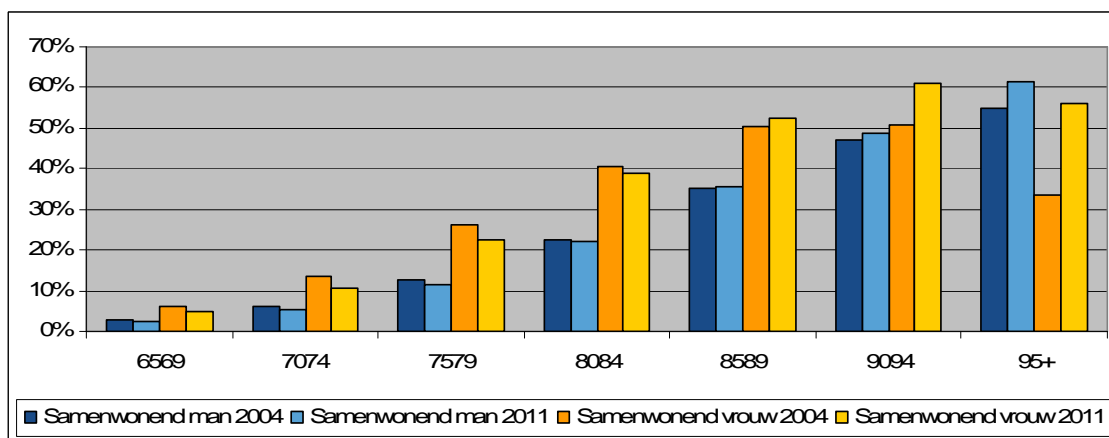
Figuur 24 en Figuur 25 laten de verschillen en ontwikkelingen in het gebruik van zorg zonder verblijf per geslacht zien. Het percentage cliënten ZMV onder alleenstaande mannen en alleenstaande vrouwen is ongeveer gelijk, wel lijkt bij jongere alleenstaande vrouwen het percentage wat hoger.

Bij samenwonende vrouwen is het gebruik van ZZV hoger dan bij samenwonende mannen. Zo gebruikte in 2011 in de leeftijdscategorie 80-84 jaar 47% van de samenwonende vrouwen en 39% van de samenwonende mannen ZZV-zorg. Een mogelijke verklaring zou minder informele hulpverlening van de samenwonende mannen kunnen zijn. De ontwikkelingen in de periode 2004-2011 verschillen weinig.

Figuur 24 Percentage gebruik zorg per leeftijdsklasse, huishoudtype en geslacht, 2004 en 2011, CAK

Figuur 25 Percentage gebruik zorg per leeftijdsklasse, huishoudtype en geslacht, 2004 en 2011, CAK

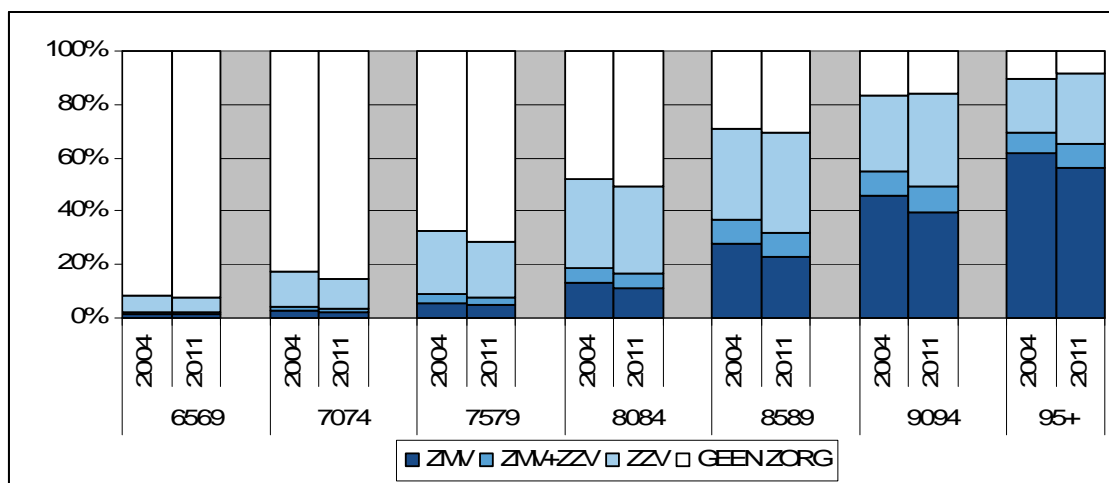

4.2.3 Gebruik zorg per leeftijdscategorie in periode 2004-2011

Door de koppeling van de CAK-bestanden kan ook een totaal gebruik per leeftijdsklasse worden vastgesteld. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt in personen met ZMV, personen met ZZV, personen met zowel ZMV als ZZV en personen zonder enige zorg. Figuur 26 en Tabel 50 laten voor de bevolking van 65 jaar en ouder per leeftijdsklasse de ontwikkeling zien tussen 2004 en 2011. Het percentage personen zonder zorg daalt flink bij oplopende leeftijd. In 2011 gebruikte 51% van de personen van 80-84 jaar geen zorg, bij de 90-94 jarigen is dit percentage 16%. Het "dubbel"-gebruik in een jaar van zowel ZZV als ZMV komt niet zo heel veel voor.

Qua ontwikkeling is in de periode 2004-2011 het gebruik van zowel ZMV als ZZV in alle leeftijdsklassen jonger dan 80 jaar afgenomen, bij de 85+ lijkt er sprake te zijn van substitutie, minder ZMV en meer ZZV.

Figuur 26 Percentage gebruik zorg per leeftijdsklasse, 2004 en 2011, CAK

Tabel 50 Gebruik zorg per leeftijdsklasse, 2004 en 2011, CAK

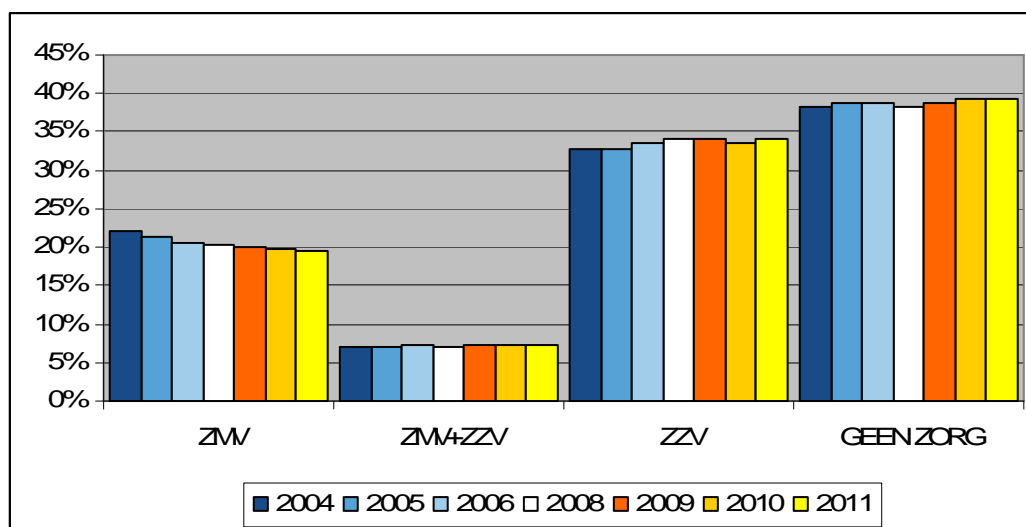
Leeftijd	Jaar	Totaal personen x1 000					Percentage per leeftijdsklasse				
		ZMV+			Geen		ZMV+			Geen	
		ZMV	ZZV	ZZV	zorg	Totaal	ZMV	ZZV	ZZV	zorg	Totaal
6569	2004	9	3	43	608	663	1%	1%	7%	92%	100%
	2011	11	4	45	731	791	1%	1%	6%	92%	100%
7074	2004	14	8	76	475	574	3%	1%	13%	83%	100%
	2011	15	8	69	546	638	2%	1%	11%	86%	100%
7579	2004	26	14	108	308	456	6%	3%	24%	68%	100%
	2011	25	14	104	357	499	5%	3%	21%	71%	100%
8084	2004	43	19	108	156	325	13%	6%	33%	48%	100%
	2011	41	21	116	183	361	11%	6%	32%	51%	100%
8589	2004	45	13	55	46	158	28%	8%	35%	29%	100%
	2011	49	19	79	65	212	23%	9%	37%	31%	100%
9094	2004	28	6	17	10	61	46%	9%	29%	17%	100%
	2011	30	8	26	12	76	40%	10%	35%	16%	100%
95+	2004	8	1	3	1	14	62%	7%	20%	10%	100%
	2011	10	2	5	2	18	57%	9%	26%	8%	100%
Totaal	2004	172	64	410	1604	2251	8%	3%	18%	71%	100%
65+	2011	181	74	444	1895	2595	7%	3%	17%	73%	100%

Tabel 51 en Figuur 27 laten de ontwikkeling per jaar zien voor de personen van 80 jaar of ouder. Een daling van gebruik ZMV, een lichte stijging van gebruik ZZV en een lichte stijging van het aantal niet-zorggebruikers. Deze ontwikkelingen voltrekken zich zeer geleidelijk in de loop der jaren.

Tabel 51 Gebruik zorg, personen 80+, 2004 -2011, CAK

80+	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ZMV	123	123	120	107	126	126	129	130
ZMV+ZZV	39	41	43	32	44	46	47	49
ZZV	183	188	197	215	210	214	217	227
Geen zorg	213	222	227	246	236	245	255	262
Totaal	558	574	587	601	615	631	648	668
% 80+	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ZMV	22%	21%	21%	18%	20%	20%	20%	20%
ZMV+ZZV	7%	7%	7%	5%	7%	7%	7%	7%
ZZV	33%	33%	34%	36%	34%	34%	34%	34%
Geen zorg	38%	39%	39%	41%	38%	39%	39%	39%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Figuur 27 Percentage gebruik zorg, personen 80+, 2004 -2011, CAK

4.3 Zorgcarrières in Zorg Zonder Verblijf

Tabel 52 laat de zorgcarrières in de ZZV zien van alle personen in het CAK-bestand naar jaar van instroom en jaar van uitstroom. De rijtotalen geven de totale instroom weer per jaar, de kolomtotalen de totale uitstroom per jaar. Zo bedroeg de totale instroom in 2009 144 duizend personen, waarvan er in 2011 nog 57 duizend ZZV ontvingen. In 2005 bedroeg de uitstroom in totaal 137 duizend personen, in 2010 waren dit 168 duizend personen.

Tabel 53 laat zien hoe lang “instromers” in de ZZV gemiddeld zorg zonder verblijf ontvangen. Het percentage met een korte periode in de ZZV neemt in de loop der tijd toe. In 2004 stroomde 34% van de cliënten binnen een jaar uit, in 2010 stroomde 46% van de cliënten binnen het jaar uit.

Voor een inschatting van de toekomstige vraag naar extramuraal wonen met zorg is afbakening van de groep cliënten met langdurig zorggebruik van belang omdat naar alle waarschijnlijkheid ook de voorheen langdurig verblijvenden die na de extramuraliserings-maatregelen niet meer in ZMV kunnen verblijven daartoe zullen gaan behoren. Ofwel voor de impact van extramuralisering is inzicht in huidige zorgcarrière van langdurende zorggebruikers zinvol.

Tabel 52 Zorgcarrières in zorg zonder verblijf per persoon, 2004-2011, CAK

	Laatste jaar ZZV								Totaal
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	>=2011	
<2004	90649	52248	42423	36134	33324	32634	26049	139314	452775
2004	53747	22795	11858	9275	8571	8313	7356	34225	156140
2005	0	61801	25979	13162	11379	10723	9275	42728	175047
2006	0	0	63334	24267	13492	12248	10003	46071	169415
2007	0	0	0	61095	24827	13814	10500	47516	157752
2008	0	0	0	0	62730	26686	12421	50762	152599
2009	0	0	0	0	0	63621	23506	57351	144478
2010	0	0	0	0	0	0	69111	83904	153015
2011	0	0	0	0	0	0	0	144208	144208
Totaal	144396	136844	143594	143933	154323	168039	168221	646079	1782147

Tabel 53 Zorgcarrières in zorg zonder verblijf, zorgduur per persoon, 2004-2011, CAK

	Periode in ZZV								Nog in zorg	Totaal	
	<1 jaar	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	5-6 jaar	6-7 jaar	Onbekend			
<2004									69%	31%	100%
2004	34%	15%	7,6%	5,9%	5,5%	5,3%	4,7%			22%	100%
2005	35%	15%	7,5%	6,5%	6,1%	5,3%				24%	100%
2006	37%	14%	8,0%	7,2%	5,9%					27%	100%
2007	39%	16%	8,8%	6,7%						30%	100%
2008	41%	18%	8,1%							33%	100%
2009	44%	16%								40%	100%
2010	45%									55%	100%
2011										100%	100%
Totaal	39%	16%	8%	7%	6%	5%	5%				100%

Tabel 54 laat het totale zorggebruik zien van de naar instroomjaar en duur onderscheiden zorgcarrières. Zo laat de tabel zien dat van de instromers in 2004 die zijn uitgestroomd in 2010 en dus 6-7 jaar gebruik hebben gemaakt van ZZV gedurende die jaren gemiddeld 873 uur ZZV hebben gebruikt. Het gemiddelde gebruik van ZZV per cliënt met qua duur identieke zorgcarrières blijkt, zie het verloop in de kolommen, in de loop der tijd afgenomen.

Tabel 54 Totaal zorggebruik in uren, zorgcarrières naar instroomjaar en duur

	Periode in ZZV							Nog in zorg	
	<1 jaar	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	5-6 jaar	6-7 jaar		
<2004	695	1605
2004	42	155	343	490	631	754	873	.	1075
2005	38	151	336	482	613	713	.	.	958
2006	36	145	318	466	579	.	.	.	808
2007	32	132	299	428	661
2008	31	132	294	519
2009	32	132	378
2010	33	207
2011	54

Tabel 55 kijkt naar het verloop per jaar. Zo laat de tabel zien dat van de cliënten die in 2006 zijn ingestroomd en 4-5 jaar thuiszorg hebben gebruikt in 2006, 2007, 2008, 2009 en 2010 respectievelijk 61, 106, 126, 169 en 117 uur thuiszorg hebben gebruikt. Hierbij hebben cliënten in het laatste jaar gemiddeld slechts een half jaar zorg is ontvangen. Bij personen met minder dan 1 jaar thuiszorg kan deze periode nog korter zijn. Cliënten met een langere zorggeschiedenis ontvangen in de eerste jaren gemiddeld minder zorg, in het laatste zorgjaar juist meer.

Tabel 55 Zorggebruik in uren per week voor alle cliënten naar jaar aanvang en duur

Periode in ZZV		1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar	5e jaar	6e jaar	laatste jaar
<1 jaar	2004	42						
	2005	38						
	2006	36						
	2007	32						
	2008	31						
	2009	32						
	2010	33						
1-2 jaar	2004	68						87
	2005	67						84
	2006	68						77
	2007	61						71
	2008	61						71
	2009	61						71
2-3 jaar	2004	68	159					116
	2005	69	158					109
	2006	70	146					102
	2007	64	137					98
	2008	63	135					96
3-4 jaar	2004	64	129	176				119
	2005	65	131	170				115
	2006	66	127	159				114
	2007	59	112	150				107
4-5 jaar	2004	60	116	145	187			122
	2005	61	117	137	176			122
	2006	61	106	126	169			117
5-6 jaar	2004	55	101	127	152	191		129
	2005	55	97	112	139	184		126
6-7 jaar	2004	55	99	111	129	154	196	130

4.4 Zorgcarrières in Zorg Met Verblijf

Tabel 56 laat de zorgcarrières van alle personen met ZMV per sector zien naar jaar van instroom en jaar van uitstroom. Zo laat de tabel zien dat van alle 163 duizend cliënten in de V&V sector die op 1 januari 2004 intramuraal verbleven er op 31 december 2011 nog 18 duizend aanwezig zijn. In de gehandicaptensector is de verblijfsduur vaak veel langer, van de 48 duizend cliënten in de GEH sector op 1 januari 2004 zijn er 8 jaar later nog 39 duizend intramuraal aanwezig.

De rijtotalen geven de totale instroom per jaar, de kolomtotalen de totale uitstroom per jaar. Deze zijn door de onvolledige CAK-registratie¹ lastig vergelijkbaar, hetgeen overigens niet wegneemt dat op basis van deze cijfers een vrij goede analyse van verblijfsduur kan worden gemaakt.

Voor een inschatting van de toekomstige vraag naar extramuraal wonen met zorg is een dergelijke analyse van belang omdat met name langdurig verblijvenden die na de extramuraliserings-maatregelen niet meer in ZMV kunnen verblijven een passende oplossing voor hun woon/zorg situatie zullen moeten vinden. Ofwel voor de impact van extramuralisering is inzicht nodig in de aantallen kortdurend en langdurend verblijvenden.

Tabel 56 Zorgcarrières in zorg met verblijf per persoon, 2004-2011, CAK

Sector	Sector	Laatste jaar ZMV									Nog in zorg	Totale instroom
		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011			
V&V	<2004	39018	27619	33129	7365	13558	10048	7910	6016	18414	163077	
	2004	23982	12594	11297	2917	5611	4738	4052	3679	9006	77876	
	2005		24723	16284	3142	6339	5257	4678	4064	10527	75014	
	V&V Eerste jaar ZMV	2006		34498	4008	7235	6052	5382	4751	12531	74457	
	2007			15708	12577	6942	5881	5103	14537	60748		
	2008				29733	12939	7586	6810	18399	75467		
	2009					32317	14142	8235	22714	77408		
	2010						36088	15653	25970	77711		
	V&V uitstroom		63000	64936	95208	33140	75053	78293	85719	54311	132098	681758
	GEH	<2004	1278	1171	2111	532	1404	1188	1176	1107	38527	48494
2004		287	241	407	79	204	168	133	126	2753	4398	
2005			255	455	92	180	168	149	174	2794	4267	
GEH Eerste jaar ZMV		2006		554	130	282	203	171	180	2820	4340	
2007					255	459	308	264	243	3665	5194	
2008						537	408	297	297	3023	4562	
2009							524	451	375	3622	4972	
2010								632	636	4297	5565	
GEH uitstroom			1565	1667	3527	1088	3066	2967	3273	45976	61501	81792
GGZ		<2004	1091	945	1520	291	668	654	524	582	7423	13698
	2004	478	452	811	96	167	153	149	170	1415	3891	
	2005		488	965	104	231	189	169	193	1502	3841	
	GGZ Eerste jaar ZMV	2006		1212	145	317	234	178	213	1666	3965	
	2007				342	580	378	334	283	2757	4674	
	2008					559	548	377	331	2066	3881	
	2009						624	693	506	2608	4431	
	2010							717	922	3049	4688	
	GGZ uitstroom		1569	1885	4508	978	2522	2780	3141	3200	22486	43069

¹ De cijfers in 2007 zijn niet goed vergelijkbaar met andere jaren. Dit heeft te maken met de overdracht in dat jaar van de administratie van zorgkantoren naar het CAK. Hierdoor zijn met name gegevens van in 2007 tijdelijk verblijvende cliënten verloren gegaan. De ultimo jaarstand op 31 december is weer kloppend. Meer langdurige cliënten zijn qua instroom of uitstroom vaak geadmistriseerd in 2006. Daarnaast is in 2011 de sector van personen niet bekend is, is het instroomjaar niet opgenomen in de tabel. De totale uitstroom in 2011 is daardoor lastig vergelijkbaar met die in andere jaren omdat diegenen die in 2011 zijn ingestroomd en ook weer zijn uitgestroomd in deze cijfers niet zijn opgenomen.

Tabel 57 laat zien hoe lang “instromers” in de ZMV gemiddeld intramuraal verblijven. Meest opvallend is dat in de V&V-sector het percentage cliënten met een korte verblijfsduur (minder dan 3 maanden), in de loop der jaren toeneemt van 30% in 2004 tot 45% in 2010. Tabel 58 laat zien dat de verblijfsduur door de tijd heen voor de verschillende groepen constant is.

Tabel 57 Zorgcarrières in zorg met verblijf per persoon, 2004-2011, CAK

Sector		Periode in ZMV								Nog in zorg	Totaal	
		<=3 mnd	3-12 mnd	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	5-6 jaar	6-7 jaar			Onbekend
V&V Eerste jaar ZMV	<2004									88,6%	11,3%	100%
	2004	30,2%	19,5%	11,0%	10,2%	5,6%	4,9%	3,5%	2,5%	12,6%	100%	
	2005	32,5%	19,2%	12,5%	6,9%	6,0%	4,3%	3,2%		15,2%	100%	
	2006	37,3%	18,8%	8,6%	7,6%	5,3%	4,1%			18,2%	100%	
	2007	25,3%	19,6%	12,6%	8,8%	6,9%				26,9%	100%	
	2008	38,8%	18,8%	8,9%	6,5%					27,0%	100%	
	2009	41,2%	18,0%	8,2%						32,6%	100%	
	2010	45,0%	17,5%							37,5%	100%	
Gem 2004 t/m 2010		35,8%	18,8%	10,3%	8,0%	6,0%	4,4%	3,4%	2,5%			
GEH Eerste jaar ZMV	<2004									20,6%	79,4%	100%
	2004	5,6%	6,7%	5,3%	7,6%	4,4%	3,8%	2,1%	1,4%	63,0%	100%	
	2005	4,8%	6,3%	8,8%	3,9%	4,1%	2,8%	2,9%		66,5%	100%	
	2006	6,2%	9,4%	5,7%	5,9%	3,8%	3,1%			66,1%	100%	
	2007	2,0%	6,4%	7,5%	6,4%	4,5%				73,3%	100%	
	2008	5,9%	10,4%	8,5%	5,7%					69,5%	100%	
	2009	5,6%	9,9%	7,8%						76,8%	100%	
	2010	6,3%	10,4%							83,3%	100%	
Gem 2004 t/m 2010		5,2%	8,5%	7,3%	5,9%	4,2%	3,2%	2,5%	1,4%			
GGZ Eerste jaar ZMV	<2004									45,8%	54,2%	100%
	2004	8,7%	12,8%	8,6%	19,4%	4,0%	3,7%	3,5%	2,0%	37,5%	100%	
	2005	8,7%	12,4%	20,3%	6,0%	5,1%	4,4%	2,8%		40,3%	100%	
	2006	12,9%	21,0%	7,6%	7,4%	4,7%	3,3%			43,1%	100%	
	2007	2,5%	10,5%	10,5%	8,5%	5,8%				62,1%	100%	
	2008	7,5%	16,5%	12,4%	7,8%					55,8%	100%	
	2009	7,8%	17,0%	11,9%						63,4%	100%	
	2010	9,4%	18,4%							72,1%	100%	
Gem 2004 t/m 2010		8,2%	15,5%	11,9%	9,8%	4,9%	3,8%	3,2%	2,0%			

Tabel 58 Aantal dagen verblijf per zorgcarrières in zorg met verblijf, 2004-2011, CAK

Sector		Periode in ZMV								Nog in zorg	Totaal
		<=3 mnd	3-12 mnd	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	5-6 jaar	6-7 jaar		
V&V Eerste jaar ZMV	<2004	41	224	532	899	1204	1629	1988	2359	2728	2821
	2004	37	194	539	900	1287	1634	1994	2363		2131
	2005	36	194	531	921	1269	1634	1995			1890
	2006	34	194	552	904	1273	1631				1653
	2007	39	200	536	904	1268					1487
	2008	37	188	537	902						1118
	2009	37	186	538							834
	2010	37	182								512
GEH Eerste jaar ZMV	<2004	45	230	539	898	1192	1647	1985	2361	2729	2878
	2004	35	204	554	902	1284	1630	2007	2360		2418
	2005	35	215	544	921	1270	1617	2018			2194
	2006	39	216	549	908	1270	1639				1860
	2007	36	242	543	882	1254					1679
	2008	36	238	544	896						1256
	2009	38	233	545							939
	2010	37	234								594
GGZ Eerste jaar ZMV	<2004	41	225	539	898	1169	1647	1992	2365	2738	2794
	2004	40	204	533	921	1288	1647	1993	2345		2381
	2005	43	212	530	919	1277	1631	2008			2072
	2006	41	225	556	900	1266	1635				1761
	2007	38	235	541	880	1259					1640
	2008	41	228	542	900						1175
	2009	43	219	544							878
	2010	43	215								531

Voor de uiteindelijke opzet van woonzorg-carrières en het maken van een inschatting van de invloed van extramuralisering is het van belang om te weten in welke mate intramuraal verblijf daadwerkelijk een eindstation is, en hoe dit samenhangt met de verblijfsduur. Alleen dan is het mogelijk de voor het extramurale wonen met zorg belangrijke groep voormalig intramuraal langverblijvend goed in beeld te krijgen.

Daartoe is gekeken naar in totaal 472 duizend personen die vanaf 2004 zijn ingestroomd en ook weer zijn uitgestroomd uit zorg met verblijf. Er is gekeken of en zo ja hoe snel na uitstroom een cliënt is overleden. Allereerst bestaat daarbij een groot verschil per sector. Tabel 59 laat dit zien.

Van de voormalige V&V cliënten was 27% eind 2011 niet overleden, ofwel 73% is inmiddels overleden. In de gehandicapten en GGZ-sector bedraagt het percentage inmiddels overleden cliënten respectievelijk 29% en 16%.

In de V&V-sector is meestal bij overlijden de intramurale instelling het eindstation. In de V&V-sector is de laatst geregistreerde dag in ZMV voor in totaal 237 duizend personen minder dan een week eerder dan de overlijdensdatum.

Tabel 59 Uitstroom ZMV per sector, % overleden, 2004-2011, CAK

	V&V	GEH	GGZ	Totaal	V&V	GEH	GGZ	Totaal
Niet overleden	109162	37979	12064	159205	27%	71%	84%	34%
Binnen week	237164	13282	1583	252029	59%	25%	11%	53%
Binnen 3 maanden	17841	1242	107	19190	4%	2%	1%	4%
Binnen jaar	19055	560	243	19858	5%	1%	2%	4%
Later overleden	21775	99	311	22185	5%	0%	2%	5%
Totale uitstroom	404997	53162	14308	472467	100%	100%	100%	100%

Voor de uitsplitsing naar verblijfsduur is alleen gekeken naar de V&V-sector.

Tabel 60 laat zien dat vrijwel alle cliënten die langer dan een jaar intramuraal hebben verbleven en zijn uitgestroomd inmiddels zijn overleden. Van diegenen die langer dan 4 jaar intramuraal hebben gewoond is 98% binnen een week na laatste registratie in de V&V-instelling overleden.

Tabel 60 Uitstroom uit V&V sector, % overleden, 2004-2011, CAK

	Periode in ZMV							Totaal
	<=3 mnd	3-12 mnd	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	>4 jaar		
Niet overleden	81044	23668	2725	1133	284	308	109162	
Binnen week	71065	58042	40955	27371	18438	21293	237164	
Binnen 3 maanden	9854	4490	1885	1361	132	119	17841	
Binnen jaar	9932	5571	2020	1390	75	67	19055	
Later overleden	15253	5446	660	320	53	43	21775	
Totale uitstroom	187148	97217	48245	31575	18982	21830	404997	
	Periode in ZMV							
	<=3 mnd	3-12 mnd	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	>4 jaar	Totaal	
Niet overleden	43%	24%	6%	4%	1%	1%	27%	
Binnen week	38%	60%	85%	87%	97%	98%	59%	
Binnen 3 maanden	5%	5%	4%	4%	1%	1%	4%	
Binnen jaar	5%	6%	4%	4%	0%	0%	5%	
Later overleden	8%	6%	1%	1%	0%	0%	5%	
Totale uitstroom	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Tabel 61 tenslotte kijkt nog naar de eerder geconstateerde opvallende groei in het aantal kortdurend verblijvenden. Uit de tabel blijkt dat dit herstellzorg lijkt te zijn, de groei van deze groep bestaat alleen uit cliënten die nog niet zijn overleden.

Tabel 61 Uitstroom binnen 3 maanden uit V&V sector, al dan niet overleden, 2004-2011, CAK

Jaar	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Niet overleden	11546	12395	15729	8855	17722	20175	23676	25118
Overleden	12554	12557	12802	6745	12133	12302	12052	10437
Totaal	24100	24952	28531	15600	29855	32477	35728	35555

4.5 Zorg in de laatste levensjaren

4.5.1 Gebruik zorg in de laatste levensjaren in de periode 2004-2011

De gemiddelde leeftijd van overlijden stijgt. In de periode 2004-2011 is de gemiddelde leeftijd bij overlijden gestegen. Bij mannen van 72,5 naar 74,2 bij vrouwen van 78,6 naar 79,6. Dit betekent vaak ook dat de gemiddelde leeftijd van zorggebruik stijgt. Dit maakt het zinvol om naast “traditionele” analyses naar leeftijdsklasse ook te kijken naar het gebruik van zorg en het wonen met zorg in de laatste levensjaren.

Ook voor analyse van de gevolgen van extramuralisering zijn de laatste levensjaren van flink belang. Immers, zoals uit de vorige paragrafen is gebleken, het beschrijft ook de groep langdurig intramuraal verblijvenden die straks extramuraal zullen moeten zoeken naar hun woon/zorg combinaties. Daarbij is het zinvol om te kijken naar het woningmarktgedrag van voor wat betreft zorggebruik vergelijkbare huidige extramuraal verblijvenden.

Allereerst enige algemene cijfers over het gebruik van zorg in de laatste levensjaren. Tabel 62 laat naar jaar overlijden zien in hoeverre personen in de jaren 2004 t/m 2011 gebruik hebben gemaakt van ofwel ZMV ofwel ZZV. Daaruit is het gemiddelde zorggebruik naar “verschiljaar” met jaar overlijden vastgesteld. (Tabel 63). Uit Tabel 63 blijkt dat het aantal zorggebruikers in de laatste jaren voor overlijden is gestegen, gebruikte in 2004 nog 69% in het jaar van overlijden zorg, in 2011 is dit gestegen tot 76%².

Tabel 62 Personen totaal in zorg, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Jaar overlijden	Aantal overleden	inzorg04	inzorg05	inzorg06	inzorg07	inzorg08	inzorg09	inzorg10	inzorg11
2004	136841	94429	0	0	0	0	0	0	0
2005	136565	76329	94920	0	0	0	0	0	0
2006	135567	64602	76555	96250	0	0	0	0	0
2007	133218	55934	63054	75437	73281	63	0	0	0
2008	135308	51672	57869	65521	78772	98984	257	0	0
2009	134414	45138	50457	57173	65324	77773	98437	0	0
2010	136053	40956	45794	52026	58845	66928	78967	101047	0
2011	135662	36581	40800	46493	52709	59417	66865	80213	103049

Tabel 63 Percentage personen totaal in zorg, naar verschiljaar met jaar overlijden en jaar in zorg

Jaar overlijden	7 jaar voor overlijden	6 jaar voor overlijden	5 jaar voor overlijden	4 jaar voor overlijden	3 jaar voor overlijden	2 jaar voor overlijden	1 jaar voor overlijden	In jaar overlijden
2004								69%
2005							56%	70%
2006						48%	56%	71%
2007					42%	47%	57%	55%
2008				38%	43%	48%	58%	73%
2009			34%	38%	43%	49%	58%	73%
2010		30%	34%	38%	43%	49%	58%	74%
2011	27%	30%	34%	39%	44%	49%	59%	76%

² Het percentage in 2007 is door onvolledige gegevens voor Zorg Met Verblijf niet vergelijkbaar

De stijging van het aantal zorggebruikers in de laatste jaren voor overlijden doet zich zowel bij zorg met verblijf als bij zorg zonder verblijf voor. Tabel 64 en Tabel 65 laten zien dat het gebruik van ZMV in het laatste levensjaar tussen 2004 en 2011 is gestegen van 38% naar 42%, het gebruik van zorg zonder verblijf in het laatste levensjaar steeg in die periode van 40% naar 44%.

Tabel 64 Personen totaal in zorg met verblijf, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Jaar overlijden	Aantal overleden	inzmv04: In ZMV	inzmv05: In ZMV	inzmv06: In ZMV	inzmv07: In ZMV	inzmv08: In ZMV	inzmv09: In ZMV	inzmv10: In ZMV	inzmv11: In ZMV
2004	136841	52197	0	0	0	0	0	0	0
2005	136565	40898	52948	0	0	0	0	0	0
2006	135567	32414	41828	54301	0	0	0	0	0
2007	133218	25042	30950	40037	24636	0	0	0	0
2008	135308	21185	26336	32332	41392	55419	0	0	0
2009	134414	16640	20652	25510	30947	41931	55119	0	0
2010	136053	13617	16930	21090	25246	32961	43111	56973	0
2011	135662	10937	13575	16842	19963	26330	33062	43622	57204

Tabel 65 Percentage personen totaal in zorg met verblijf, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Jaar overlijden	7 jaar voor overlijden	6 jaar voor overlijden	5 jaar voor overlijden	4 jaar voor overlijden	3 jaar voor overlijden	2 jaar voor overlijden	1 jaar voor overlijden	In jaar overlijden
2004								38%
2005							30%	39%
2006						24%	31%	40%
2007					19%	23%	30%	18%
2008				16%	19%	24%	31%	41%
2009			12%	15%	19%	23%	31%	41%
2010		10%	12%	16%	19%	24%	32%	42%
2011	8%	10%	12%	15%	19%	24%	32%	42%

Tabel 66 Personen totaal in met gebruik zorg zonder verblijf, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Jaar overlijden	Aantal overleden	inzzv04: Gebruik ZZV	inzzv05: Gebruik ZZV	inzzv06: Gebruik ZZV	inzzv07: Gebruik ZZV	inzzv08: Gebruik ZZV	inzzv09: Gebruik ZZV	inzzv10: Gebruik ZZV	inzzv11: Gebruik ZZV
2004	136841	54624	0	0	0	0	0	0	0
2005	136565	46000	54761	0	0	0	0	0	0
2006	135567	39988	45699	55666	0	0	0	0	0
2007	133218	37297	39871	46352	55834	63	0	0	0
2008	135308	36030	38362	41432	47043	57000	257	0	0
2009	134414	32987	35408	38587	41039	47013	57024	0	0
2010	136053	31048	33595	36926	39157	42157	47410	58272	0
2011	135662	28845	31157	34582	37319	39932	42209	48437	60178

Tabel 67 Percentage personen totaal met gebruik zorg zonder verblijf, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Jaar overlijden	7 jaar voor overlijden	6 jaar voor overlijden	5 jaar voor overlijden	4 jaar voor overlijden	3 jaar voor overlijden	2 jaar voor overlijden	1 jaar voor overlijden	In jaar overlijden
2004								40%
2005							34%	40%
2006						29%	34%	41%
2007					28%	30%	35%	42%
2008				27%	28%	31%	35%	42%
2009			25%	26%	29%	31%	35%	42%
2010		23%	25%	27%	29%	31%	35%	43%
2011	21%	23%	25%	28%	29%	31%	36%	44%

4.5.2 Omvang zorggebruik ZMV in laatste levensjaren, 2004-2011

Tenslotte is gekeken naar de intensiteit van het zorggebruik, en naar het zorggebruik in de laatste levensjaren in relatie tot het totale zorggebruik.

Tabel 68 laat zien hoe groot het gemiddelde aantal dagen verblijf voor de cliënten ZMV was voor de periode 2004-2011 in de jaren van en voor overlijden. Dit levert een constant beeld op, de gemiddelde cliënt gebruikt in de loop der jaren evenveel dagen.

Tabel 69 laat het totale beslag zien van alle cliënten op de capaciteit ZMV naar jaar overlijden. Zo was in 2006 55% van alle verblijfdagen in de V&V “bezet” door cliënten die binnen 5 jaar zijn overleden.

In de de V&V sector zijn deze percentages nog hoger, Tabel 70 laat zien dat in 2006 75% van de intramurale capaciteit was bezet door cliënten die binnen 5 jaar zijn overleden.

Tabel 68 Gemiddeld aantal dagen ZMV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	138	132	134	199	135	130	134	136
1 jaar voor overlijden	295	293	290	298	290	288	287	
2 jaar voor overlijden	304	299	298	306	296	294		
3 jaar voor overlijden	297	294	293	304	291			
4 jaar voor overlijden	294	289	286	299				
5 jaar voor overlijden	288	284	282					
6 jaar voor overlijden	283	279						
7 jaar voor overlijden	277							
Nog niet overleden	291	287	285	304	283	282	283	283
Totaal	267	263	262	294	261	260	259	260

Tabel 69 Cumulatief aantal verblijfsjaren in ZMV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	9%	8%	9%	6%	9%	8%	8%	8%
1 jaar voor overlijden	23%	23%	22%	21%	22%	22%	22%	
2 jaar voor overlijden	35%	34%	34%	32%	34%	33%		
3 jaar voor overlijden	44%	43%	43%	41%	42%			
4 jaar voor overlijden	51%	51%	50%	49%				
5 jaar voor overlijden	57%	56%	55%					
6 jaar voor overlijden	62%	61%						
7 jaar voor overlijden	66%							
Nog niet overleden	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 70 Cumulatief aantal verblijfsjaren in V&V, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	12%	11%	12%	8%	12%	12%	12%	
1 jaar voor overlijden	31%	31%	31%	29%	32%	31%	32%	
2 jaar voor overlijden	47%	46%	46%	45%	47%	47%		
3 jaar voor overlijden	58%	58%	58%	58%	59%			
4 jaar voor overlijden	68%	68%	67%	67%				
5 jaar voor overlijden	75%	75%	75%					
6 jaar voor overlijden	81%	80%						
7 jaar voor overlijden	85%							
Nog niet overleden	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

4.5.3 Omvang zorggebruik ZZV in laatste levensjaren, 2004-2011

Tabel 71 laat zien hoe groot het gemiddelde aantal uren gebruik van ZZV per week in de periode 2004-2011 was en in de jaren van en voor overlijden. Dit levert een constant beeld op, de gemiddelde cliënt gebruikt in de loop der jaren evenveel uren per week.

Tabel 72 laat het totale beslag zien van alle cliënten op de capaciteit ZZV naar jaar overlijden. Zo werd in 2006 51% van alle uren ZZV "gebruikt" door cliënten die binnen 5 jaar waren overleden.

Tabel 71 Gemiddeld aantal uren per week ZZV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	5,2	5,0	4,9	4,8	4,7	4,6	4,7	4,9
1 jaar voor overlijden	4,3	4,3	4,5	4,4	4,3	4,4	4,4	
2 jaar voor overlijden	4,2	4,3	4,4	4,4	4,3	4,4		
3 jaar voor overlijden	4,0	4,1	4,2	4,2	4,1			
4 jaar voor overlijden	3,7	3,8	4,0	3,9				
5 jaar voor overlijden	3,5	3,7	3,7					
6 jaar voor overlijden	3,4	3,4						
7 jaar voor overlijden	3,2							
Nog niet overleden	2,3	2,5	2,6	2,8	2,9	3,1	3,2	3,4
Totaal	2,9	3,0	3,1	3,1	3,1	3,2	3,2	3,3

Tabel 72 Cumulatief aantal uren ZZV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	7,9%	7,5%	7,2%	7,1%	6,9%	6,6%	6,7%	6,9%
1 jaar voor overlijden	18,9%	18,4%	18,1%	17,9%	17,5%	17,1%	17,1%	
2 jaar voor overlijden	28%	28%	28%	27%	27%	26%		
3 jaar voor overlijden	37%	36%	36%	36%	35%			
4 jaar voor overlijden	44%	44%	44%	43%				
5 jaar voor overlijden	50%	51%	51%					
6 jaar voor overlijden	56%	57%						
7 jaar voor overlijden	61%							
Nog niet overleden	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

4.6 Zorgcarrières naar diverse achtergrondkenmerken

In het WoON-2006 en WoON-2009 zijn diverse voor zorggebruik relevante achtergrondkenmerken zoals huishoudtype, opleiding, huur of koopwoning, woonmilieu en inkomen bekend. In deze paragraaf wordt gekeken naar de op basis van de CAK-gegevens vastgestelde zorgcarrières in ZZV en ZMV van de WoON-respondenten in relatie tot deze achtergrondkenmerken. Hierbij moet rekening worden gehouden met het feit dat de achtergrondkenmerken alleen voor de WoON-jaren bekend zijn.

4.6.1 Basisopzet zorgcarrières

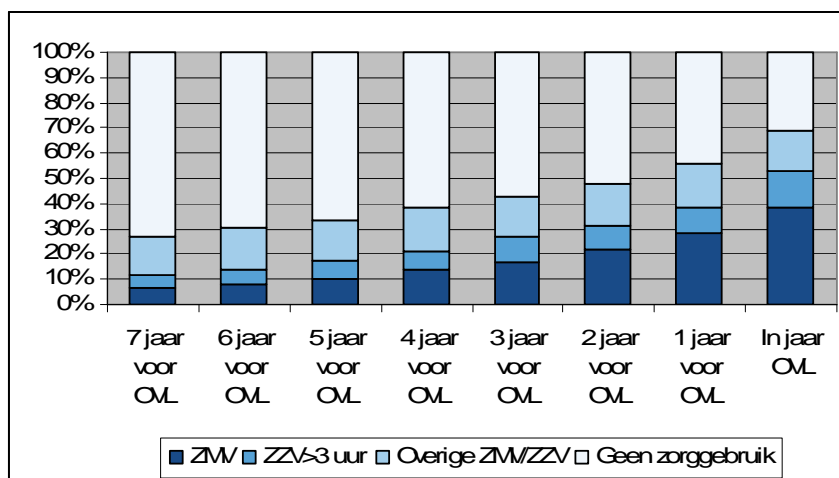
Zorgcarrières worden beschreven als het gebruik van zorg in de laatste jaren voor overlijden. Daarbij is een indeling gemaakt in 4 categorieën

- Langdurend in ZMV, tot en met jaar overlijden in zorg met verblijf
- Langdurend in ZZV met meer 3 uur per week, tot en met jaar of overlijden of instroom in ZMV
- Overig gebruik ZZV of ZMV
- Geen gebruik ZZV of ZMV

Figuur 28 en Tabel 73 geven een inschatting van de zorgcarrières weer. Dit is gebaseerd op het gerealiseerde zorggebruik in 2004, het jaar waarvoor de langste periode, t/m 7 jaar voor overlijden kan worden beschreven. Alhoewel het zorggebruik in de laatste levensjaren in de periode 2004-2011 enigszins is toegenomen, lijkt dit ook nu nog een vrij goede beschrijving te geven van de zorgcarrières. In de volgende paragraaf wordt gekeken naar de ontwikkelingen in de periode 2004-2011.

De gepresenteerde cijfers laten onder andere zien dat 31% van alle overleden personen in het laatste levensjaar geen gebruik maakt van ofwel ZMV ofwel ZZV. Circa 27% van alle overledenen gebruikte 3 jaar voor overlijden langdurige zorg. Hiervan verbleef 17% in een intramurale instelling verbleef en 10% maakte gebruik van meer dan 3 uur per week ZZV.

Figuur 28 Gebruik zorg in de laatste 7 levensjaren, % personen, op basis realisaties

Tabel 73 Gebruik zorg in de laatste 7 levensjaren, personen (x1000) en % personen

	ZMV lang	ZZV>3 uur lang	ZZV/ZMV overig	Geen ZZV/ZMV	Totaal personen	ZMV lang	ZZV>3 uur lang	ZZV/ZMV overig	Geen ZZV/ZMV	Totaal personen
7 jaar voor overlijden	8	7	21	99	135	6%	5%	16%	73%	100%
6 jaar voor overlijden	11	8	22	94	135	8%	6%	16%	70%	100%
5 jaar voor overlijden	14	9	22	90	135	10%	7%	16%	66%	100%
4 jaar voor overlijden	18	11	23	83	135	13%	8%	17%	62%	100%
3 jaar voor overlijden	23	13	22	77	135	17%	10%	16%	57%	100%
2 jaar voor overlijden	30	13	22	71	135	22%	9%	16%	52%	100%
1 jaar voor overlijden	38	14	23	60	135	28%	10%	17%	44%	100%
In jaar overlijden	51	20	22	42	135	38%	15%	16%	31%	100%

4.6.2 Ontwikkeling in de tijd van zorgcarrières

Het zorggebruik in de laatste levensjaren is in de periode 2004-2011 toegenomen.³

Deze paragraaf kijkt naar de ontwikkeling van het zorggebruik in het laatste levensjaar (Tabel 74 en Figuur 29) en naar het gebruik van zorg 3 jaar voor overlijden (Tabel 75). In de bijlage zijn alle ontwikkelingen te zien. Het percentage personen dat in het geheel geen gebruik maakt van zorg in het laatste levensjaar is in de periode 2004-2011 gedaald van 31% naar 24%. Met name het gebruik van ZMV in het laatste levensjaar is toegenomen, van 38% naar 42%. Ook drie jaar voor overlijden gebruiken personen in de loop der tijd wat meer zorg. In 2005 gebruikte 43% zorg, in 2008 44%. Hier is er met name bij ZZV sprake van een groei.

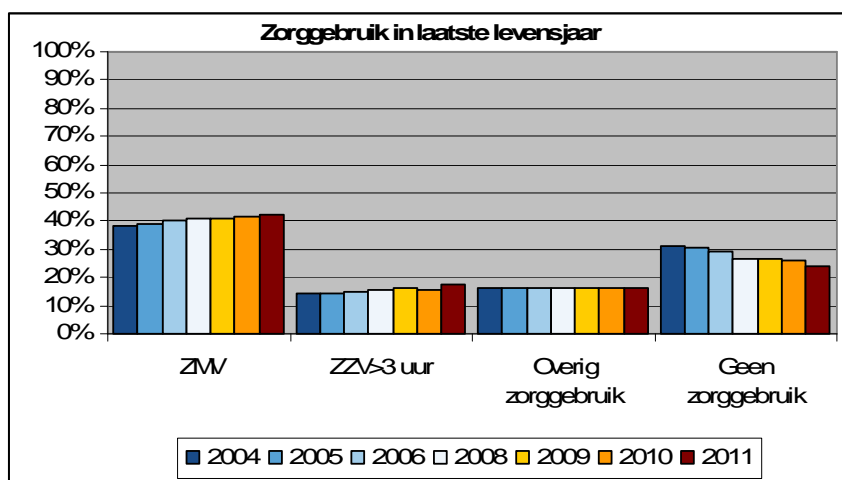
Tabel 74 Gebruik zorg in laatste levensjaar, 2004-2001

	Overig		Geen		Totaal
	ZMV	ZZV>3 uur	ZZV/ZMV	ZZV/ZMV	
2004	38%	15%	16%	31%	100%
2005	39%	14%	16%	30%	100%
2006	40%	15%	16%	29%	100%
2008	41%	16%	16%	27%	100%
2009	41%	16%	16%	27%	100%
2010	42%	16%	17%	26%	100%
2011	42%	17%	16%	24%	100%

Tabel 75 Gebruik zorg 3 jaar voor overlijden, 2005-2008

	Overig		Geen		Totaal
	ZMV	ZZV>3 uur	ZZV/ZMV	ZZV/ZMV	
2005	17,0%	9,5%	16,3%	57,2%	100%
2006	16,5%	10,0%	16,0%	57,5%	100%
2007	17,1%	10,3%	15,8%	56,7%	100%
2008	17,3%	10,8%	15,7%	56,2%	100%

Figuur 29 Gebruik zorg in laatste levensjaar, 2004-2001

³ Een mogelijke verklaring voor de groei van gebruik zorg in de laatste levensjaren zou een daling van het aantal jong overledenen kunnen zijn. Dit geeft inderdaad enige maar geen volledige verklaring. In de periode 2004-2011 is het percentage personen dat overlijdt voor hun 65e gedaald van 19,7% naar 18,1%.

4.6.3 Zorgcarrières WoON-respondenten

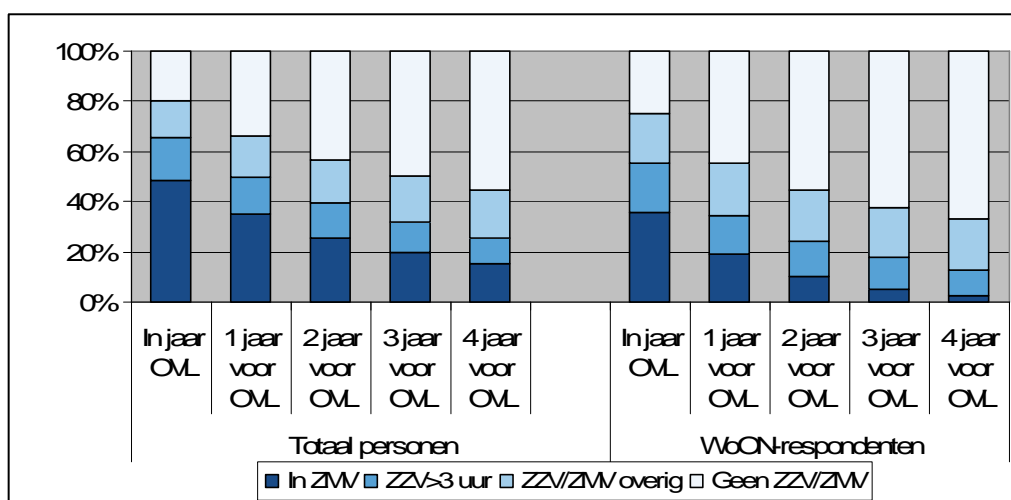
Voor het beschrijven van de zorgcarrières is vanwege de aanwezigheid van diverse achtergrondkenmerken een koppeling met het WoON interessant. Voor deze koppeling is een aantal keuzes gemaakt (Tabel 76). In totaal zijn van alle personen in het WoON-2006 en WoON-2009 er inmiddels 7810 overleden. Voor de analyse is alleen gekeken naar personen die na hun 65^e zijn overleden en vanaf 2008. Dit laatste is gekozen om een wat langere zorggeschiedenis, (tot en met vier jaar voor overlijden), te kunnen beschrijven.

Tabel 76 Overleden personen in 2004-2011, 65- en 65+, totaal personen en WoON-respondenten

Jaar overlijden	Totaal overleden			Overleden >=65		
	In WoON	Niet in WoON	Totaal	In WoON	Niet in WoON	Totaal
2004	0	136841	136841	0	109898	109898
2005	36	136529	136565	25	110357	110382
2006	652	134915	135567	499	109313	109812
2007	795	132423	133218	633	107356	107989
2008	944	134364	135308	760	108857	109617
2009	1540	132874	134414	1235	107828	109063
2010	1817	134236	136053	1468	109545	111013
2011	2026	133636	135662	1664	109414	111078
Analysekader				5127	435644	440771
Totaal 2004-2011	7810	1075818	1083628	6284	872568	878852

Lastig bij de beschrijving van de zorgcarrières is de selectiviteit van de WoON-steekproef, waarin intramurale personen niet zijn opgenomen. Kenmerken van langdurig intramuraal verblijvenden kunnen derhalve niet of in veel geringere mate op basis van de WoON-kenmerken worden vastgesteld. Figuur 30 en Tabel 77 laten de verschillen in zorgcarrières zien van alle personen en die van de WoON-respondenten of hun partners.

Figuur 30 Gebruik zorg in laatste levensjaren, overleden na 65 jaar, totaal personen en WoON-respondenten

Tabel 77 Gebruik zorg in laatste levensjaren, overleden na 65e jaar, totaal personen en WoON-respondenten

	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL
Totaal personen										
In ZMV	212235	153765	113133	87239	67398	48%	35%	26%	20%	15%
ZZV>3 uur	76254	63937	59958	53507	46000	17%	15%	14%	12%	10%
ZZV/ZMV overig	65988	74563	76308	80200	83003	15%	17%	17%	18%	19%
Geen ZZV/ZMV	86272	148484	191350	219803	244348	20%	34%	43%	50%	55%
Totaal	440749	440749	440749	440749	440749	100%	100%	100%	100%	100%
WoON-respondenten										
In ZMV	1819	963	520	264	124	36%	19%	10%	5%	2%
ZZV>3 uur	1007	804	714	633	526	20%	16%	14%	12%	10%
ZZV/ZMV overig	999	1077	1049	1034	1046	20%	21%	21%	20%	20%
Geen ZZV/ZMV	1280	2261	2822	3174	3409	25%	44%	55%	62%	67%
Totaal	5105	5105	5105	5105	5105	100%	100%	100%	100%	100%

In de uiteindelijk beschrijving van zorgcarrières met gebruikmaking van WoON-informatie zijn de volgende keuzes gemaakt

- De CAK-cijfers zijn leidend voor wat betreft zorggebruik in de laatste levensjaren
- Voor de intramurale populatie zijn de kenmerken op grond van intramurale verblijfsduur bijgeschat

Dit geeft een eerste benadering, de resultaten mogen zeker met enige argwaan worden beoordeeld.

4.6.4 Zorgcarrières naar leeftijd overlijden

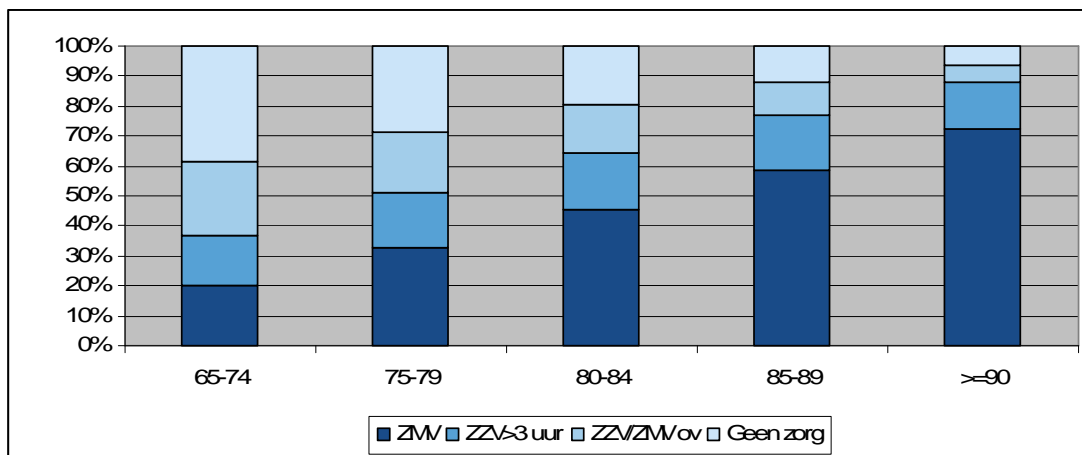
Bij zorgcarrières blijkt er een flinke samenhang tussen omvang zorggebruik en leeftijd overlijden te zijn. Hoe later men overlijdt hoe meer zorg er wordt gebruikt. Tabel 78 en Figuur 31 kijken naar het zorggebruik in het laatste levensjaar. Van diegenen die zijn overleden tussen 65-74 jarige leeftijd gebruikt 38% geen enkele zorg, terwijl dit bij diegenen die zijn overleden na hun 90^e 6% geen zorg gebruikt.

Figuur 32 kijkt naar het totale zorggebruik in de laatste vier jaar voor overlijden. Terwijl 65-74 jarigen in totaal in de laatste vier jaar ongeveer 100 dagen intramuraal verblijf en gemiddeld 0,7 uur ZZV per week hebben gebruikt, is dit bij 90+ 700 dagen intramuraal verblijf en gemiddeld 2,6 uur ZZV per week.

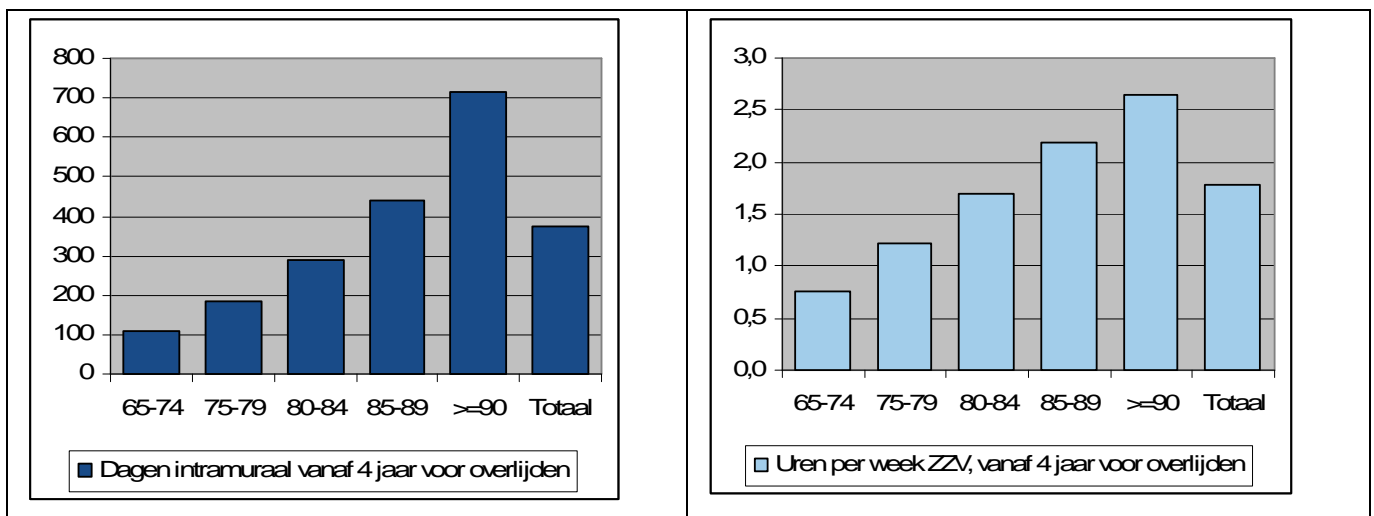
Tabel 78 Gebruik zorg in laatste levensjaar, per leeftijdsklasse, CAK

Leeftijd	ZMV	ZZV>3 uur	ZZV/ZMV ov	Geen zorg	Totaal	ZMV	ZZV>3 uur	ZZV/ZMV ov	Geen zorg	Totaal
65-74	16	13	20	31	80	20%	16%	25%	38%	100%
75-79	23	12	14	20	69	33%	18%	20%	29%	100%
80-84	41	17	15	18	91	45%	19%	16%	19%	100%
85-89	58	18	11	12	99	59%	18%	11%	12%	100%
>=90	74	16	6	6	102	72%	16%	6%	6%	100%
Totaal	212	76	66	86	441	48%	17%	15%	20%	100%

Figuur 31 Gebruik zorg in laatste levensjaar, per leeftijdsklasse, CAK

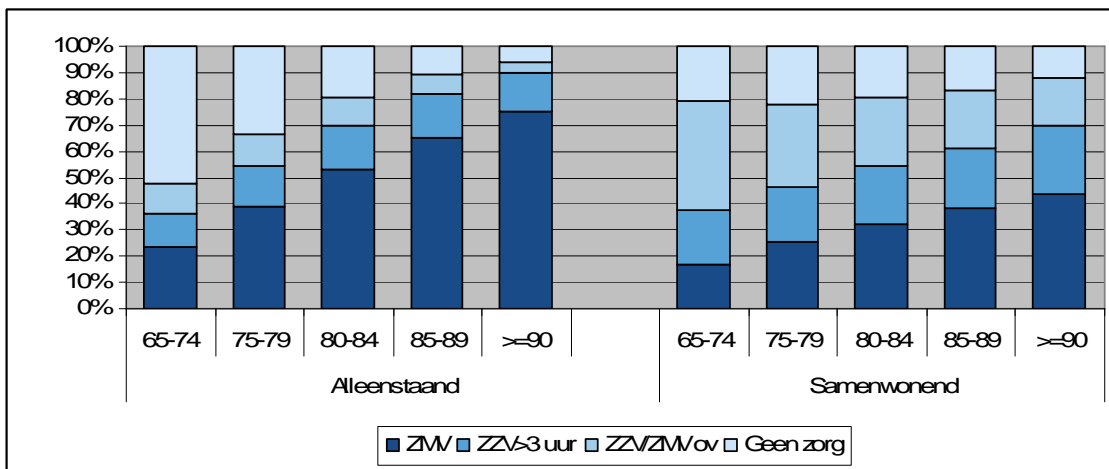
Figuur 32 Gebruik zorg t/m vier jaar voor overlijden, per leeftijdsklasse, CAK

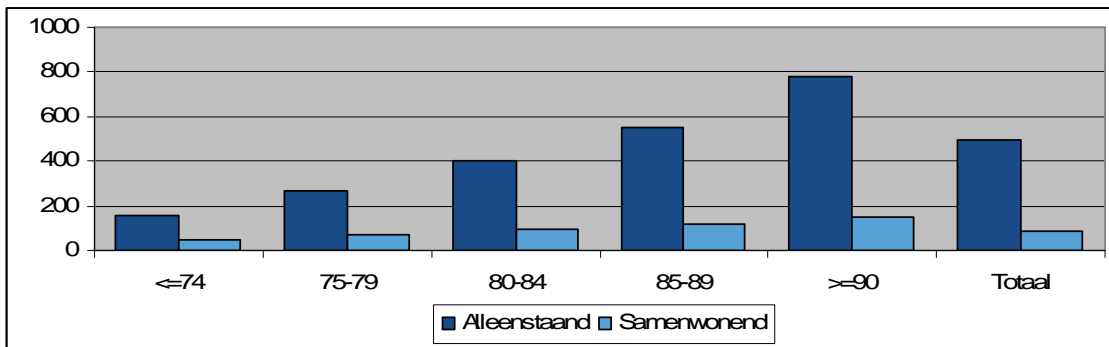
4.6.5 Zorgcarrières naar huishoudtype

Figuur 33 laten het gebruik van zorg in het laatste levensjaar van alleenstaanden en samenwonenden, uitgesplitst naar leeftijdsklasse. Met name ook bij personen die zijn overleden op latere leeftijd maken alleenstaanden in hun laatste levensjaar meer gebruik van zorg met verblijf (ZMV). Samenwonenden maken in hun laatste levensjaar in alle leeftijdsklassen juist iets meer gebruik van langdurige ZZV met meer dan 3 uur per week. Opvallend is verder het relatief grote gebruik van “overige” ZZV of ZMV zorg bij samenwonenden. In Figuur 34 en Figuur 35 wordt gekeken naar het totale zorggebruik in de laatste vier levensjaren. Bij samenwonenden is het gebruik ZMV veel lager dan bij alleenstaanden. Het gebruik van ZZV per persoon is bij samenwonenden ook minder dan bij alleenstaanden.

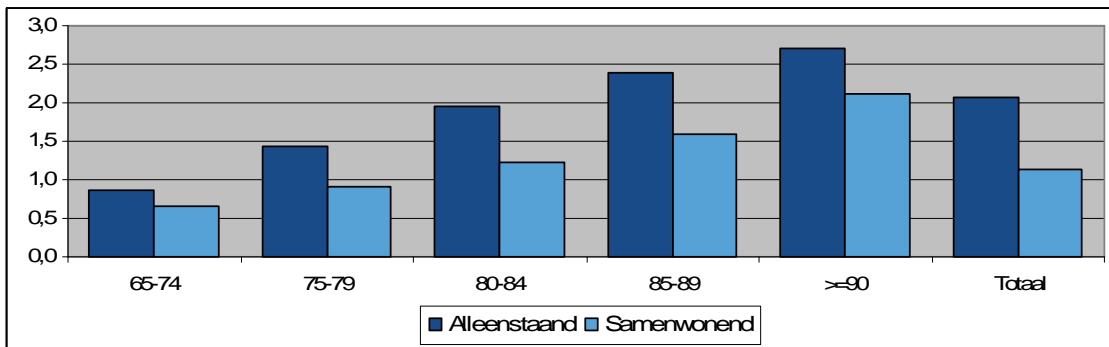
Figuur 33 Gebruik zorg in laatste levensjaar, per leeftijdsklasse, alleenstaand en samenwonend, CAK

Figuur 34 Gebruik ZMV t/m vier jaar voor overlijden, in aantal dagen, alleenstaand en samenwonend, CAK

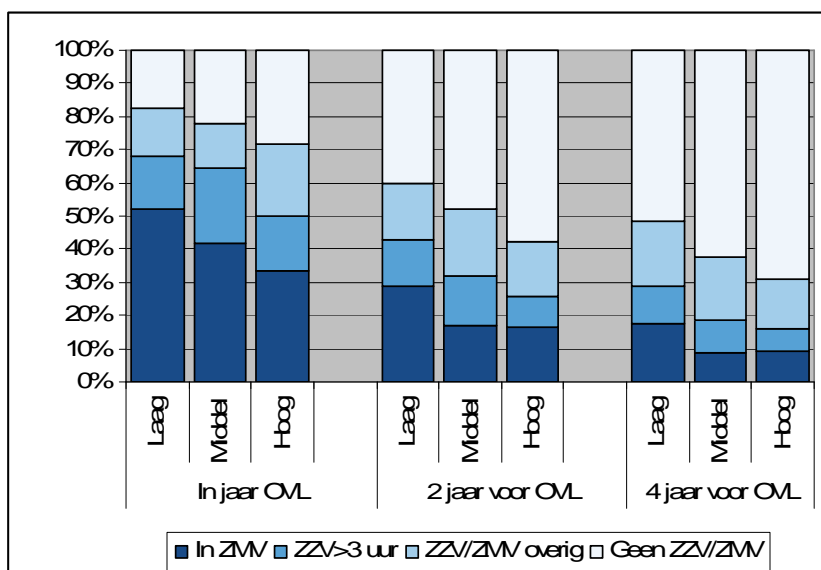
Figuur 35 Gebruik ZZV in uren per week, laatste vier jaar voor overlijden, naar leeftijd en huishoudtype, CAK

4.6.6 Zorgcarrières naar opleidingsniveau

- Lager opgeleiden verblijven in hun laatste jaren voor overlijden vaak langduriger in een intramurale instelling. Zo verbleef naar schatting van de lager opgeleiden 2 jaar voor overlijden 29% in ZMV, terwijl van de hoger opgeleiden dit percentage 17% bedraagt.
- Ook het langdurig ZZV-zorggebruik is bij hoger opgeleiden lager.

Figuur 36 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, naar opleidingsniveau, CAK/WoON/GBA

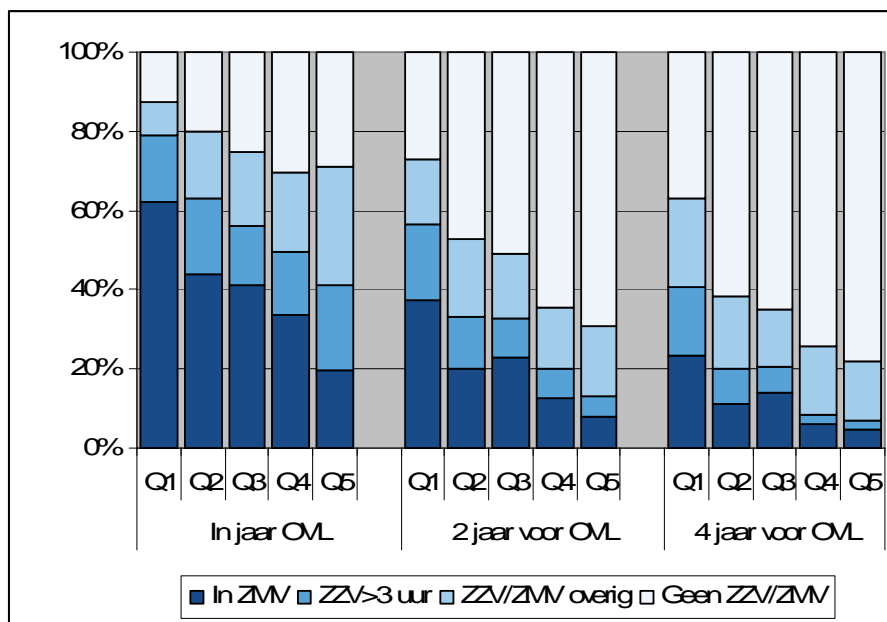
Tabel 79 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, naar opleidingsniveau, CAK/WoON/GBA

Lage opleiding	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL
In ZMV	52%	38%	29%	23%	18%
ZZV > 3 uur	16%	15%	14%	13%	11%
ZZV/ZMV overig	14%	16%	17%	18%	19%
Geen ZZV/ZMV	18%	31%	40%	47%	52%
Totaal x1000	324	324	324	324	324
Middel opleiding	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL
In ZMV	42%	27%	17%	12%	9%
ZZV > 3 uur	23%	16%	15%	13%	10%
ZZV/ZMV overig	13%	20%	20%	22%	19%
Geen ZZV/ZMV	22%	37%	48%	53%	62%
Totaal x1000	64	64	64	64	64
Hoge opleiding	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL
In ZMV	34%	24%	17%	13%	9%
ZZV > 3 uur	16%	10%	9%	7%	6%
ZZV/ZMV overig	22%	18%	16%	17%	15%
Geen ZZV/ZMV	28%	48%	58%	64%	69%
Totaal x1000	52	52	52	52	52

4.6.7 Zorgcarrières naar hoogte inkomen

- Inkomen geeft een nog scherper dan opleiding onderscheid in zorgcarrières dan opleiding. Zo verblijft 2 jaar voor overlijden van de personen in het 1e inkomensquintiel 37% in ZMV, terwijl van de personen in het 4e inkomensquintiel dit percentage 13% bedraagt.
- Ook het langdurig ZZV-zorggebruik is bij hogere inkomens flink lager.

Figuur 37 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, naar hoogte inkomen, CAK/WoON/GBA

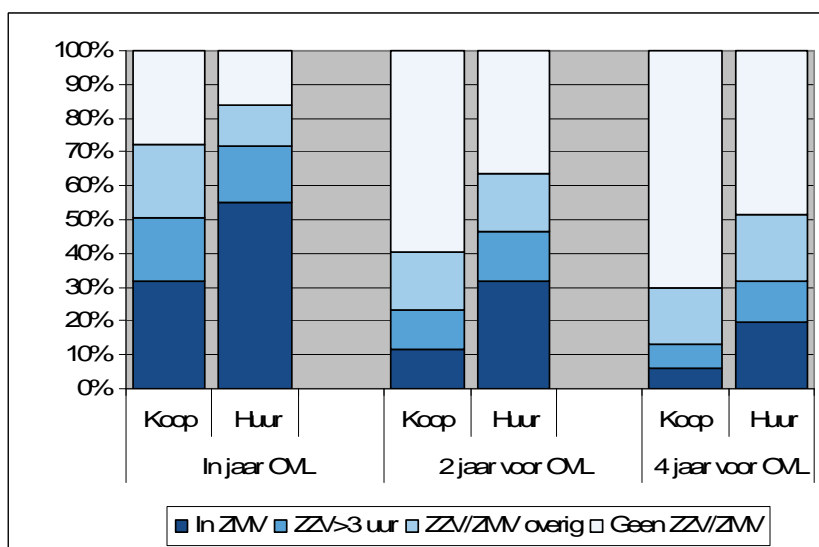
Tabel 80 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, naar hoogte inkomen, CAK/WoON/GBA

1e quintiel	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL	2e quintiel	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL
In ZMV	62%	48%	37%	30%	24%	In ZMV	44%	29%	20%	15%	11%
ZZV > 3 uur	17%	17%	19%	19%	17%	ZZV > 3 uur	19%	16%	13%	10%	9%
ZZV/ZMV overig	9%	16%	16%	20%	23%	ZZV/ZMV overig	17%	20%	20%	19%	18%
Geen ZZV/ZMV	12%	19%	27%	31%	37%	Geen ZZV/ZMV	20%	35%	47%	56%	62%
Totaal x1000	219	219	219	219	219	Totaal x1 000	114	114	114	114	114
3e quintiel	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar	4e quintiel	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar
In ZMV	41%	31%	23%	18%	14%	In ZMV	34%	23%	13%	9%	6%
ZZV > 3 uur	15%	11%	10%	7%	6%	ZZV > 3 uur	16%	11%	7%	6%	3%
ZZV/ZMV overig	18%	16%	16%	17%	15%	ZZV/ZMV overig	20%	14%	15%	15%	17%
Geen ZZV/ZMV	25%	43%	51%	57%	65%	Geen ZZV/ZMV	30%	53%	65%	70%	74%
Totaal x1000	70	70	70	70	70	Totaal x1 000	27	27	27	27	27
5e quintiel	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar	TOTAAL	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar
In ZMV	19%	12%	8%	5%	5%	In ZMV	48%	35%	26%	20%	15%
ZZV > 3 uur	22%	8%	5%	3%	3%	ZZV > 3 uur	17%	15%	14%	12%	10%
ZZV/ZMV overig	30%	16%	18%	14%	15%	ZZV/ZMV overig	15%	17%	17%	18%	19%
Geen ZZV/ZMV	29%	64%	69%	77%	78%	Geen ZZV/ZMV	20%	34%	43%	50%	55%
Totaal x1000	10	10	10	10	10	Totaal x1 000	441	441	441	441	441

4.6.8 Zorgcarrières in huur en koopwoningen

- Met name langdurig ZMV-gebruik komt weinig voor bij (voormalige) bewoners van een koopwoning.

Figuur 38 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, bewoners huur- en koopwoningen, CAK/WoON/GBA

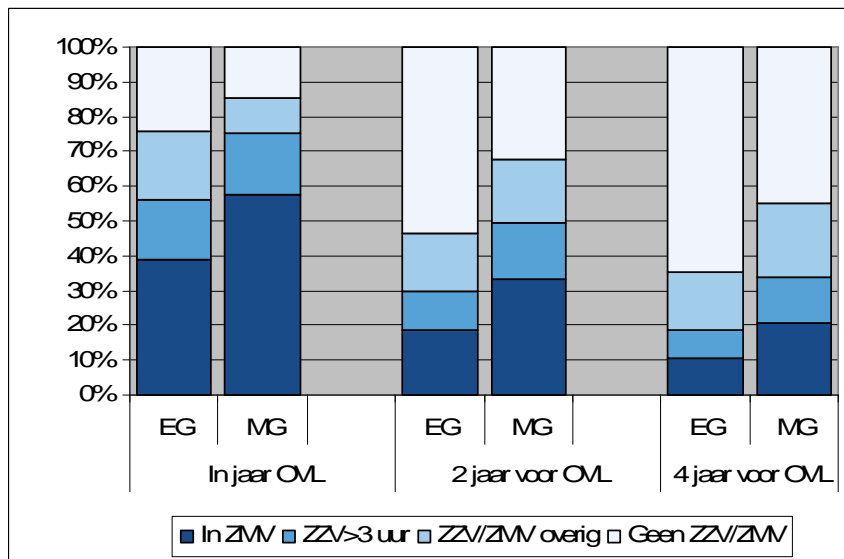
Tabel 81 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, (voormalig) in huur- en koopwoningen, CAK/WoON/GBA

Koopwoning	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL
In ZMV	32%	20%	11%	8%	6%
ZZV > 3 uur	19%	13%	12%	9%	7%
ZZV/ZMV overig	22%	20%	17%	16%	17%
Geen ZZV/ZMV	28%	47%	60%	68%	70%
Totaal x1000	129	129	129	129	129
Huurwoning	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL
In ZMV	55%	41%	32%	25%	20%
ZZV > 3 uur	17%	15%	15%	14%	12%
ZZV/ZMV overig	12%	16%	17%	19%	20%
Geen ZZV/ZMV	16%	28%	36%	42%	49%
Totaal x1000	312	312	312	312	312

4.6.9 Zorgcarrières in eengezins- en meergezinswoningen

- In het algemeen is er bij (voormalige) bewoners van eengezinswoningen minder sprake van zorggebruik in de laatste levensjaren

Figuur 39 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, (voormalig) in eengezins- en meergezinswoningen, CAK/WoON/GBA

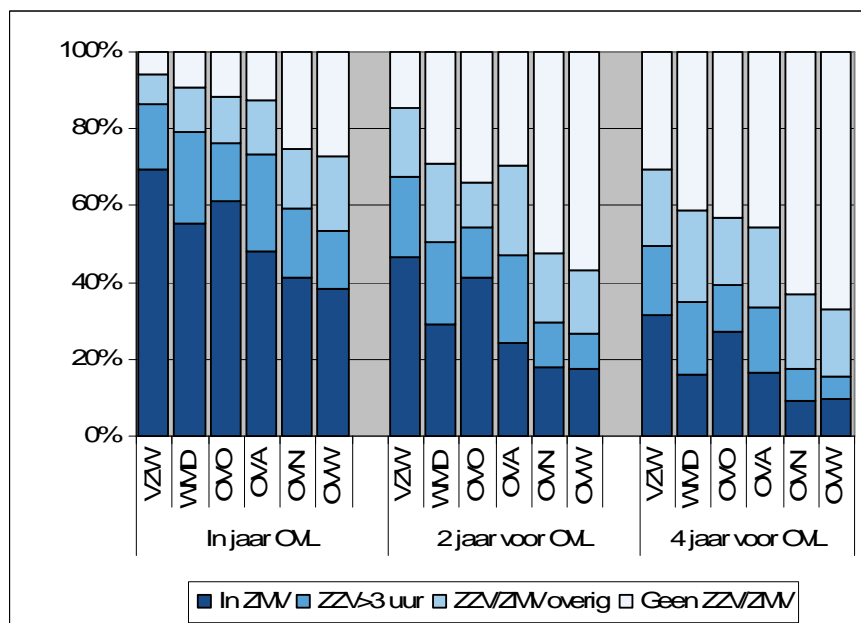
Tabel 82 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, bewoners eengezins- en meergezinswoningen, CAK/WoON/GBA

Eengezins	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL
In ZMV	39%	26%	18%	14%	11%
ZZV > 3 uur	17%	13%	11%	9%	8%
ZZV/ZMV overig	20%	19%	17%	16%	17%
Geen ZZV/ZMV	24%	42%	54%	61%	65%
Totaal x1000	224	224	224	224	224
Meergezins	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL
In ZMV	58%	44%	34%	26%	20%
ZZV > 3 uur	17%	16%	16%	15%	13%
ZZV/ZMV overig	10%	15%	18%	20%	21%
Geen ZZV/ZMV	15%	25%	32%	38%	45%
Totaal x1000	216	216	216	216	216

4.6.10 Zorgcarrières naar typering wonen met zorg

- Opvallend is het hoge gebruik van met name intramurale zorg in de laatste levensjaren bij personen die, volgens eerdere opgave in het WoON, woonden in de meer zorggerelateerde woonvormen zoals verzorgd wonen

Figuur 40 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, en (voormalige) typering wonen met zorg, CAK/WoON/GBA

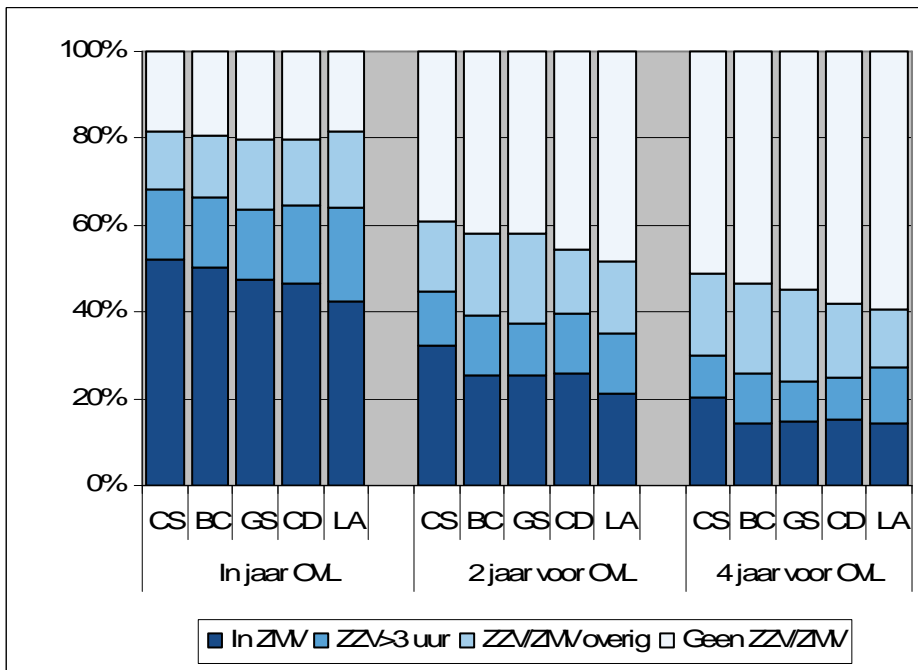
Tabel 83 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, naar typering wonen met zorg, CAK/WoON/GBA

VZW	In jaar OVL					WMD	In jaar OVL				
	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL	1 jaar voor OVL		2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL		
In ZMV	70%	56%	47%	40%	32%	In ZMV	55%	40%	29%	22%	16%
ZZV>3 uur	17%	19%	21%	19%	18%	ZZV>3 uur	24%	22%	21%	21%	19%
ZZV/ZMV overig	7%	13%	18%	20%	20%	ZZV/ZMV overig	11%	16%	20%	22%	24%
Geen ZZV/ZMV	6%	12%	15%	21%	31%	Geen ZZV/ZMV	9%	22%	29%	35%	42%
Totaal x1000	99	99	99	99	99	Totaal x1000	52	52	52	52	52
OVO	In jaar OVL					OVA	In jaar OVL				
	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar	-1 jaar		-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar		
In ZMV	61%	49%	41%	34%	27%	In ZMV	48%	34%	24%	20%	16%
ZZV>3 uur	15%	12%	13%	12%	12%	ZZV>3 uur	25%	23%	23%	20%	17%
ZZV/ZMV overig	12%	15%	12%	16%	17%	ZZV/ZMV overig	14%	18%	23%	22%	21%
Geen ZZV/ZMV	12%	23%	34%	38%	43%	Geen ZZV/ZMV	13%	25%	29%	38%	46%
Totaal x1000	55	55	55	55	55	Totaal x1000	19	19	19	19	19
OVN	In jaar OVL					OVW	In jaar OVL				
	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar	-1 jaar		-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar		
In ZMV	41%	28%	18%	12%	9%	In ZMV	38%	26%	18%	13%	10%
ZZV>3 uur	18%	14%	12%	11%	9%	ZZV>3 uur	15%	11%	9%	7%	6%
ZZV/ZMV overig	15%	19%	18%	19%	19%	ZZV/ZMV overig	19%	18%	17%	16%	17%
Geen ZZV/ZMV	25%	40%	53%	58%	63%	Geen ZZV/ZMV	27%	45%	57%	64%	67%
Totaal x1000	75	75	75	75	75	Totaal x1000	141	141	141	141	141

4.6.11 Zorgcarrières naar woonmilieu

- In de meer stedelijke woonmilieus is het gebruik van zorg met verblijf ZMV, in de laatste levensjaren hoger.

Figuur 41 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, per woonmilieu, CAK/WoON/GBA

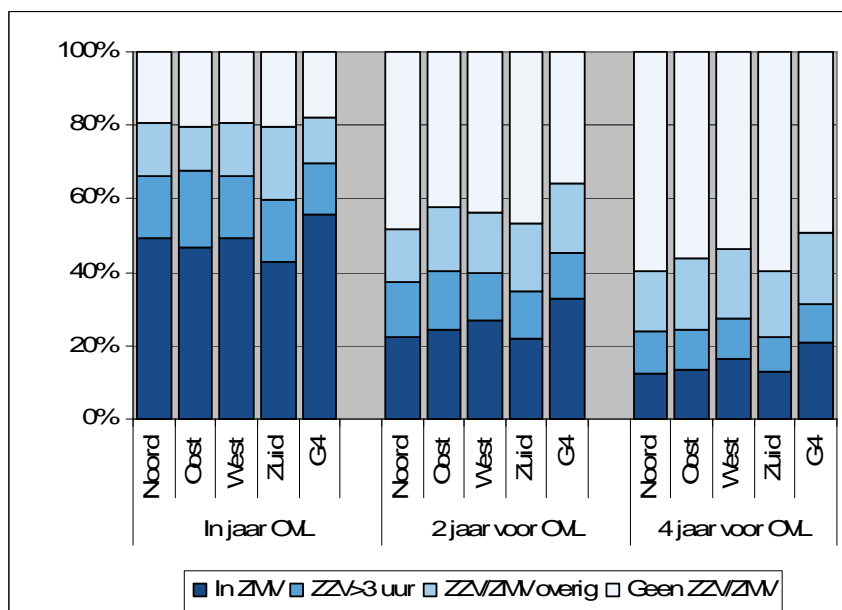
Tabel 84 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, per woonmilieu, CAK/WoON/GBA

Centrum-stedelijk	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL	Buiten-centrum	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL
In ZMV	52%	41%	32%	25%	20%	In ZMV	50%	35%	25%	19%	14%
ZZV > 3 uur	16%	14%	13%	12%	10%	ZZV > 3 uur	16%	14%	14%	13%	11%
ZZV/ZMV overig	13%	15%	16%	17%	19%	ZZV/ZMV overig	14%	17%	19%	20%	21%
Geen ZZV/ZMV	19%	31%	39%	45%	51%	Geen ZZV/ZMV	19%	34%	42%	48%	53%
Totaal x1000	45	45	45	45	45	Totaal x1000	164	164	164	164	164
Groen-stedelijk	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar	Centrum-dorps	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar
In ZMV	47%	35%	25%	20%	15%	In ZMV	47%	34%	26%	20%	15%
ZZV > 3 uur	16%	15%	12%	11%	9%	ZZV > 3 uur	18%	14%	14%	12%	9%
ZZV/ZMV overig	16%	18%	21%	21%	21%	ZZV/ZMV overig	15%	16%	15%	16%	17%
Geen ZZV/ZMV	20%	32%	42%	49%	55%	Geen ZZV/ZMV	20%	36%	46%	52%	58%
Totaal x1000	60	60	60	60	60	Totaal x1000	135	135	135	135	135
Landelijk wonen	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar	totaal	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar
In ZMV	42%	29%	21%	18%	15%	In ZMV	48%	35%	26%	20%	15%
ZZV > 3 uur	22%	19%	14%	12%	13%	ZZV > 3 uur	17%	15%	14%	12%	10%
ZZV/ZMV overig	17%	21%	17%	14%	13%	ZZV/ZMV overig	15%	17%	17%	18%	19%
Geen ZZV/ZMV	19%	32%	48%	56%	60%	Geen ZZV/ZMV	20%	34%	43%	50%	55%
Totaal x1000	36	36	36	36	36	Totaal x1000	441	441	441	441	441

4.6.12 Zorgcarrières naar landsdeel en G4

- Vooral opvallend is het hoge intramurale ZMV-gebruik in de grote steden (G4) in de laatste levensjaren. Ook in overig West-Nederland is dit gebruik hoger dan in de overige landsdelen.

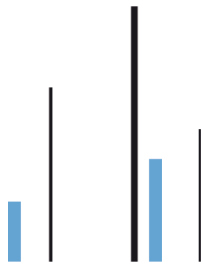
Figuur 42 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, per landsdeel en in G4, CAK/WoON/GBA

Tabel 85 Zorgcarrières t/m vier jaar voor overlijden, naar landsdeel en in G4, CAK/WoON/GBA

	Noord (Gr,Fr,Dr)					Oost (Ov,Gld,Fi)					
	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL	
In ZMV	49%	33%	23%	16%	12%	In ZMV	47%	34%	24%	18%	14%
ZZV>3 uur	17%	15%	15%	14%	12%	ZZV>3 uur	20%	17%	16%	12%	11%
ZZV/ZMV overig	15%	19%	14%	14%	16%	ZZV/ZMV overig	12%	17%	18%	21%	20%
Geen ZZV/ZMV	19%	34%	48%	56%	60%	Geen ZZV/ZMV	20%	32%	42%	48%	56%
Totaal x1000	46	46	46	46	46	Totaal x1000	83	83	83	83	83
	West (NH,ZH,Ut)					Zuid (Zl,NB,Li)					
	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar	
In ZMV	49%	36%	27%	21%	17%	In ZMV	43%	31%	22%	17%	13%
ZZV>3 uur	17%	14%	13%	12%	11%	ZZV>3 uur	17%	14%	13%	11%	9%
ZZV/ZMV overig	15%	15%	16%	17%	19%	ZZV/ZMV overig	20%	18%	19%	20%	18%
Geen ZZV/ZMV	19%	35%	44%	50%	54%	Geen ZZV/ZMV	20%	37%	47%	52%	60%
Totaal x1000	152	152	152	152	152	Totaal x1000	88	88	88	88	88
	G4					Totaal					
	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar	In jaar	-1 jaar	-2 jaar	-3 jaar	-4 jaar	
In ZMV	56%	42%	33%	26%	21%	In ZMV	48%	35%	26%	20%	15%
ZZV>3 uur	14%	11%	12%	12%	10%	ZZV>3 uur	17%	15%	14%	12%	10%
ZZV/ZMV overig	13%	19%	19%	19%	20%	ZZV/ZMV overig	15%	17%	17%	18%	19%
Geen ZZV/ZMV	18%	28%	36%	43%	49%	Geen ZZV/ZMV	20%	34%	43%	50%	55%
Totaal x1000	72	72	72	72	72	Totaal x1000	441	441	441	441	441

5

Verschillen in zorgintensiteit binnen woonvormen

5.1 Inleiding

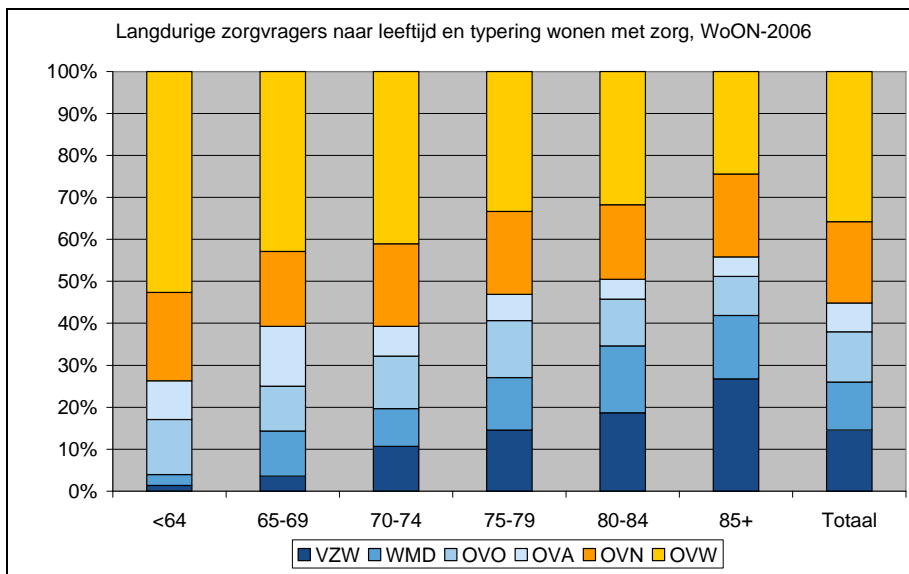
De relatie tussen de diverse vormen van wonen met zorg en het gebruik zorg is wederkerig. Uiteraard hebben mensen met een hogere zorgvraag uiteindelijk noodgedwongen ofwel een aanpassing nodig in hun eigen woning of is zelfs een verhuizing naar bijvoorbeeld een woon-zorgcomplex of naar een intramurale instelling noodzakelijk. Daarnaast wordt op oudere leeftijd ook vaak gekozen voor een vrijwillige verhuizing naar bijvoorbeeld een nultredenwoning. Daarbij gaat het niet om noodzaak, maar zijn de woonwensen deels verklaarbaar uit - wellicht verstandig- voorsorteergedrag.

Dit hoofdstuk laat de woonsituatie zien naar eerder in deze rapportage gemaakte typering van zorgvragers en zorgcarrières.

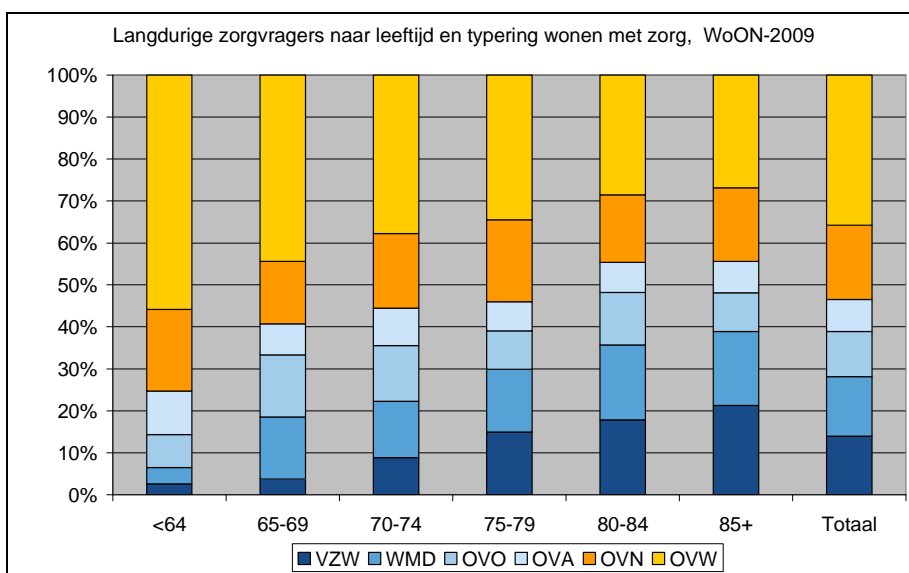
5.2 Woonsituatie langdurige zorgvragers

Deze paragraaf kijkt naar de woonsituatie per leeftijdsklasse van de langdurige zorggebruikers (450 duizend personen). In 2009 woonde in totaal 28% van de langdurige zorgvragers in ofwel verzorgd wonen ofwel wonen met diensten. Bij hogere leeftijdsklassen is dit percentage hoger.

Figuur 43 Langdurige zorgvragers naar leeftijdsklasse en typering wonen met zorg, WoON-2006

Figuur 44 Langdurige zorgvragers naar leeftijdsklasse en typering wonen met zorg, WoON-2009

Tabel 86 Langdurige zorgvragers naar leeftijdsklasse en typering wonen met zorg, WoON-2006

WoON-2006 Leeftijd	Aantallen in langdurige zorg							Percentages per woonvorm in langdurige zorg							
	VZW	WMD	OVO	OVA	OVN	OVW	Totaal	VZW	WMD	OVO	OVA	OVN	OVW	Totaal	
<64	1	2	10	7	16	40	76	1%	3%	13%	9%	21%	53%	100%	
65-69	1	3	3	4	5	12	28	4%	11%	11%	14%	18%	43%	100%	
70-74	6	5	7	4	11	23	56	11%	9%	13%	7%	20%	41%	100%	
75-79	14	12	13	6	19	32	96	15%	13%	14%	6%	20%	33%	100%	
80-84	20	17	12	5	19	34	107	19%	16%	11%	5%	18%	32%	100%	
85+	23	13	8	4	17	21	86	27%	15%	9%	5%	20%	24%	100%	
Totaal	66	52	54	31	88	162	453	15%	11%	12%	7%	19%	36%	100%	

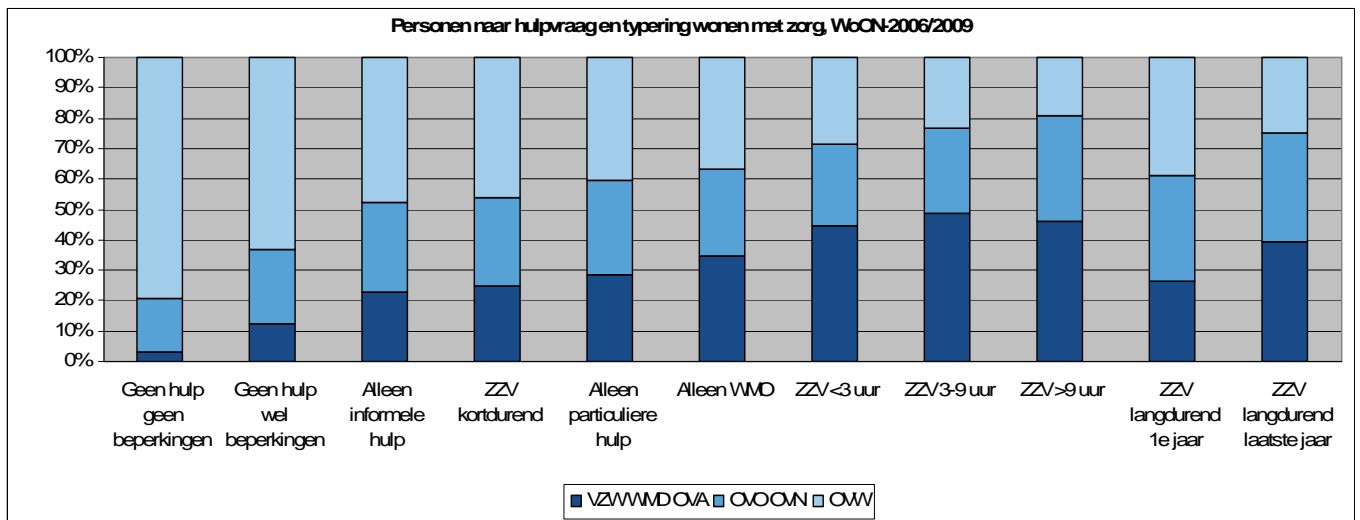
Tabel 87 Langdurige zorgvragers naar leeftijdsklasse en typering wonen met zorg, WoON-2009

WoON-2009 Leeftijd	Aantallen in langdurige zorg							Percentages per woonvorm in langdurige zorg							
	VZW	WMD	OVO	OVA	OVN	OVW	Totaal	VZW	WMD	OVO	OVA	OVN	OVW	Totaal	
<64	2	3	6	8	15	43	77	3%	4%	8%	10%	19%	56%	100%	
65-69	1	4	4	2	4	12	27	4%	15%	15%	7%	15%	44%	100%	
70-74	4	6	6	4	8	17	45	9%	13%	13%	9%	18%	38%	100%	
75-79	13	13	8	6	17	30	87	15%	15%	9%	7%	20%	34%	100%	
80-84	20	20	14	8	18	32	112	18%	18%	13%	7%	16%	29%	100%	
85+	23	19	10	8	19	29	108	21%	18%	9%	7%	18%	27%	100%	
Totaal	64	65	49	35	81	164	458	14%	14%	11%	8%	18%	36%	100%	

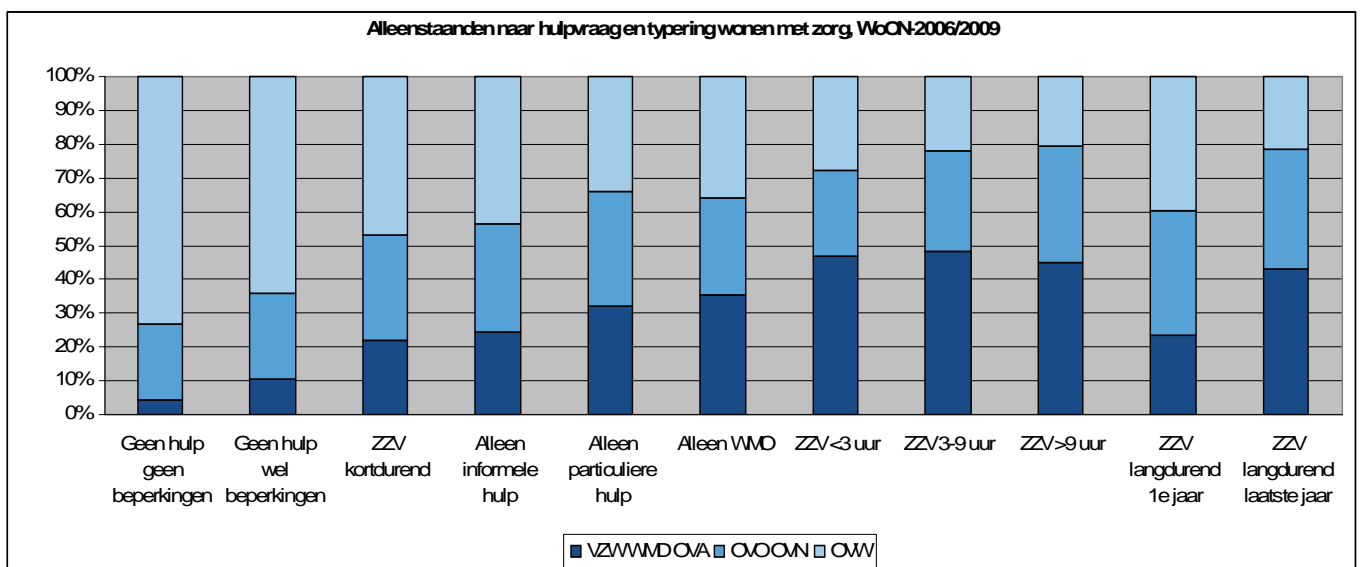
5.3 Hulpvraag en typering wonen met zorg

In deze paragraaf wordt de woonsituatie naar typering wonen met zorg voor de gehele bevolking beschreven. Hierbij is de bevolking uitgesplitst naar zorgintensiteit. Zie ook hoofdstuk drie voor de exacte indeling. In het algemeen wonen personen met een meer intensieve zorgvraag meer in specifieke vormen van wonen met zorg. Er lijken weinig verschillen te zijn tussen alleenstaanden en samenwonenden met dezelfde typering van hulpvraag.

Figuur 45 Percentage personen naar hulpvraag en typering wonen met zorg, WoON-2006/2009

Figuur 46 Percentage alleenstaanden naar hulpvraag en typering wonen met zorg, WoON-2006/2009

Tabel 88 Percentage personen naar hulpvraag en typering wonen met zorg, WoON-2006/2009

	VZW	WMD	OVA	OVO	OVN	OVW	Totaal personen	
							WoON-2006	WoON-2009
Geen hulp geen beperkingen			3%		18%	79%	7832	7845
Geen hulp wel beperkingen			12%		25%	63%	416	487
Alleen informele hulp			23%		29%	48%	41	32
ZZV kortdurend			25%		29%	46%	25	25
Alleen particuliere hulp			29%		31%	41%	28	26
Alleen WMO			34%		29%	37%	46	50
ZZV <3 uur			45%		27%	28%	13	8
ZZV 3-9 uur			49%		28%	23%	19	14
ZZV >9 uur			46%		35%	19%	3	4
ZZV langdurend 1e jaar			27%		34%	39%	11	14
ZZV langdurend laatste jaar			39%		36%	25%	8	9
Totaal WoON-2006			514		2060	8442	11016	
Totaal WoON-2008			592		2094	8514		11200
% WoON-2006			5%		19%	77%	100%	
% WoON-2009			5%		19%	76%		100%

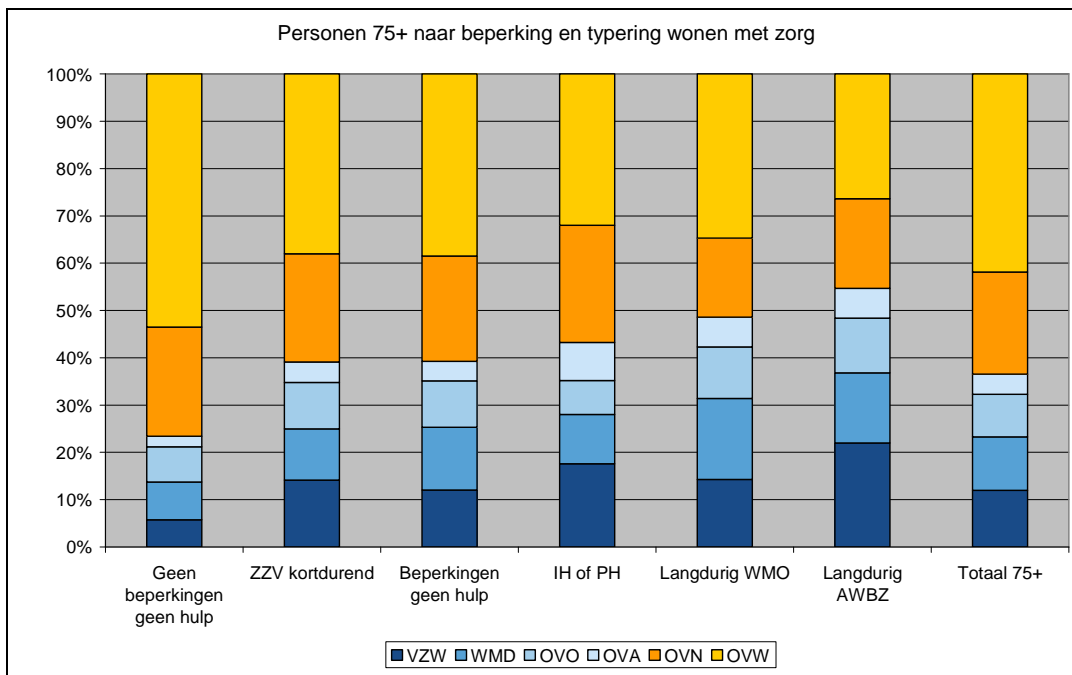
Tabel 89 Percentage alleenstaanden naar hulpvraag en typering wonen met zorg, WoON-2006/2009

	VZW	WMD	OVA	OVO	OVN	OVW	Totaal alleenstaanden	
							WoON-2006	WoON-2009
Geen hulp geen beperkingen			4%		22%	73%	1714	1733
Geen hulp wel beperkingen			10%		26%	64%	124	221
Alleen informele hulp			24%		32%	44%	19	15
ZZV kortdurend			22%		31%	47%	9	12
Alleen particuliere hulp			32%		34%	34%	9	9
Alleen WMO			35%		29%	36%	33	37
ZZV <3 uur			47%		26%	28%	8	5
ZZV 3-9 uur			48%		30%	22%	15	9
ZZV >9 uur			45%		34%	21%	3	3
ZZV langdurend 1e jaar			24%		37%	39%	7	8
ZZV langdurend laatste jaar			43%		35%	22%	5	6
Totaal WoON-2006			224		693	1946	2863	
Totaal WoON-2008			264		700	2058		3022
% WoON-2006			8%		24%	68%	100%	
% WoON-2009			9%		23%	68%		100%

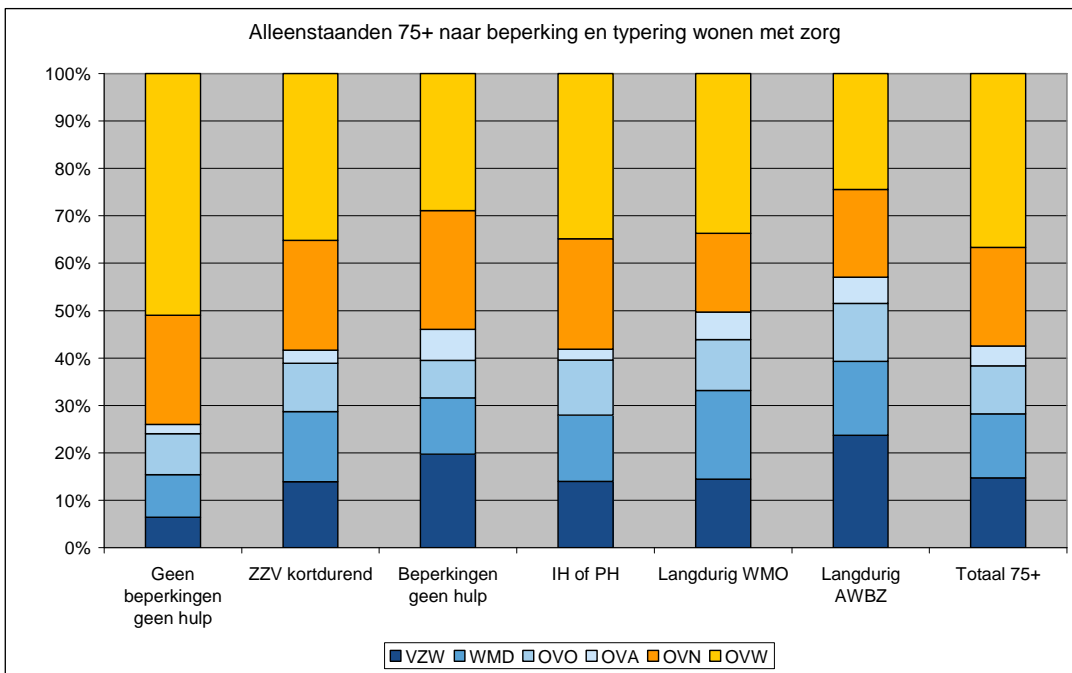
5.4 75 jaar en ouder naar beperking en wonen met zorg

Figuur 47 laat de woonsituatie van de personen van 75 jaar en ouder in relatie tot beperkingen en zorgvraag zien. Zie ook hoofdstuk drie voor de gehanteerde indeling naar zorgvraag.

Figuur 47 Personen 75 jaar en ouder naar beperking, gebruik ZZV en wonen met zorg, WoON-2006/2009

Figuur 48 Personen 75 jaar en ouder naar beperking, gebruik ZZV en wonen met zorg, WoON-2006/2009

Tabel 90 Personen 75 jaar en ouder naar beperking, gebruik ZZV en wonen met zorg, WoON-2006/2009

	VZW	WMD	OVO	OVA	OVN	OVW	Totaal
Geen beperkingen geen hulp	6%	8%	7%	2%	23%	54%	100%
ZZV kortdurend	14%	11%	10%	4%	23%	38%	100%
Beperkingen geen hulp	12%	13%	10%	4%	22%	38%	100%
IH of PH	18%	10%	7%	8%	25%	32%	100%
Langdurig WMO	14%	17%	11%	6%	17%	35%	100%
Langdurig AWBZ	22%	15%	12%	6%	19%	26%	100%
Totaal 75+	12%	11%	9%	4%	22%	42%	100%

Tabel 91 Personen 75 jaar en ouder naar beperking, gebruik ZZV en wonen met zorg, WoON-2006/2009

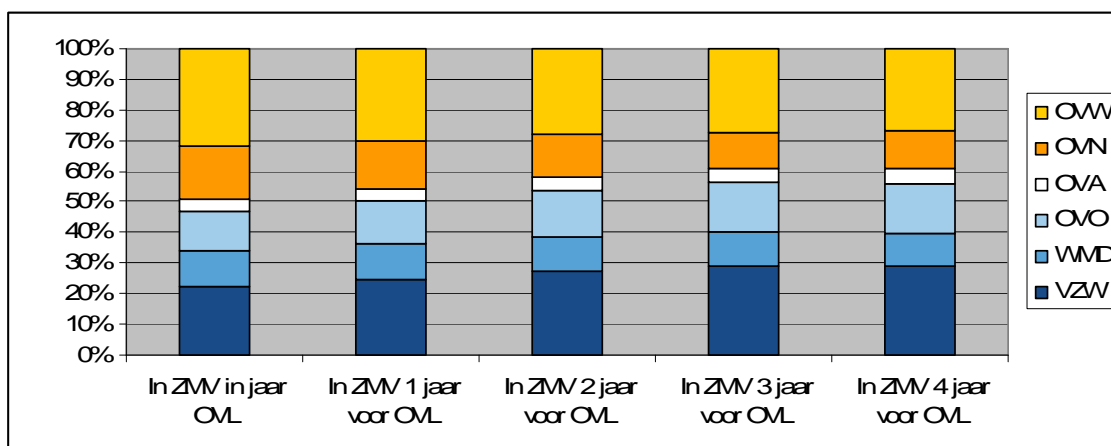
	VZW	WMD	OVO	OVA	OVN	OVW	Totaal
Geen beperkingen geen hulp	6%	9%	9%	2%	23%	51%	100%
ZZV kortdurend	14%	15%	10%	3%	23%	35%	100%
Beperkingen geen hulp	20%	12%	8%	7%	25%	29%	100%
IH of PH	14%	14%	12%	2%	23%	35%	100%
Langdurig WMO	14%	19%	11%	6%	17%	34%	100%
Langdurig AWBZ	24%	16%	12%	6%	19%	24%	100%
Totaal 75+	15%	13%	10%	4%	21%	37%	100%

5.5 Zorgcarrières naar typering wonen met zorg

In deze paragraaf wordt gekeken naar de zorgcarrières, waarbij op grond van de kenmerken van WoON-respondenten een inschatting is gemaakt van de woonsituatie.

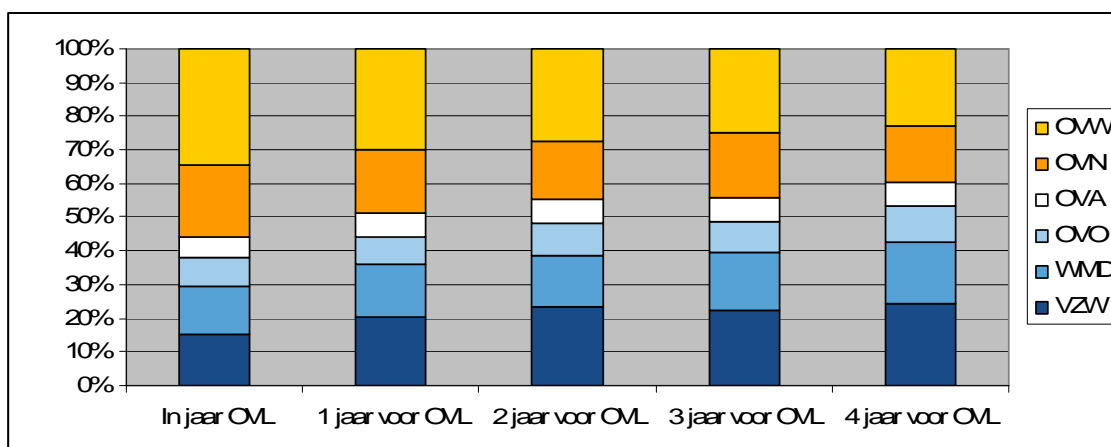
Opvallend veel personen met een zorgcarrière in zorg met verblijf hebben, volgens opgave in het WoON, eerder gebruik gemaakt van verzorgd wonen. Als ten gevolge van het extramuraliseringsbeleid deze personen niet meer intramuraal mogen verblijven dan zou dit betekenen dat ze extramuraal verzorgd blijven wonen. Dit leidt rechtstreeks tot een grotere vraag naar verzorgd wonen.

Figuur 49 Personen in ZMV naar verschiljaar met jaar overlijden, en woonsituatie in WoON

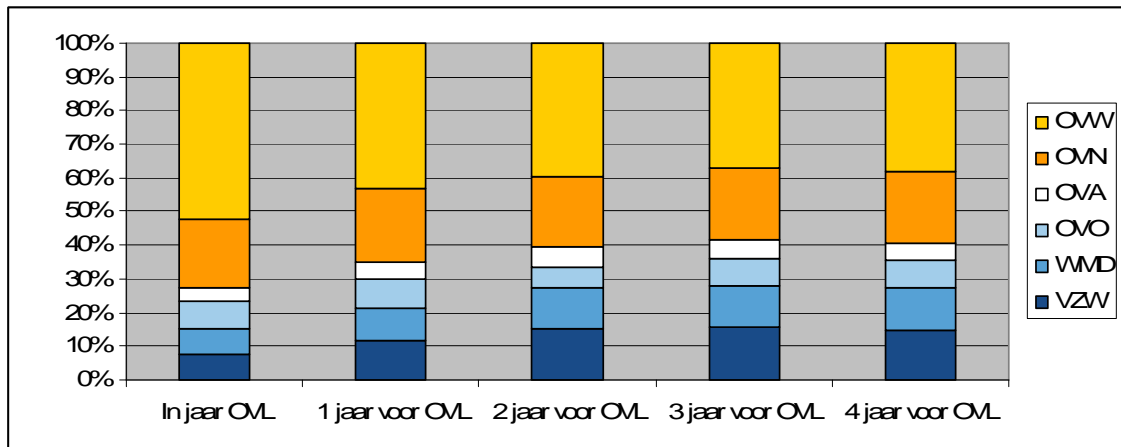

Ook personen met zorgcarrières met langdurig zorggebruik in ZZV met meer dan 3 uur per week wonen relatief veel in verzorgd wonen en wonen met diensten.

Figuur 50 Personen langdurig in ZZV >3 uur per week naar verschiljaar jaar overlijden, en woonsituatie WoON

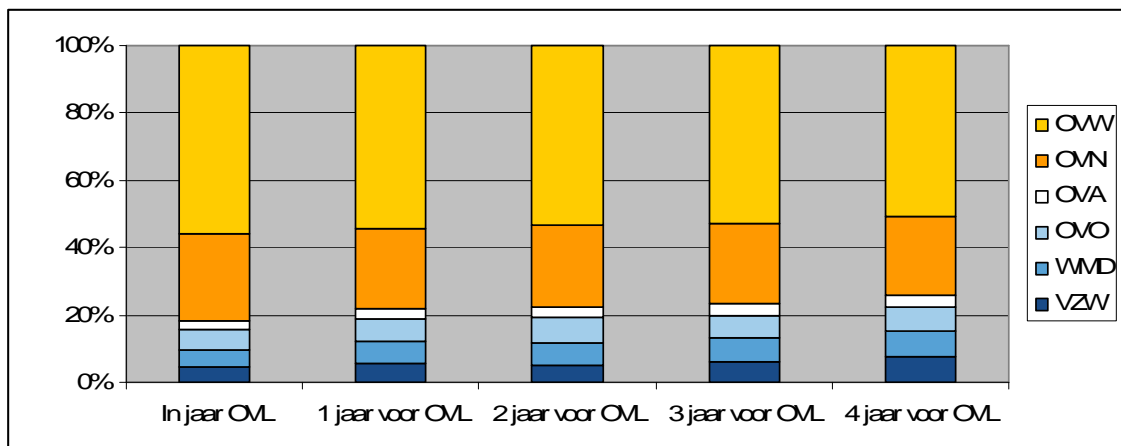

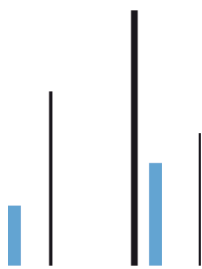
Figuur 51 Personen overig gebruik ZZV/ZMV naar verschiljaar jaar overlijden, en gemeten woonsituatie WoON

De personen met een zorgcarrière zonder zorggebruik zijn relatief het meest vertegenwoordigd in de overige, niet geschikte woningen.

Figuur 52 Personen zonder gebruik ZZV/ZMV naar verschiljaar jaar overlijden, en gemeten woonsituatie WoON

Bijlage 1 Koppeling WoON - CAK

Na de koppeling van de CAK-gegevens aan het WoON is per respondent van het WoON (huishouden) bekend welke persoon of personen een eigen bijdrage in het kader van de AWBZ en/of Wmo hebben betaald op basis van hun indicatie AWBZ en/of Wmo. De indicatiegegevens geven inzicht in het aantal uren of dagdelen begeleiding, persoonlijke verzorging en dergelijke. Wij gaan uit van de gegevens van huishoudens in het WoON vanaf 50 jaar en ouder. Zij zijn immers de ouderen van de nabije toekomst.

De omvang van het zorggebruik van respondenten van het WoON is enkele jaren terug te voeren. Het zorggebruik van respondenten van het WoON 2009, indien inmiddels niet overleden, kan gevolgd worden tot en met het jaar 2011. Ook valt uit de CAK-data af te lezen of mensen van de woningmarkt zijn afgegaan en zijn opgenomen in een zorginstelling.

De gegevens over het zorggebruik maken een goede match met de gegevens over de woonsituatie uit het WoON mogelijk. Hiermee kan inzicht verkregen worden in de mate van zorggebruik/zorgbehoefte van WoON-respondenten in relatie tot het hebben van wel of geen partner en/of informele hulp. Ook de woonomstandigheden (zoals huur/koop, woonmilieu, specifieke woonvormen) in relatie tot zorgintensiteit worden zichtbaar.

Voor de koppeling van WoON aan CAK-bestanden is gebruik gemaakt van de SSB-omgeving.

Dit biedt vele mogelijkheden. Voor dit project is vooralsnog naast de gegevens van WoON en CAK ook gebruik gemaakt van de GBA-informatie, die vanaf 1995 t/m 2011 beschikbaar is. In principe zou ook kunnen worden gekoppeld aan b.v. de inkomensgegevens van de belastingdienst, registratie bestanden met WOZ-waardes per woning, of gegevens omtrent gebruik van de eerstelijns-zorg registratie.

Voor een volledig overzicht zie <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/informatie/beleid/catalogi/catalogus-microdatabestanden-thema/default.htm>

Voor dit project is gebruik gemaakt van onderstaande gegevens.

- CAK-bestanden zorg zonder verblijf, 2004-2011
- CAK-bestanden zorg met verblijf, 2004-2011
- GBA-bestanden, 1995-2011
- WoON-bestanden, 2006 en 2009. WoON 2012 is beschikbaar maar nog gebruikt.

Bijlage 2 geeft een beschrijving van de gebruikte bestanden.

Bijlage 3 kijkt naar de koppeling van het WoON met de diverse bestanden.

Bijlage 4 geeft een overzicht van de in de SSB-omgeving aangemaakte basisbestanden en geeft daarmee hopelijk inzicht in de huidige mogelijkheden.

Bijlage 2 Beschikbare informatie in SSB

Bijlage 2.1. CAK Zorg Met Verblijf

In het SSB zijn opgenomen jaarbestanden van 2004 t/m 2011.

In een jaarbestand staat per verblijfsperiode

- Persoonsnummer
- Datum instroom
- Datum uitstroom
- Type instelling (V&V, GEH, GGZ), niet in 2011

Een persoon kan meerdere keren met een verblijfsperiode in een jaarbestand zijn opgenomen.

Aantal personen en aantal dagen verblijf

Onderstaande tabel geeft het totale verblijf per jaar, gebaseerd op de aantallen dagen weer per type instelling. Dit komt overeen met aantallen zoals te vinden in Statline.

Tabel 92 Aantal verblijfsjaren in zorg met verblijf, per type instelling en per jaar, CAK-gegevens 2004-2011

Jaar	Totaal	V&V	GEH	GGZ
2004	227118	162619	49232	15267
2005	228894	161289	51037	16568
2006	231907	160600	53092	18215
2007*	227226	153626	55295	18305
2008	239616	162548	57593	19474
2009	244586	164082	59441	21063
2010	252746	167350	62578	22819
2011	258658	0	0	0

Opmerkingen bij de cijfers

- In de bestanden zijn alleen de bijdrageplichtige personen opgenomen, dit betekent dat alle personen onder de 18 zijn weggelaten. Met name in de gehandicaptensector betreft dit een aanzienlijk aantal
- De data 2007 zijn onvolledig. Dat heeft te maken met de overdracht in dat jaar van administratie van zorgkantoren naar CAK. Hierdoor zijn met name gegevens van tijdelijke, alleen in 2007 in intramurale instellingen verblijvende cliënten verloren gegaan. De ultimo jaarstand 31 december 2007 is kloppend.
- Helaas is vanaf 2011 de sectorinformatie niet meer opgenomen.

De volgende twee tabellen laten het aantal personen zien dat gedurende een jaar heeft verbleven in zorg met verblijf, en de gemiddelde verblijfsduur per persoon in het betreffende jaar.

Tabel 93 Aantal personen in zorg met verblijf, per type instelling en per jaar, CAK-gegevens 2004-2011

Jaar	Totaal	V&V	GEH	GGZ
2004	31 1434	240 645	52964	18721
2005	317283	242719	55054	20365
2006	322876	244393	57363	22027
2007*	282137	204224	58039	20462
2008	335694	251546	61969	23698
2009	343775	255942	63843	25831
2010	355614	262118	67410	28201
2011	363106	0	0	0

Tabel 94 Gemiddelde verblijfsduur in zorg verblijf, per type instelling en per jaar, CAK-gegevens 2004-2011

Jaar	Totaal	V&V	GEH	GGZ
2004	267	247	340	298
2005	263	243	338	297
2006	262	240	338	302
2007*	294	275	348	327
2008	261	237	340	301
2009	260	234	340	298
2010	259	233	339	295
2011	260	-	-	-

Aangemaakte basisbestanden ZMV

Om op persoonsniveau het verloop van de zorg in ZMV te kunnen bepalen en om eenvoudiger te kunnen koppelen naar andere bestanden zijn de verschillende jaarbestanden samengevoegd.

Hiertoe zijn per jaarbestand de verschillende verblijfsperiodes per persoon samengevoegd en de verschillende jaarbestanden gecombineerd tot het zogenaamde ZMV0411 basisbestand.

In het voorlopige basisbestand ZMV0411 zijn opgenomen

- Persoonsnummer
- Per jaar: eerste instroomdatum
- Per jaar: laatste uitstroomdatum
- Per jaar: totaal aantal dagen verblijf, met uitsplitsing naar sector
- Type instelling (V&V, GEH, GGZ), niet in 2011

Het bepalen van de sector is niet altijd eenduidig mogelijk omdat een persoon in de loop der tijd immers in verschillende type instellingen kan verblijven.

Bijlage 4.1. geeft een gedetailleerd overzicht van de aangemaakte basisbestanden ZMV

Bijlage 2.2. CAK Zorg Zonder Verblijf

Overzicht van beschikbare informatie

In het SSB zijn opgenomen jaarbestanden van 2004 t/m 2011.

In een jaarbestand staat per persoon

- Persoonsnummer
- Datum instroom, alleen in 2004 t/m 2007
- Datum uitstroom, alleen in 2004 t/m 2007
- Aantal minuten HHV, huishoudelijke verzorging
- Aantal minuten PVZ, persoonlijke verzorging
- Aantal minuten VPG, verpleging
- Aantal minuten BGI, begeleiding individueel, vanaf 2011
- Aantal minuten BGG, groepsbegeleiding, vanaf 2011

Aantal cliënten en aantal uren zorg

Tabel 95 Aantal personen per jaar met zorg zonder verblijf, per functie, CAK-gegevens 2004-2011

Jaar	Personen met HHV	Personen met PVZ	Personen met VPG	Personen met ZZV
2004	435720	352719	279937	608915
2005	441412	293044	280624	596275
2006	450200	287011	285874	609058
2007	431112	297767	266170	611152
2008	429589	315952	232027	621163
2009	431896	325200	198976	621922
2010	430205	339938	185101	629993
2011	443898	351444	178552	646079
Totaal	3494032	2563075	1907261	4944557

Tabel 96 Gemiddeld aantal uren zorg zonder verblijf per persoon, per functie, CAK-gegevens 2004-2011

Jaar	Personen met HHV	Personen met PVZ	Personen met VPG	Personen met ZZV
2004	91	106	44	147
2005	113	101	39	152
2006	119	105	40	156
2007	122	108	39	156
2008	124	112	34	155
2009	128	115	32	160
2010	131	116	32	162
2011	132	120	34	166

Aangemaakte basisbestanden ZZV

Om op persoonsniveau het verloop van de zorg in ZZV te kunnen bepalen en om eenvoudiger te kunnen koppelen naar andere bestanden zijn de verschillende jaarbestanden samengevoegd. Hiertoe zijn de jaarbestanden gecombineerd tot het zogenaamde ZZV0411 basisbestand.

In het voorlopige basisbestand ZZV0411 zijn opgenomen

- Persoonsnummer
- Per jaar: eerste instroomdatum (alleen tm 2007)
- Per jaar: laatste uitstroomdatum (alleen tm 2007)
- Per jaar: totaal aantal minuten zorg zonder verblijf, met uitsplitsing naar functie.

Bijlage 4.2. geeft een gedetailleerd overzicht van de aangemaakte basisbestanden ZZV.

Bijlage 2.3. GBA-bestanden

Overzicht van beschikbare informatie

In het SSB zijn circa 20 bestanden opgenomen die zijn gebaseerd op GBA-informatie. De informatie is vanaf 1995 t/m 2011 en soms t/m 2012 beschikbaar.

Voor dit project kan gebruik worden gemaakt van 4 bestanden waarin per persoon zijn opgenomen (i) demografische achtergrondgegevens, (ii) de woonadresgeschiedenis vanaf 1995, (iii) de huishoudensinformatie vanaf 1995 en (iv) de eventuele overlijdensdatum

GBAPERSONSTAB, demografische achtergrondgegevens

Dit microdatabestand bevat per persoon demografische achtergrondgegevens die in principe onveranderlijk zijn. De populatie betreft alle personen die vanaf 1995 in de GBA ingeschreven zijn of zijn geweest.

- Persoonsnummer
- Geboortedatum
- Geslacht
- Geboorteland
- Achtergrondinfo etniciteit

GBAADRESBUS, de woonadresgeschiedenis vanaf 1995

Betreft “cumulatief” bestand met voor alle personen in het GBA vanaf 1995 de woonadressen en de woonperiodes per adres. In totaal 50? miljoen records.

- Persoonsnummer
- Uniek adresnummer
- Aanvang woonperiode op adres
- Einde woonperiode op adres

GBAHUISHOUDENSTAB, de huishoudensinformatie vanaf 1995

Dit microdatabestand bevat alle personen die vanaf 1995 in de GBA voorkomen, met gegevens over het huishouden waartoe zij behoren, met aanvang en einde hiervan.

- Persoonsnummer
- Uniek huishoudensnummer
- Begindatum huishouden
- Eventuele einddatum huishouden
- Plaats persoon in huishouden
- Type huishouden
- Meerdere details zoals aantal kinderen, overige leden, leeftijd jongste kind etc.

De huishoudensvariabelen zijn voor ruim 90% gebaseerd op de GBA en voor een kleine 5% op gegevens over huishoudens uit andere registerbronnen (voorlopige en definitieve aanslaggegevens, zorg- en de huurtoeslag, bijstandsuitkeringen). De overige 5% wordt geïmputeerd op basis van huishoudensgegevens uit de EBB. Met een code in het bestand is aangegeven of een huishouden geïmputeerd is.

GBAOVERLIJDENTAB, de eventuele overlijdensdatum

Dit microdatabestand bevat gegevens alle personen die in de GBA ingeschreven waren en zijn overleden sinds 1995.

- Persoonsnummer
- Eventuele datum van overlijden

Aangemaakte basisbestanden GBA

Bijlage 4.4. en bijlage 4.5. geven een overzicht van de op basis van de GBA-informatie aangemaakte basisbestanden.

Bijlage 2.4. Beschikbare informatie WoON

Vooralsnog is gebruik gemaakt van de WoON-bestanden 2006 en 2009. WoON 2012 is beschikbaar maar nog gebruikt, met name ook omdat voor 2012 er nog geen CAK-informatie beschikbaar is. Bijlage 4.3. geeft een gedetailleerd overzicht van de aangemaakte basisbestanden WoON.

Bijlage 3 Koppeling WoON aan de diverse bestanden

Bijlage 3.1. Koppeling WoON met CAK-ZZV, aantallen

Aantal respondenten met ZZV in WoON

Voor de analyses en met name ook de betrouwbaarheid van de analyses is het van belang dat er voldoende respondenten in de WoON-bestanden ook voorkomen in de CAK bestanden Zorg Zonder Verblijf.

In totaal hebben van alle respondenten in het WoON-2006 4290 respondenten in 2006 zorg zonder verblijf ontvangen. Van alle respondenten in het WoON-2009 hebben in totaal 4305 respondenten in 2009 zorg zonder verblijf ontvangen. Daarmee is er een alleszins redelijk basis voor nadere analyses.

Tabel 97 en Tabel 98 geven de aantallen weer, waarbij deze ook zijn uitgesplitst naar de periode van ontvangst van Zorg Zonder verblijf. Zo laat Tabel 97 zien dat van alle 4290 genoemde respondenten er 2773 ook in 2004 al cliënt ZZV waren.

Tabel 97 Aantal respondenten in WoON-2006 met ZZV in 2006

		Laatste jaar ZZV					Totaal	
		2006	2007	2008	2009	2010		2011
Eerste jaar ZZV	2004	323	319	272	276	224	1359	2773
	2005	126	60	42	57	44	224	553
	2006	314	135	78	73	61	303	964
Totaal		763	514	392	406	329	1886	4290

Tabel 98 Aantal respondenten in WoON-2009 met ZZV in 2009

		Laatste jaar ZZV			Totaal
		2009	2010	2011	
Eerste jaar ZZV	2004	190	175	1363	1728
	2005	54	27	300	381
	2006	56	58	288	402
	2007	53	41	356	450
	2008	124	55	315	494
	2009	322	135	393	850
	Totaal	799	491	3015	4305

Zorggebruik partners met ZZV in WoON

Voor uit te voeren analyse is het van belang dat er naar diverse achtergrondkenmerken voldoende respondenten in de WoON-bestanden voorkomen in de CAK-bestanden. Omdat in de gemaakte analyse de invalshoek alleenstaand en samenwonend belangrijk is, is daar apart naar gekeken.

Tabel 99 en Tabel 100 laten respectievelijk de gewogen en de ongewogen aantallen zien.

In persoonsanalyses op het WoON wordt meestal gebruik gemaakt van de kenmerken van de ondervraagd persoon (OP), en de bijhorende afgeleide wegingsfactor. Tabel 100 laat zien dat in het WoON-2006 en WoON-2009 voor samenwonenden dit respectievelijk 896 en 844 respondenten betreffen. Om het kader van de analyse bij samenwonenden te vergroten is besloten om zo veel mogelijk niet alleen de OP maar ook de partner (PA) in de analyse te betrekken. Dit betekent dat de analyse van samenwonende gebruikers ZZV voor het WoON-2009 betrekking heeft op ongewogen 1684 in plaats van op 844 ZZV-gebruikers, in het WoON-2006 zijn dit 1842 in plaats van 896 personen.

Tabel 99 Gebruik ZZV, naar huishoudtype, WoON-2006 en WoON-2009, x1000 personen

WoON-2006		OP	PA	Totaal	WoON-2009		OP	PA	Totaal
Alleenstaand	Geen ZZV	2603	222	2825	Alleenstaand	Geen ZZV	2742	185	2927
	ZZV	378	5	383		ZZV	408	6	414
	Totaal	2981	227	3208		Totaal	3150	191	3341
Samenwonend	Geen ZZV	4049	3970	8019	Samenwonend	Geen ZZV	4070	3993	8063
	ZZV	101	108	209		ZZV	91	91	182
	Totaal	4150	4078	8228		Totaal	4161	4084	8245
Totaal	Geen ZZV	6652	4192	10844	Totaal	Geen ZZV	6812	4178	10990
	ZZV	479	113	592		ZZV	499	97	596
	Totaal	7131	4305	11436		Totaal	7311	4275	11586

Tabel 100 Gebruik ZZV, naar huishoudtype, WoON-2006 en WoON-2009, aantal respondenten

WoON-2006		OP	PA	Totaal	WoON-2009		OP	PA	Totaal
Alleenstaand	Geen ZZV	26185	1166	27351	Alleenstaand	Geen ZZV	32593	1492	34085
	ZZV	3394	22	3416		ZZV	3461	38	3499
	Totaal	29579	1188	30767		Totaal	36054	1530	37584
Samenwonend	Geen ZZV	33530	32683	66213	Samenwonend	Geen ZZV	41170	40133	81303
	ZZV	896	946	1842		ZZV	844	840	1684
	Totaal	34426	33629	68055		Totaal	42014	40973	82987
Totaal	Geen ZZV	59715	33849	93564	Totaal	Geen ZZV	73763	41625	115388
	ZZV	4290	968	5258		ZZV	4305	878	5183
	Totaal	64005	34817	98822		Totaal	78068	42503	120571

Voor huishoudensgerelateerde kenmerken als b.v. woonmilieu zal dit overigens, ook qua nauwkeurigheid, niets uitmaken. Voor persoonsgerelateerde kenmerken als leeftijd, geslacht, opleiding en gemeten beperkingen wordt door het meenemen van de kenmerken van de partner (PA) het steekproefkader groter en de nauwkeurigheid van de analysesresultaten daarmee ook.

Selectie huisvestingssituatie

In de analyse is de woonsituatie en het woongedrag van huishoudens een belangrijke invalshoek. Daarbij is gekozen om aan te sluiten bij bij het MIT. Dit betekent dat in het algemeen alleen huishoudens en personen in zelfstandige “reguliere”woningen en personen in zelfstandige wooneenheden in de analyse worden betrokken. Huishoudens woonachtig in onzelfstandige wooneenheden, in Bewoonde Andere Ruimtes en inwonende huishoudens worden daarmee dus niet in de analyse betrokken. Op persoonsniveau wordt ook niet gekeken naar de huishoudensleden.

Tabel 101 laat zien dat die overigens voor wat betreft gebruik ZZV vrij kleine groepen zijn, in totaal 7 duizend personen in 2006 en 6 duizend in 2009.

Tabel 101 Gebruik ZZV, naar huisvestingssituatie, WoON-2006 en WoON-2009, x1000 personen

WoON-2006		Huisvestingssituatie				Totaal	Totaal in analyse
		Woning	Zelfst.wooneenheid	Onzelfst.wooneenheid	Inwonend of BAR		
inzzv06: Gebruik ZZV	Geen ZZV	10446	151	106	140	10843	10597
	ZZV	574	11	3	4	592	585
Totaal		11020	162	109	144	11435	11182

WoON-2009		Huisvestingssituatie				Totaal	Totaal in analyse
		Woning	Zelfst.wooneenheid	Onzelfst.wooneenheid	Inwonend of BAR		
inzzv09: Gebruik ZZV	Geen ZZV	10623	121	156	91	10991	10744
	ZZV	583	7	3	3	596	590
Totaal		11206	128	159	94	11587	11334

Bijlage 3.2. Koppeling WoON met CAK-ZZV, zorgduur

In hoeverre is het WoON representatief naar zorgzwaarte? Voor een antwoord op deze vraag is allereerst gekeken naar het aantal respondenten dat thuiszorg ontvangt.

Tabel 102 en Tabel 103 kijken naar de situatie in 2006. In het WoON-2006 hebben in totaal 592 duizend respondenten thuiszorg ontvangen, volgens de CAK-bestanden waren dit er 609 duizend, ofwel een kleine onderschatting van 2,8% van het totaal. In het WoON-2009, zie Tabel 106 Tabel 107, bedroegen deze aantallen respectievelijk 600 duizend (WoON) en 622 duizend (CAK) ofwel een onderschatting van 3,5%. Bij de instroom- en uitstroomjaren valt enigszins op dat het aantal personen dat uitstroomt in het WoONjaar, ofwel respectievelijk 2006 en 2009, in het WoON flink lager is. Een mogelijke oorzaak zou kunnen zijn dat deze cliënten in dat jaar zijn overleden en door hun gezondheidssituatie niet als respondent het WoON terecht zijn gekomen. Daarentegen is het aantal langdurige zorggebruikers juist wat hoger dan in de CAK-bestanden.

Tabel 102 Aantal respondenten in WoON-2006 met ZZV in 2006, gewogen met weegpers

		Laatste jaar ZZV					Totaal	
		2006	2007	2008	2009	2010		2011
Eerste jaar ZZV	2004	47465	44780	34506	36505	27701	166639	357596
	2005	19636	9808	6966	8383	9021	31680	85494
	2006	53884	20584	10661	9943	9199	44413	148684
Totaal		120985	75172	52133	54831	45921	242732	591774

Tabel 103 Aantal personen in CAK-ZZV met ZZV in 2006

		Laatste jaar ZZV					Totaal	
		2006	2007	2008	2009	2010		2011
Eerste jaar ZZV	2004	54281	41621	37001	35345	27558	150863	346669
	2005	25979	11103	8822	8015	6349	32706	92974
	2006	63334	24267	13492	12248	10003	46071	169415
Totaal		143594	76991	59315	55608	43910	229640	609058

Tabel 104 Aantal respondenten in WoON-2009 met ZZV in 2009, gewogen met weegpers

		Laatste jaar ZZV			Totaal
		2009	2010	2011	
Eerste jaar ZZV	2004	29943	25187	171535	226665
	2005	8243	3835	39887	51965
	2006	10419	8962	40162	59543
	2007	7537	7043	47019	61599
	2008	19607	8626	40189	68422
	2009	56113	19767	56124	132004
Totaal		131862	73420	394916	600198

Tabel 105 Aantal personen in CAK-ZZV met ZZV in 2009

		Laatste jaar ZZV			Totaal
		2009	2010	2011	
Eerste jaar ZZV	2004	40947	29329	157704	227980
	2005	10723	7033	34392	52148
	2006	12248	7592	37141	56981
	2007	13814	7971	38463	60248
	2008	26686	10055	43346	80087
	2009	63621	23506	57351	144478
Totaal		168039	85486	368397	621922

Bijlage 3.3. Koppeling WoON met CAK-ZZV, zorgzwaarte

Voor beantwoording van de vraag of het WoON representatief is naar zorgzwaarte is het niet alleen van belang te weten of het aantal cliënten met ZZV in het WoON overeenkomt met die in het CAK. Daarnaast is ook de vraag of de zorgzwaarte overeenkomt van belang. Onderstaande tabellen kijken voor cliënten ZZV in zowel WoON als CAK naar het gemiddelde aantal uren thuiszorg in de zorgcarrières.

In het algemeen geldt dat de zorgcarrières qua zorgzwaarte in het WoON goed lijken op die in de CAK-bestanden.

Tabel 106 Gemiddeld aantal uren thuiszorg, personen met thuiszorg in 2006, CAK

		Laatste jaar ZZV						Totaal
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	Gem
		Gem	Gem	Gem	Gem	Gem	Gem	
Eerste jaar ZZV	2004	616	913	1136	1343	1691	1659	1320
	2005	151	387	593	766	947	1134	674
	2006	36	145	318	466	579	808	347
Totaal gemiddelde		276	595	869	1067	1330	1414	951

Tabel 107 Gemiddeld aantal uren thuiszorg, personen met thuiszorg in 2006, WoON-2006

		Laatste jaar ZZV						Totaal
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	Gem
		Gem	Gem	Gem	Gem	Gem	Gem	
Eerste jaar ZZV	2004	476	898	1024	1216	1528	1594	1260
	2005	119	442	532	709	776	1017	650
	2006	36	161	266	423	545	787	351
Totaal gemiddelde		222	636	803	995	1183	1371	943

Tabel 108 Gemiddeld aantal uren thuiszorg, personen met thuiszorg in 2009, CAK

		Laatste jaar ZZV			Totaal
		2009	2010	2011	Gem
		Gem	Gem	Gem	
Eerste jaar ZZV	2004	1187	1608	1620	1540
	2005	613	907	1140	1000
	2006	466	735	957	822
	2007	299	541	777	636
	2008	132	351	583	403
	2009	32	132	378	186
Totaal gemiddelde		420	820	1105	881

Tabel 109 Gemiddeld aantal uren thuiszorg, personen met thuiszorg in 2009, WoON-2009

	Laatste jaar ZZV			Totaal	
	2009 Gem	2010 Gem	2011 Gem	Gem	
2004	1037	1258	1499	1412	
2005	534	576	1106	976	
Eerste jaar ZZV	2006 364	2007 246	2008 139	2009 29	790 654 410 189
Totaal gemiddelde	345	642	1059	851	

Bijlage 3.4. Feitelijk en opgegeven zorggebruik

Allereerst is het feitelijke thuiszorggebruik volgens het CAK vergeleken met het door de WoON-respondent opgegeven thuiszorggebruik.

In het WoON-2006 is de volgende vraag gesteld omtrent thuiszorg:

Heeft u (of uw partner) momenteel minimaal 1x per week hulp in het huishouden, hulp bij persoonlijke verzorging en/of verpleegkundige hulp?

Van wie krijgt u of uw partner deze hulp? Is dat van ...

{MEER ANTWOORDEN MOGELIJK.}

- 1 familie, vrienden, buren of kennissen
- 2 thuiszorg
- 3 vrijwilliger via een instelling of organisatie
- 4 particuliere hulp
- 8 weet niet
- 9 weigert

In het WoON-2009 en het WoON-2012 is de vraag enigszins gewijzigd:

Heeft u (of uw partner) wegens gezondheidsproblemen momenteel minimaal 1x per week hulp in het huishouden, hulp bij persoonlijke verzorging en/of verpleegkundige hulp?

Tabel 110 kijkt naar de opgave respondent in WoON-jaar en het gebruik volgens CAK in het WoON-jaar. Dit lijkt verontrustend. In totaal hebben maar 57% van de respondenten in het WoON-2006 en 64% van de respondenten in het WoON-2009 waarbij volgens de CAK-gegevens gebruik wordt gemaakt van thuiszorg voor ofwel de respondent ofwel de partner gezegd dat ze thuiszorg gebruiken. Ook waren er in het WoON-2009 42 duizend respondenten die opgaven thuiszorg gebruiken, maar waarbij in de CAK-gegevens geen thuiszorggebruik in 2009 bekend is.

Tabel 111 splitst de aantallen uit naar huishoudtype, en gebruik thuiszorg van ofwel OP of PA. Hieruit blijkt dat het niet opgegeven gebruik met name betrekking heeft op incidenteel gebruik. Van alle personen met langdurig zorggebruik is in het WoON-2009 voor 81% dit ook opgegeven. Neemt niet weg dat er nog steeds sprake is van een onderschatting.

Tabel 110 Gebruik zorg zonder verblijf volgens respondent en volgens CAK-registratie, WoON-2006

	WoON-2006	WoON-2009	WoON-2006	WoON-2009
Opgegeven TZ gebruik	339	385	57%	64%
Geen gebruik TZ volgens CAK	45	42		
Niet opgegeven wel gebruik	259	221	43%	36%
Totaal gebruik CAK	598	606	100%	100%

Tabel 111 Gebruik zorg zonder verblijf volgens respondent als percentage van CAK-registratie, WoON

	%WoON-2006	%WoON-2009	Totaal 2009 x1000 personen
Alleenstaand			
ZZV alleen in WoONjaar	9%	22%	63
ZZV lang 1e jaar	8%	14%	35
ZZV lang laatste jaar	79%	86%	35
ZZV langdurend	74%	80%	276
Samenwonend, gebruik OP	59%	66%	409
ZZV alleen in WoONjaar	14%	16%	31
ZZV lang 1e jaar	27%	27%	11
ZZV lang laatste jaar	71%	80%	5
ZZV langdurend	66%	79%	43
Samenwonend, gebruik PA	44%	51%	90
ZZV alleen in WoONjaar	14%	21%	34
ZZV lang 1e jaar	20%	18%	11
ZZV lang laatste jaar	71%	71%	7
ZZV langdurend	73%	87%	38
Totaal	43%	52%	90
ZZV alleen in WoONjaar	12%	20%	128
ZZV lang 1e jaar	15%	18%	57
ZZV lang laatste jaar	77%	83%	47
ZZV langdurend	73%	81%	357
Totaal	57%	64%	606

Bijlage 3.5. Een eerste koppeling WoON aan GBA

Samenstelling huishouden volgens WoON en GBA

Tabel 112 Typering huishouden van ondervraagd persoon in WoON-2006 en stand GBA 1-jan-2006

		Samenstelling huishouden (5 klassen) in WoON						WoON en GBA
		ALL	SZK	SMK	1-OU	OVERIG	Totaal	identiek
GBA positie in	TWK	161	60	5914	1371	170	7676	95%
huishouden 1-	ALL	16071	456	360	189	270	17346	93%
JAN-2006	SZK	490	16495	363	61	179	17588	94%
	SMK	80	590	16156	114	31	16971	95%
	1OU	183	13	153	3028	28	3405	89%
	OV+INT	387	138	224	84	218	1051	
	Niet in GBA						88	
Totaal		17287	17742	23164	4845	879	64005	
Waarvan intramural volgens GBA							120	

Tabel 113 Typering huishouden van ondervraagd persoon in WoON-2009 en stand GBA 1-jan-2009

		Samenstelling huishouden (5 klassen) in WoON						WoON en GBA
		ALL	SZK	SMK	1-OU	OVERIG	Totaal	identiek
GBA positie in	TWK	145	93	6247	1662	287	8434	94%
huishouden 1-	ALL	20290	616	348	217	539	22010	92%
JAN-2006	SZK	527	21015	391	71	574	22578	93%
	SMK	54	536	18702	156	51	19499	96%
	1OU	217	15	215	3825	35	4307	89%
	OV+INT	213	187	290	124	374	1188	
	Niet in GBA						52	
Totaal		21446	22462	26193	6055	1860	78068	
Waarvan intramural volgens GBA							61	

Bijlage 4 Aangemaakte basisbestanden

Het SSB biedt vele mogelijkheden. Helaas lijkt echter het maken van een allesomvattend bestand, waarmee op een werkbare manier ook nog enigszins eenvoudig analyses kunnen worden gemaakt, een onmogelijkheid.

Voor deze analyse is dan ook gekozen voor het samenstellen van basisbestanden, die al naar gelang van de gewenste analyse, al dan niet in combinatie, kunnen worden gebruikt.

Belangrijke overweging voor het aanmaken van basisbestanden zijn, in willekeurige volgorde

- de beperkingen van de door het CBS toegestane omvang van (combinaties van) bestanden
- de qua doorlooptijd forse hoeveelheden tijd die het kost om een analyse op grote bestanden te kunnen uitvoeren
- de soms bijna onmogelijkheid om op diverse tijdstippen overlappende periodes in een gecombineerd bestand te vatten
- verbeteringen in een deelbestand kunnen veel eenvoudiger kunnen worden verwerkt
- noodzakelijke en vaak tijdsintensieve basisbewerkingen hoeven niet te worden herhaald

Deze bijlage geeft een overzicht van de diverse aangemaakte basisbestanden en daarmee hopelijk ook meteen een goed inzicht in mogelijke te maken analyses.

Bijlage 4.1. Zorg met verblijf (ZMV)

ZMVall.sav	Aantal cases 2631999
Betreft Voor alle jaren alle cases	
Opgenomen variabelen	Omschrijving variabele
rinps	Koppelvariabele
rinp	Koppelvariabele
jaar	Jaar
zmv in	Datum instroom
zmv uit	Datum uitstroom
optot	Totaal aantal instroommomenten
dagtot	Aantal dagen intramuraal
dagvv	Aantal dagen intramuraal V&V
dagggz	Aantal dagen intramuraal GGZ
daggeh	Aantal dagen intramuraal GEH
Gebruikte syntax	
h:\syntax\ZMV\BewerkZMVall.sps	
h:\syntax\ZMV\BewerkZMVorg.sps	

ZMVallT.sav	Aantal cases 892991
Betreft Alle unieke cases in ZMV in periode 2004-2009, met geschiedenis per persoon	
Opgenomen variabelen	Omschrijving variabele
rinps	Koppelvariabele
rinp	Koppelvariabele
jaarin	Eerste jaar in ZMV
jaaruit	Laatste jaar in ZMV
njaarmv	Aantal jaren in ZMV
inzmv04 inzm05 inzm06 inzm11	Indicator gebruik ZMV per jaar
zmv in04 zmv in05 zmv in06 zmv in11	Datum instroom per jaar
zmv uit04 zmv uit05 zmv uit06 zmv uit11	Datum uitstroom per jaar
optot04 optot05 optot06 optot11	Aantal instroommomenten per jaar
dagtot04 dagtot05 dagtot06 dagtot11	Aantal dagen intramuraal per jaar
dagvv04 dagvv05 dagvv06 dagvv11	Aantal dagen intramuraal in V&V per jaar
dagggz04 dagggz05 dagggz06 dagggz11	Aantal dagen intramuraal in GGZ per jaar
daggeh04 daggeh05 daggeh06 daggeh11	Aantal dagen intramuraal in GEH per jaar
sector	Sector waarin meest verbleven
Gebruikte syntax	
h:\syntax\ZMV\BewerkZMVall.sps	
h:\syntax\ZMV\BewerkZMVorg.sps	

Oorspronkelijk bestanden	Hulpbestanden met aangemaakte variabelen per jaar
g:\1_Microdata\zorgzmv\2004\120911_zorgzmv\2004V1.sav	h:\datazmv\zmv04.sav
g:\1_Microdata\zorgzmv\2005\120911_zorgzmv\2005V1.sav	h:\datazmv\zmv05.sav
g:\1_Microdata\zorgzmv\2006\120911_zorgzmv\2006V1.sav	h:\datazmv\zmv06.sav
g:\1_Microdata\zorgzmv\2007\120911_zorgzmv\2007V1.sav	h:\datazmv\zmv07.sav
g:\1_Microdata\zorgzmv\2008\120911_zorgzmv\2008V1.sav	h:\datazmv\zmv08.sav
g:\1_Microdata\zorgzmv\2009\120911_zorgzmv\2009V1.sav	h:\datazmv\zmv09.sav
g:\1_Microdata\zorgzmv\2010\120911_zorgzmv\2010V1.sav	h:\datazmv\zmv10.sav
g:\1_Microdata\zorgzmv\2011\120911_zorgzmv\2011V1.sav	h:\datazmv\zmv11.sav

Bijlage 4.2. Zorg zonder verblijf (ZZV)

ZZVallT.sav	Aantal cases				
	2631919				
Betreft					
Alle unieke cases in ZZV in periode 2004-2011, met geschiedenis per persoon					
Opgenomen variabelen			Omschrijving variabele		
rinps					Koppelvariabele
rinp					Koppelvariabele
jaarin					Eerste jaar in ZZV
jaaruit					Laatste jaar in ZZV
njaarzzv					Aantal jaren gebruik ZZV
inzzv04	inzzv05	inzzv06	inzzv11	Indicator gebruik ZZV per jaar
zzvin04	zzvin05	zzvin06	zzvin11	Datum instroom
zzvuit04	zzvuit05	zzvuit06	zzvuit11	Datum uitstroom
minhhv04	minhhv05	minhhv06		minhhv11	Aantal minuten HHV per jaar
minpvz04	minpvz05	minpvz06		minpvz11	Aantal minuten PVZ per jaar
minvpg04	minvpg05	minvpg06		minvpg11	Aantal minuten VPG per jaar
minzzv04	minzzv05	minzzv06		minzzv11	Aantal minuten ZZV per jaar
Gebruikte syntax					
h:\syntax\ZZV\BewerkZZVall.sps					
h:\syntax\ZZV\BewerkZZVorg.sps					

ZZVall.sav	Aantal cases				
	4944557				
Betreft					
Voor alle jaren alle cases in ZZV					
Opgenomen variabelen			Omschrijving variabele		
rinps					Koppelvariabele
rinp					Koppelvariabele
jaar					Jaar
zzvin					Datum instroom (t/m 2007)
zvmuit					Datum uitstroom (t/m 2007)
minhhv					Minuten HHV in jaar
minpvz					Minuten PVZ in jaar
minvpg					Minuten VPG in jaar
minzzv					Minuten ZZV in jaar
Gebruikte syntax					
h:\syntax\ZZV\BewerkZZVall.sps					
h:\syntax\ZZV\BewerkZZVorg.sps					

Oorspronkelijk bestanden	Hulpbestanden met aangemaakte variabelen per jaar
g:\1_Microdata\zorgzvtab\2004\1200509 zorgzvtab 2004V1.sav	h:\datazzv\zmv04.sav
g:\1_Microdata\zorgzvtab\2005\1200509 zorgzvtab 2004V1.sav	h:\datazzv\zmv05.sav
g:\1_Microdata\zorgzvtab\2006\1200509 zorgzvtab 2004V1.sav	h:\datazzv\zmv06.sav
g:\1_Microdata\zorgzvtab\2007\1200509 zorgzvtab 2004V1.sav	h:\datazzv\zmv07.sav
g:\1_Microdata\zorgzvtab\2008\1200509 zorgzvtab 2004V1.sav	h:\datazzv\zmv08.sav
g:\1_Microdata\zorgzvtab\2009\1200509 zorgzvtab 2004V1.sav	h:\datazzv\zmv09.sav
g:\1_Microdata\zorgzvtab\2010\1200509 zorgzvtab 2004V1.sav	h:\datazzv\zmv10.sav
g:\1_Microdata\zorgzvtab\2011\1200509 zorgzvtab 2004V1.sav	h:\datazzv\zmv11.sav

Bijlage 4.3. WoON

Bestanden	Aantal cases	Omschrijving
WoON06sel.sav	64005	Woon-2006, selectie en afgeleide variabelen
WoON09sel.sav	78068	Woon-2006, selectie en afgeleide variabelen
WoON12sel.sav	69330	Woon-2012, selectie en afgeleide variabelen
WBOtijdsel.sav	142073	Combinatie WoON06 en WoON09
Betreft		
Selectie variabelen en afgeleide variabelen uit WoON2006, WoON2009 en WoON2012		
Opgenomen variabelen		Omschrijving variabele
rinps		Koppelvariabele
rinp		Koppelvariabele
hvs		Huisvestingssituatie
hw06		Wegingsfactor huishoudens
wp06		Wegingsfactor personen
hulptz		Gebruik thuiszorg, opgave respondent
hulpih		Gebruik informele hulp, opgave respondent
hulpph		Gebruik particulier hulp, opgave respondent
hulptot		Gebruik hulp
lftop		Leeftijd ondervraagd persoon
lftpa		Leeftijd eventuele partner
lfthh		Leeftijd huishouden
gslop		Geslacht ondervraagd persoon
gslpa		Geslacht partner
samhh5		Samenstelling huishouden
hht2		Huishoudtype
opelop		Opleiding OP
opelpa		Opleiding PA
opel		Opleiding HH
ycbs5		Inkomensquintiel
ycbs10		Inkomensdecil
huko		Huur of koopwoning?
vorm		Eengezins of meergezins woning
woonz6		Typering woning, wonen met zorg
adlhdlop		Beperkingen maat OP
adlhdlpa		Beperkingen maat PA
conbuur		Contact met burens
wzoudwon		Ouderenwoning
wzsoort		Soort ouderenwoning
wzcomp		Ouderenwoning in complex
prov		Provincie
ldlg4		Landsdeel en G4
hwm5		Woonmilieu
Oorspronkelijke bestanden		
g:\1_Microdata\WoON\2006\130221 WoON 2006V4.sav		
g:\1_Microdata\WoON\2009\130221 WoON 2009V2.sav		
g:\1_Microdata\WoON\2012\130315 WoON 2012V1.sav		
Directory aangemaakte bestanden		
H:\DataWoON		
Syntax voor aanmaken		
H:\Syntax\WoON\LeesWoONorg.sps		

Bijlage 4.4. Combinatiebestand met basisinformatie GBA

DATACOMBIHH9512.SAV		Aantal cases
		5928885
Betreft		
Alle personen in ZZV0412 ZMV0412 WoON06 WoON09 Intramuraal volgens GBA Alle partners van bovenstaande personen		
Opzet bestand		
Per uniek persoon 1 records, met daarin de huishoudensgeschiedenis		
Opgenomen variabelen		Omschrijving variabele
rinpersoons		Koppelvariabele
rinpersoon		Koppelvariabele
rinpa95	rinpa96 rinpa12	Koppelvariabele partners 1995..2012
plhh95	plhh96 plhh12	Huishoudenspositie 1995..2012
hhnr95	hhnr96 hhnr12	Huishoudensnr 1995..2012
huishi95	huishi96 huishi12	Ingangsdatum huishouden 1995..2012
dagint95	dagint96 dagint12	Dagen intramuraal GBA-int 1995..2012
Gebruikte syntax		
H:\Syntax\Combi\MaakGBAcombiPartnersALL.sps		
Wat nog doen		
Opnemen van indicatievariabelen inw06 inw09 inzzv inzmv intgba Wellicht kunnen alle persoonsrecords van partners weer worden verwijderd?		

DATACOMBIHH9512perjaar.SAV		Aantal cases
		106719930
Opzet bestand		
Per jaar en per persoon een uniek record		
Opgenomen variabelen		Omschrijving variabele
jaar		jaar
rinps		Koppelvariabele
rinp		Koppelvariabele
partner		Partner
rinpa		Koppelvariabele partner
hhnr		Huishoudensnr
huishi		Ingangsdatum huishouden
dagint		Dagen intramuraal GBA
Gebruikte syntax		
H:\Syntax\Combi\MaakCombiHHperjaar.sps		

Bijlage 4.5. Combinatiebestand met adresinformatie uit GBA

DataCombiAdres.sav		Aantal cases
		5281728
Betreft		
Van alle personen in		
-ZZV0412		
-ZMV0412		
-WoON06		
-WoON09		
de adresgeschiedenis 1995 t/m 2012		
Opzet bestand		
Per uniek persoon vaak meerdere records, met daarin de adresgeschiedenis		
Opgenomen variabelen		Omschrijving
rinps		Koppelvariabele
rinp		Koppelvariabele
rinadres		Unieke adrescodering
adresi		Ingangsdatum woonachtig op adres
adresu		Einddatum woonachtig op adres
ovldat		Overlijdensdatum uit GBA
inw06		Indicatie in WoON-2006
inw09		Indicatie in WoON-2009
hw09	wp09	Wegingsfactor WoON-2009 persoon en hh
hw06	wp06	Wegingsfactor WoON-2006 persoon en hh
njaarmv		Aantal jaar in ZMV
njaarmz		Aantal jaar in ZZV
gebdat		Geboortedatum uit GBA
gsl		Geslacht uit GBA
Wat kan er mee, en wat nog doen?		
Geeft mogelijkheid om verhuizingen in beeld te brengen		
Door gebruik van adresi en adresu kan daarbij op gewenste datum het huidige adres worden geselecteerd		
Gebruikte syntax		
H:\Syntax\WoON\KoppelWoONCAKgba.sps		

Bijlage 4.6. Combinatiebestanden met huishoudensinformatie uit GBA

		Aantal cases
DATACOMBIOPPAhhi.SAV		23613619
Betreft		
Alle personen in huishoudensgeschiedenis vanaf 1995 voor iedereen in		
-ZZV0412		
-ZMV0412		
-WoON06		
-WoON09		
-Intramuraal volgens GBA		
daarnaast is voor ieder periode de eventuele partner toegevoegd		
Opzet bestand		
Per uniek persoon vaak meerdere records, met daarin de huishoudensgeschiedenis met bovendien per stukje huishoudensgeschiedenis alle personen in dat huishouden		
Opgenomen variabelen		Omschrijving
rinpsop		Koppelvariabele OP
rinpop		Koppelvariabele OP
rinpspa		Koppelvariabele eventuele partner
rinppa		Koppelvariabele eventuele partner
partner		Partner aanwezig volgens GBA
huishoudnr		Huishoudnummer GBA
huishi		Ingangsdatum huishouden voor record
huishu		Einddatum huishouden voor record
gebdatop	gebdatpa	Geboortedatum OP en PA uit GBA
gslop	gslpa	Geslacht OP en PA uit GBA
ovldatop	ovldatpa	Overlijdensdatum OP en PA uit GBA
plhhop	plhhpa	Positie huishouden OP en PA uit GBA
inw06op	inw06pa	Indicatie in WoON-2006 OP en PA
hw06	wp06	Wegingsfactor WoON-2006 persoon en hh
hw09	wp09	Wegingsfactor WoON-2009 persoon en hh
inw09op	inw09pa	Indicatie in WoON-2009 OP en PA
njrzmvp	njrzmvpa	Aantal jaar in ZMV OP en PA
njrzzvop	njrzzvpa	Aantal jaar in ZZV OP en PA
inzmv04op	inzmv05op inzmv11op
inzzv04op	inzzv05op inzzv11op
minhhv06op	minhhv06pa	Minuten HHV OP en PA in 2006
minpvz06op	minpvz06pa	Minuten PVZ OP en PA in 2005
minvpg06op	minvpg06pa	Minuten VPG OP en PA in 2006
minhhv09op	minhhv09pa	Minuten HHV OP en PA in 2009
minpvz09op	minpvz09pa	Minuten PVZ OP en PA in 2009
minvpg09op	minvpg09pa	Minuten VPG OP en PA in 2009
sel06		Selectievariabele voor huishoudenspositie op 1 jan 2006
sel09		Selectievariabele voor huishoudenspositie op 1 jan 2009
Wat kan er mee, en wat nog doen?		
Geeft mogelijkheid voor het "bij elkaar zoeken" van alle huishoudensleden op een tijdsmoment		
In het bestand is dat al gedaan voor hoofd en partner.		
Door gebruik van huishoudnr en datumaanvanghh kan daarbij op gewenste datum worden geselecteerd, in variabelen sel06 en sel09 is die selectie al gemaakt voor 1 januari 2006 en 1 januari 2009.		
Gebruikte syntax		
H:\Syntax\Combi\MaakCombiOPPA.sps		

Bijlage 4.6. Combinatiebestanden met huishoudensinformatie uit GBA

		Aantal cases
DATACOMBIHH9512.SAV		5928885
Betreft		
Alle personen in ZZV0412 ZMV0412 WoON06 WoON09 Intramuraal volgens GBA Alle partners van bovenstaande personen		
Opzet bestand		
Per uniek persoon 1 records, met daarin de huishoudensgeschiedenis		
Opgenomen variabelen		Omschrijving variabele
rinpersoons		Koppelvariabele
rinpersoon		Koppelvariabele
rinpa95	rinpa96 rinpa12	Koppelvariabele partners 1995..2012
plhh95	plhh96 plhh12	Huishoudenspositie 1995..2012
hhnr95	hhnr96 hhnr12	Huishoudensnr 1995..2012
huishi95	huishi96 huishi12	Ingangsdatum huishouden 1995..2012
dagint95	dagint96 dagint12	Dagen intramuraal GBA-int 1995..2012
Wat nog doen		
Opnemen van indicatievariabelen inw06 inw09 inzzv inzmv intgba Wellicht kunnen alle persoonsrecords van partners weer worden verwijderd?		

Bijlage 4.7. Combinatiebestand overleden personen

DataCombiOVL.sav		Aantal cases
		1084039
Betreft		
Alle sinds 1995 overleden personen		
En bovendien alle personen in		
-ZZV0412		
-ZMV0412		
-WoON06		
-WoON09		
-GBA intramuraal		
Opzet bestand		
Per uniek persoon is er 1 record		
Opgenomen variabelen		Omschrijving
rinps		Koppelvariabele
rinp		Koppelvariabele
ovldat		Overlijdensdatum uit GBA
inw06		Indicatie in WoON-2006
inw09		Indicatie in WoON-2009
hw09	wp09	Wegingsfactor WoON-2009 persoon en hh
hw06	wp06	Wegingsfactor WoON-2006 persoon en hh
njaarmv		Aantal jaar in ZMV
njaartzv		Aantal jaar in ZZV
Wat kan er mee, en wat nog doen?		
Geeft mogelijkheid om voor alle overleden personen de zorggeschiedenis te analyseren		
Eventueel nog leeftijd en geslacht eraan koppelen		
In syntax bestand wordt ook een uitgebreider bestand met veel meer zorgvariabelen aangemaakt, echter te groot om als basisbestand te kunnen dienen		
Gebruikte syntax		
H:\Syntax\WoON\KoppelWoONCAKgba.sps		

Bijlage 4.8. Combinatiebestanden WoON

	Aantal cases			
DataCombiWoON06.SAV	64005			
DataCombiWoON09.SAV	78068			
Betreft				
Voor alle WoON-respondenten een zo volledig mogelijke koppeling met alle andere bestanden				
Opzet bestand				
Per uniek persoon is er 1 record				
Opgenomen variabelen		Omschrijving		
rinsop		Koppelvariabele OP		
rinpop		Koppelvariabele OP		
rinpspa		Koppelvariabele eventuele partner		
rinppa		Koppelvariabele eventuele partner		
partner		Partner aanwezig volgens GBA		
huishoudnr		Huishoudnummer GBA		
huishi		Ingangsdatum huishouden voor record		
huishu		Einddatum huishouden voor record		
gebdatop	gebdatpa	Geboortedatum OP en PA uit GBA		
gslp	gslpa	Geslacht OP en PA uit GBA		
ovldatop	ovldatpa	Overlijdensdatum OP en PA uit GBA		
plhhop	plhhpa	Positie huishouden OP en PA uit GBA		
inw06op	inw06pa	Indicatie in WoON-2006 OP en PA		
hw06	wp06	Wegingsfactor WoON-2006 persoon en hh		
hw09	wp09	Wegingsfactor WoON-2009 persoon en hh		
inw09op	inw09pa	Indicatie in WoON-2009 OP en PA		
njrzmvp	njrzmvp	Aantal jaar in ZMV OP en PA		
njrzzvp	njrzzvp	Aantal jaar in ZZV OP en PA		
inzmv04op	inzmv05op	inzmv11op	
inzv04op	inzv05op	inzv11op	
zmvin04	zmvin05	zmvin06	zmvin11
zmvuit04	zmvuit05	zmvuit06	zmvuit11
optot04	optot05	optot06		optot11
dagtot04	dagtot05	dagtot06		dagtot11
dagvv04	dagvv05	dagvv06		dagvv11
dagggz04	dagggz05	dagggz06		dagggz11
daggeh04	daggeh05	daggeh06		daggeh11
sector				
minhhv06o	minhhv06pa			Minuten HHV OP en PA in 2006
minpvz06o	minpvz06pa			Minuten PVZ OP en PA in 2005
minvpg06o	minvpg06pa			Minuten VPG OP en PA in 2006
minhhv09o	minhhv09pa			Minuten HHV OP en PA in 2009
minpvz09o	minpvz09pa			Minuten PVZ OP en PA in 2009
minvpg09o	minvpg09pa			Minuten VPG OP en PA in 2009
jrzmvp1op	jrzmvp1pa			Jaar instroom ZMV OP en PA
jrzmvp1op	jrzmvp1pa			Jaar uitstroom ZMV OP en PA
jrzzvp1op	jrzzvp1pa			Jaar instroom ZZV OP en PA
jrzzvp1op	jrzzvp1pa			Jaar uitstroom ZZV OP en PA
en uiteraard alle geselecteerde WoON-variabelen				
Gebruikte syntax				
H:\Syntax\WoONKoppelCombiWoON.sps				

Bijlage 5.1 Aantallen per zorgcarrière naar gebruik zorg

Tabel 114 Personen, zorgcarrière naar jaar overlijden en gebruik zorg in voorgaande jaren, CAK¹

Jaar overleden	Totaal overleden	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL	5 jaar voor OVL	6 jaar voor OVL	7 jaar voor OVL
In ZMV tot overlijden									
2004	136841	52197							
2005	136565	52948	38668						
2006	135567	54301	39424	29849					
2007	133218	24636	15770	12273	9762				
2008	135308	55419	39975	29079	22953	18156			
2009	134414	55119	39353	29076	22141	17436	13732		
2010	136053	56973	40706	30092	23310	17713	13902	10914	
2011	135662	57204	41158	30382	23485	18138	13758	10808	8474
In ZZV>3uur									
2004	136841	19923							
2005	136565	19753	13996						
2006	135567	19994	14693	12819					
2007	133218	23390	15373	11417	8976				
2008	135308	21382	16470	14946	12908	10719			
2009	134414	21430	16321	15146	13460	11383	9323		
2010	136053	21599	16974	15592	14054	12209	10033	8075	
2011	135662	23560	17777	16389	14601	12851	10994	8861	6949
Overig gebruik ZMV/ZZV									
2004	136841	22309							
2005	136565	22219	23665						
2006	135567	21955	22438	21934					
2007	133218	25255	44294	39364	37196				
2008	135308	22183	22327	21496	22008	22797			
2009	134414	21888	22099	21102	21572	21638	22083		
2010	136053	22475	21287	21244	21481	22104	21859	21967	
2011	135662	22285	21278	20094	21331	21720	21741	21131	21158
Geen zorggebruik									
2004	136841	42412							
2005	136565	41645	60236						
2006	135567	39317	59012	70965					
2007	133218	59937	57781	70164	77284				
2008	135308	36324	56536	69787	77439	83636			
2009	134414	35977	56641	69090	77241	83957	89276		
2010	136053	35006	57086	69125	77208	84027	90259	95097	
2011	135662	32613	55449	68797	76245	82953	89169	94862	99081
Totaal personen									
2004	136841	136841							
2005	136565	136565	136565						
2006	135567	135567	135567	135567					
2007	133218	133218	133218	133218	133218				
2008	135308	135308	135308	135308	135308	135308			
2009	134414	134414	134414	134414	134414	134414	134414		
2010	136053	136053	136053	136053	136053	136053	136053	136053	
2011	135662	135662	135662	135662	135662	135662	135662	135662	135662

¹ De tabel laat per jaar overlijden zien in welke mate de in dat jaar overleden personen vanaf 7 jaar voor overlijden tot en met jaar overlijden gebruik hebben gemaakt van ZMV en ZZV volgend de in paragraaf gedefinieerde zorgcarrières. Hierbij zijn de percentages in 2007 door onvolledige registratie niet vergelijkbaar met de andere jaren.

Tabel 115 Personen, zorgcarrière naar jaar overlijden en gebruik zorg in voorgaande jaren, CAK²

Jaar overleden	In jaar OVL	1 jaar voor OVL	2 jaar voor OVL	3 jaar voor OVL	4 jaar voor OVL	5 jaar voor OVL	6 jaar voor OVL	7 jaar voor OVL
In ZMV tot overlijden								
2004	38%							
2005	39%	28%						
2006	40%	29%	22%					
2007	18%	12%	9%	7%				
2008	41%	30%	21%	17%	13%			
2009	41%	29%	22%	16%	13%	10%		
2010	42%	30%	22%	17%	13%	10%	8%	
2011	42%	30%	22%	17%	13%	10%	8%	6%
In ZZV>3uur								
2004	15%							
2005	14%	10%						
2006	15%	11%	9%					
2007	18%	12%	9%	7%				
2008	16%	12%	11%	10%	8%			
2009	16%	12%	11%	10%	8%	7%		
2010	16%	12%	11%	10%	9%	7%	6%	
2011	17%	13%	12%	11%	9%	8%	7%	5%
Overig gebruik ZMV/ZZV								
2004	16%							
2005	16%	17%						
2006	16%	17%	16%					
2007	19%	33%	30%	28%				
2008	16%	17%	16%	16%	17%			
2009	16%	16%	16%	16%	16%	16%		
2010	17%	16%	16%	16%	16%	16%	16%	
2011	16%	16%	15%	16%	16%	16%	16%	16%
Geen zorggebruik								
2004	31%							
2005	30%	44%						
2006	29%	44%	52%					
2007	45%	43%	53%	58%				
2008	27%	42%	52%	57%	62%			
2009	27%	42%	51%	57%	62%	66%		
2010	26%	42%	51%	57%	62%	66%	70%	
2011	24%	41%	51%	56%	61%	66%	70%	73%
Totaal personen								
2004	100%							
2005	100%	100%						
2006	100%	100%	100%					
2007	100%	100%	100%	100%				
2008	100%	100%	100%	100%	100%			
2009	100%	100%	100%	100%	100%	100%		
2010	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	
2011	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

² De tabel laat per jaar overlijden zien in welke mate de in dat jaar overleden personen vanaf 7 jaar voor overlijden tot en met jaar overlijden gebruik hebben gemaakt van ZMV en ZZV volgens de in paragraaf gedefinieerde zorgcarrières. Hierbij zijn de percentages in 2007 door onvolledige registratie niet vergelijkbaar met de andere jaren.

Bijlage 5.2 Aantallen in ZMV naar verschiljaar met jaar overlijden

Tabel 116 Aantal cliënten ZMV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	52200	52950	54303	24636	55419	55119	56973	57204
1 jaar voor overlijden	40898	41828	40037	41392	41931	43111	43622	
2 jaar voor overlijden	32414	30950	32332	30947	32961	33062		
3 jaar voor overlijden	25042	26336	25510	25246	26330			
4 jaar voor overlijden	21185	20652	21090	19963				
5 jaar voor overlijden	16640	16930	16842					
6 jaar voor overlijden	13617	13575						
7 jaar voor overlijden	10937							
Nog niet overleden	98463	114021	132714	139896	178976	212383	254899	305726
Totaal in ZMV	311396	317242	322828	282080	335617	343675	355494	362930
Totaal overleden	136841	136565	135567	133218	135308	134414	136053	135662
% in ZMV in jaar overlijden	38%	39%	40%	18%	41%	41%	42%	42%

Tabel 117 Gemiddeld aantal dagen ZMV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	138	132	134	199	135	130	134	136
1 jaar voor overlijden	295	293	290	298	290	288	287	
2 jaar voor overlijden	304	299	298	306	296	294		
3 jaar voor overlijden	297	294	293	304	291			
4 jaar voor overlijden	294	289	286	299				
5 jaar voor overlijden	288	284	282					
6 jaar voor overlijden	283	279						
7 jaar voor overlijden	277							
Nog niet overleden	291	287	285	304	283	282	283	283
Totaal	267	263	262	294	261	260	259	260

Tabel 118 Totaal verblijfsjaren in ZMV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	19664	19166	19949	13431	20485	19634	20968	21288
1 jaar voor overlijden	32941	33593	31835	33784	33171	34066	34316	
2 jaar voor overlijden	26916	25387	26375	25937	26662	26663		
3 jaar voor overlijden	20352	21183	20450	21004	20935			
4 jaar voor overlijden	17025	16368	16513	16358				
5 jaar voor overlijden	13107	13162	13004					
6 jaar voor overlijden	10522	10393						
7 jaar voor overlijden	8263							
Nog niet overleden	78297	89607	103742	116662	138302	164140	197361	237243
Totaal	227089	228860	231868	227175	239555	244502	252645	258531

Tabel 119 Cumulatief aantal verblijfsjaren in ZMV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	9%	8%	9%	6%	9%	8%	8%	8%
1 jaar voor overlijden	23%	23%	22%	21%	22%	22%	22%	
2 jaar voor overlijden	35%	34%	34%	32%	34%	33%		
3 jaar voor overlijden	44%	43%	43%	41%	42%			
4 jaar voor overlijden	51%	51%	50%	49%				
5 jaar voor overlijden	57%	56%	55%					
6 jaar voor overlijden	62%	61%						
7 jaar voor overlijden	66%							
Nog niet overleden	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 120 Totaal verblijfsjaren in V&V, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	19023	18467	19239	12930	19672	18873	20125	
1 jaar voor overlijden	31495	32156	30427	32146	31538	32363	32680	
2 jaar voor overlijden	25510	24009	24800	24316	25006	25083		
3 jaar voor overlijden	19025	19654	18893	19365	19391			
4 jaar voor overlijden	15536	14865	14945	14843				
5 jaar voor overlijden	11649	11641	11524					
6 jaar voor overlijden	9049	8993						
7 jaar voor overlijden	6914							
Nog niet overleden	24389	31473	40736	49979	66882	87682	114446	
Totaal	162591	161256	160564	153578	162490	164000	167250	

Tabel 121 Cumulatief aantal verblijfsjaren in V&V, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	12%	11%	12%	8%	12%	12%	12%	
1 jaar voor overlijden	31%	31%	31%	29%	32%	31%	32%	
2 jaar voor overlijden	47%	46%	46%	45%	47%	47%		
3 jaar voor overlijden	58%	58%	58%	58%	59%			
4 jaar voor overlijden	68%	68%	67%	67%				
5 jaar voor overlijden	75%	75%	75%					
6 jaar voor overlijden	81%	80%						
7 jaar voor overlijden	85%							
Nog niet overleden	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Bijlage 5.3 Aantallen in ZZV naar verschiljaar met jaar overlijden

Tabel 122 Aantal cliënten ZZV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	54632	54761	55666	55834	57063	57281	58272	60178
1 jaar voor overlijden	46000	45699	46352	47043	47013	47410	48437	
2 jaar voor overlijden	39988	39871	41432	41039	42157	42209		
3 jaar voor overlijden	37297	38362	38587	39157	39932			
4 jaar voor overlijden	36030	35408	36926	37319				
5 jaar voor overlijden	32987	33595	34582					
6 jaar voor overlijden	31048	31157						
7 jaar voor overlijden	28845							
Nog niet overleden	301997	317332	355423	390652	434881	474899	523157	585712
Totaal in ZZV	608824	596185	608968	611044	621046	621799	629866	645890
Totaal overleden	136841	136565	135567	133218	135308	134414	136053	135662
% in ZZV in jaar overlijden	40%	40%	41%	42%	42%	43%	43%	44%

Tabel 123 Gemiddeld aantal uren per week ZZV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	5,2	5,0	4,9	4,8	4,7	4,6	4,7	4,9
1 jaar voor overlijden	4,3	4,3	4,5	4,4	4,3	4,4	4,4	
2 jaar voor overlijden	4,2	4,3	4,4	4,4	4,3	4,4		
3 jaar voor overlijden	4,0	4,1	4,2	4,2	4,1			
4 jaar voor overlijden	3,7	3,8	4,0	3,9				
5 jaar voor overlijden	3,5	3,7	3,7					
6 jaar voor overlijden	3,4	3,4						
7 jaar voor overlijden	3,2							
Nog niet overleden	2,3	2,5	2,6	2,8	2,9	3,1	3,2	3,4
Totaal	2,9	3,0	3,1	3,1	3,1	3,2	3,2	3,3

Tabel 124 Totaal uren ZZV (x1000), naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	7067	6824	6802	6722	6699	6531	6788	7325
1 jaar voor overlijden	9870	9866	10368	10382	10177	10456	10612	
2 jaar voor overlijden	8364	8524	9147	8939	9092	9193		
3 jaar voor overlijden	7399	7777	8038	8131	8162			
4 jaar voor overlijden	6668	6748	7324	7249				
5 jaar voor overlijden	5777	6139	6381					
6 jaar voor overlijden	5229	5301						
7 jaar voor overlijden	4555							
Nog niet overleden	34640	39359	47023	53913	62349	73035	84347	99584
Totaal	89570	90538	95083	95336	96480	99216	101747	106910

Tabel 125 Cumulatief aantal uren ZZV, naar jaar overlijden en jaar in zorg

Periode t/m overlijden	Jaar							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
In jaar overlijden	7,9%	7,5%	7,2%	7,1%	6,9%	6,6%	6,7%	6,9%
1 jaar voor overlijden	18,9%	18,4%	18,1%	17,9%	17,5%	17,1%	17,1%	
2 jaar voor overlijden	28%	28%	28%	27%	27%	26%		
3 jaar voor overlijden	37%	36%	36%	36%	35%			
4 jaar voor overlijden	44%	44%	44%	43%				
5 jaar voor overlijden	50%	51%	51%					
6 jaar voor overlijden	56%	57%						
7 jaar voor overlijden	61%							
Nog niet overleden	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%